

ผลการใช้นิทานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ จังหวัดบึงกาฬ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2556

The Effects of Using Folk Tales on Thai Language Reading Comprehension

Ability of Prathom Suksa III Students at Ban Huay Phakkha

School in Bueng Kan Province

Mrs. Kittika Wong-inpho

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2013

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้นิตานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่าน
จับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ จังหวัดบึงกาฬ

ชื่อและนามสกุล นางกฤติกา วงศ์อินพ้อ

แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณิ ยะหะกร

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2557

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณิ ยะหะกร)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. อภิรักษ์ ณะมาน)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถพล จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้นิตานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ
จังหวัดบึงกาฬ

ผู้ศึกษา นางกฤติกา วงศ์อินพ้อ **รหัสนักศึกษา** 2542102161 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(หลักสูตรและการสอน) **อาจารย์ที่ปรึกษา** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณิ ยะหะกร
ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ จังหวัดบึงกาฬ ระหว่างก่อนและหลังเรียน
โดยใช้นิตานพื้นบ้าน

กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 18 คนที่กำลังเรียนอยู่ในภาค
เรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ที่โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ จังหวัดบึงกาฬ ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ นิตานพื้นบ้าน แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิตานพื้นบ้าน และ
แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

คำสำคัญ การอ่านจับใจความ นิตานพื้นบ้าน ภาษาไทย ประถมศึกษา

Independent Study title: The Effects of Using Folk Tales on Thai Language Reading Comprehension Ability of Prathom Suksa III Students at Ban Huay Phakkha School in Bueng Kan Province

Author: Mrs. Kittika Wong-inpho; **ID:** 2542102161;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Independent Study advisor: Dr. Suwannee Yahakorn, Assistant Professor;

Academic year: 2013

Abstract

The objective of this research was to compare reading comprehension abilities of Prathom Suksa III students of Ban Huay Phakkha School in Bueng Kan province before and after learning with the use of folk tales.

The research sample consisted of 18 Prathom Suksa III students studying in the second semester of the 2013 academic year at Ban Huay Phakkha School in Bueng Kan province, obtained by cluster sampling. The employed research instruments were folk tales, learning management plans with the use of folk tales, and a reading comprehension ability test. Statistics for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

Research findings showed that the post-learning reading comprehension ability of Prathom Suksa III students at Ban Huay Phakkha School was significantly higher than their pre-learning counterpart ability at the .05 level.

Keywords: Reading comprehension, Folk tale, Thai language, Prathom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณิ ยะหะกร อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระสำเร็จ เรียบร้อยสมบูรณ์ และ อาจารย์ ดร. อภิรักษ์ อนุมาน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นกรรมการสอบ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ นายสุรจิตต์ ผิวงาม ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ จังหวัดบึงกาฬ นายสำราญ สีเสนาะ ครูชำนาญการพิเศษกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านท่าไร่วิทยา นายคำพันธ์ ยันตะบุตร ครูชำนาญการพิเศษกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านโนนสูงสุขสมบูรณ์ ที่ได้สละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์สมดังความตั้งใจ

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา รวมทั้งผู้เขียนตำรา เอกสาร บทความต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและนำมาใช้อ้างอิงในครั้งนี้

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนนักศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

ความสำเร็จและคุณค่าอันพึงมีจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดามารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่มีส่วนสนับสนุนให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จ และมีความก้าวหน้าจนถึงปัจจุบัน อันเป็นเครื่องชี้นำทางส่องสว่างสู่ความสำเร็จในชีวิตตลอดไป

กฤติกา วงศ์อินพ้อ

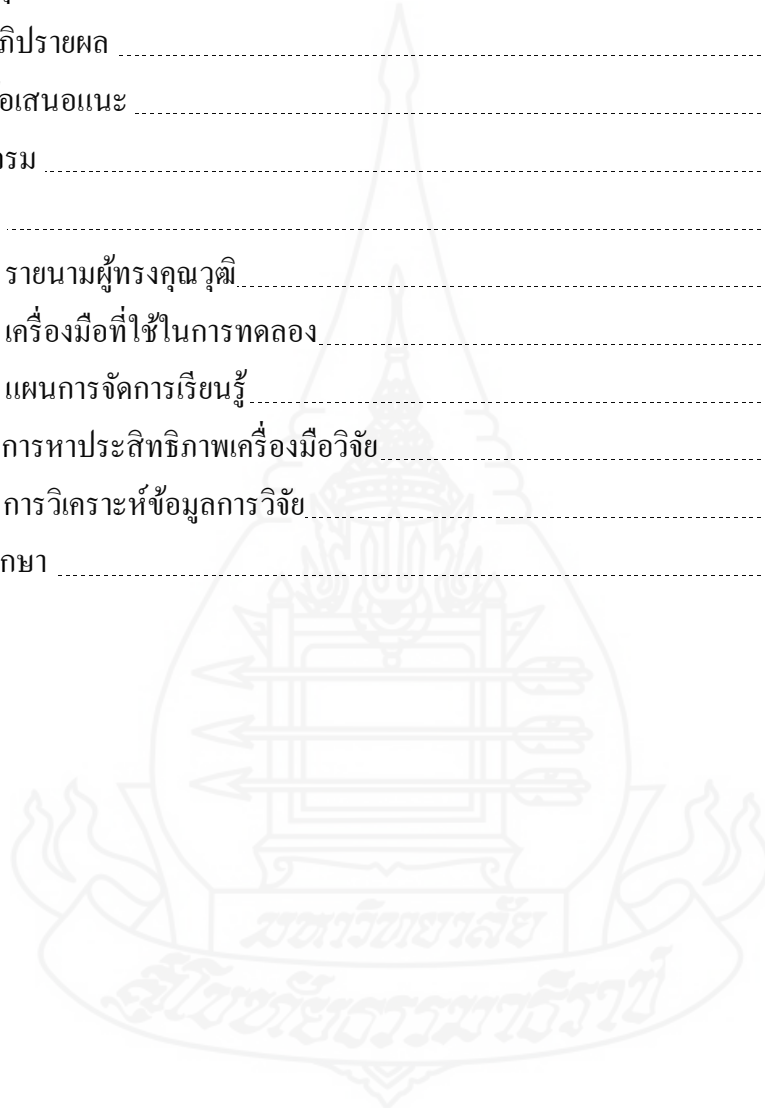
เมษายน 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	4
ตัวแปรที่ศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	7
หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยผักกะ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบึงกาฬ	10
การอ่านจับใจความ	13
นิทานพื้นบ้าน	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	42
สรุปการวิจัย	42
อภิปรายผล	43
ข้อเสนอแนะ	45
บรรณานุกรม	46
ภาคผนวก	49
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	50
ข เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	55
ค แผนการจัดการเรียนรู้	69
ง การหาประสิทธิภาพเครื่องมือวิจัย	152
จ การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย	159
ประวัติผู้ศึกษา	166

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ตัวชี้วัด สาระที่ 1 การอ่าน ได้กำหนดตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้ แกนกลางสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	8
ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทาน พื้นบ้านเป็นสื่อก่อนและหลังเรียน	41

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยมีความสำคัญในด้านการใช้ติดต่อสื่อสาร ศึกษาเล่าเรียน ค้นคว้าหาความรู้ในการประกอบอาชีพต่างๆ นอกจากนั้นภาษาไทยยังเป็นภูมิปัญญา เอกลักษณ์ของชาติไทย ดังที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (2551:31) กล่าวว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

จากความสำคัญดังกล่าวหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนด สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และคุณภาพของผู้เรียน และกำหนดให้มีการเรียนภาษาไทยในทุกระดับชั้น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะกล่าวเฉพาะที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน โดยได้กำหนด คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไว้ดังนี้

1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้องคล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่งคำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้

เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน

2. สอดคล้องและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์ หน้าที่ของคำ ในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำ แต่งประโยคง่ายๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

3. เข้าใจและสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดี วรรณกรรมที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทรื่องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและบทรื่อย กรองที่มีคุณค่าตามความสนใจได้

จากรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนบ้านห้วยผักกะ จังหวัดบึงกาฬ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มสาระภาษาไทย โดยเฉพาะด้านการอ่าน จะอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือได้เพียงร้อยละ 56.41 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษากำหนดไว้คือร้อยละ 70 จึงมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ปัญหาดังกล่าว เพื่อให้มีผลส่งผลกระทบต่อการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่นๆ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ปัญหาส่วนใหญ่คือ นักเรียนไม่ชอบอ่าน อ่านแล้วจับใจความไม่ได้ สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านไม่ได้ จึงเป็นปัญหาด้านการอ่านที่ทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ จังหวัดบึงกาฬ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยในฐานะผู้สอน ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังต้นซึ่งก็มีหลายวิธีที่จะช่วยแก้ไขและพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ซึ่งวิธีการที่ได้ผลดีวิธีหนึ่งก็คือ การใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อในการพัฒนาให้แก่ผู้เรียน เพราะนิทานพื้นบ้านจะมีความเหมาะสมกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา มีเนื้อเรื่องที่อ่านไม่ยากเกินไป ทั้งยังเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี ช่วยสร้างความเข้าใจก่อให้เกิดคุณธรรมในจิตสำนึก และส่งเสริมจินตนาการของเด็กได้ดี ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2541 : 66) ได้กล่าวถึงสื่อการสอนที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กและสามารถพัฒนาเด็กให้มีความรู้คู่ความดี “วัยเด็กเล็กจะใช้สมองซีกขวาในการเรียนรู้ ที่เสริมสร้างกระบวนการคิด จินตนาการ เด็กๆทุกคนชอบฟังนิทาน เด็กจะไม่เบื่อถ้าครูสามารถเล่าเรื่องได้อย่างสนุกสนาน เร้าความสนใจ ฝึกทักษะการฟัง การคิด ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม โดยผ่านนิทาน” นอกจากนี้ ถิรนนท์ อนุวัช (2528 : 81) ได้กล่าวว่า การนำนิทานพื้นบ้านมาเป็นสื่อในการสอนอ่าน ทำให้ให้นักเรียนได้รู้จักแง่มุมต่างๆ ของอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ช่วยให้นักเรียนเกิดจินตภาพใน

การท่องเที่ยว การผจญภัย ได้พบประสบการณ์แปลกๆ ใหม่ๆ ก่อให้เกิดคุณค่าต่อผู้อ่าน สามารถพัฒนาสติปัญญาได้ เช่นเดียวกับ วรณี ศิริสุนทร (2532: 31) กล่าวว่า การนำนิทานพื้นบ้านมาเป็นสื่อในการสอนอ่านว่านิทานพื้นบ้านทำให้ผู้เรียนมีความรู้ทางภาษา รู้จักคำมากขึ้น รู้จักเก็บใจความ และเนื้อเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ การอ่านยังช่วยผ่อนคลายอารมณ์ และทำให้ได้รับความสนุกสนานจากการอ่าน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข และบันลือ พุกกะวัน (2524 : 4) ได้กล่าวไว้ว่า ความสนใจของเด็กแต่ละวัยแตกต่างกันออกไป ซึ่งสามารถนำกิจกรรมที่ใช้ในการสอนอ่านได้ดี กล่าวคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีอายุระหว่าง 8 – 9 ปี เป็นวัยที่สนใจและต้องการอ่าน โดยใช้เวลาประมาณ 30-40 นาที สามารถอ่านหนังสือเองได้ สนใจแสดงออกทางเกมกีฬา ต้องการแบบอย่างในการประพฤติ เสาะแสวงหาความรู้ สนใจสภาพแวดล้อมห่างตัวออกไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย ตันติสันติสม (2527 : 34) กล่าวว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้นิทานเป็นสื่อเสริมการอ่าน มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ ชวนทอง วัชรอาสน์ (2542: 5) ที่พบว่านักเรียนที่เรียน โดยการใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อการสอนอ่านมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนที่เรียน โดยไม่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและงานวิจัยต่าง ๆ ข้างต้นทำให้เห็นว่าการนำนิทานพื้นบ้านมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แล้วทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านสูงขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลของการใช้นิทานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ จังหวัดบึงกาฬ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการอ่านจับใจความ ตลอดจนเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักแสวงหาความรู้ตามความสนใจของผู้เรียนและนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้าน

3. สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย โดยใช้นิทานพื้นบ้านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนเซกา
อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ ซึ่งจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถ

4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยผักชะ
จังหวัดบึงกาฬจำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 18 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

4.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาในการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โดยใช้เวลา
เรียนปกติสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง และแผนจัดการ
เรียนรู้ที่ 2-9 ใช้เวลาแผนละ 2 ชั่วโมง จำนวน 8 แผน ใช้เวลาสอนทั้งหมด 17 ชั่วโมง ไม่รวมเวลา
ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 นิทานพื้นบ้าน จำนวน 12 เรื่อง

3.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อ จำนวน 9 แผน

3.3 แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นคำถามแบบปรนัยชนิด 4
ตัวเลือก แบบทดสอบละ 20 ข้อ

4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อ

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านจับใจความ

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อให้เข้าใจเรื่องที่อ่าน สามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่อง การตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน เล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

5.2 นิทานพื้นบ้าน หมายถึง นิทานที่เป็นเรื่องราว เหตุการณ์ความเป็นมาของสิ่งที่อยู่ในท้องถิ่น ที่เกิดขึ้นจริงและที่แต่งขึ้นซึ่งได้เล่าสืบทอดต่อ ๆ กันมา ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกและเรียบเรียงให้เหมาะสมกับระดับชั้นเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

5.3 ความสามารถในการอ่านจับใจความ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการอ่านจับใจความโดยวัดจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นคำถามแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก แบบทดสอบละ 20 ข้อ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนสูงขึ้น

6.2 นักเรียนที่เรียนโดยการใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้น

6.3 ครูผู้สอนได้แนวทางการพัฒนาการอ่านจับใจความโดยการใช้กิจกรรมนิทานพื้นบ้านเป็นสื่อการจัดการเรียนรู้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการใช้นิทานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ จังหวัดบึงกาฬ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้นำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยผักกะ อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ
3. การอ่านจับใจความ
 - 3.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ
 - 3.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ
 - 3.3 หลักการอ่านจับใจความ
 - 3.4 ขั้นตอนการอ่านจับใจความ
 - 3.5 ทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ
4. การสอนอ่านจับใจความ
 - 4.1 วิธีการสอนการอ่านจับใจความ
 - 4.2 การวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความ
5. นิทานพื้นบ้าน
 - 5.1 ความหมายของนิทานพื้นบ้าน
 - 5.2 ประเภทของนิทานพื้นบ้าน
 - 5.3 คุณค่าของนิทานพื้นบ้าน
 - 5.4 ความสำคัญของนิทาน
 - 5.5 ประโยชน์ของนิทาน
 - 5.5 ความสนใจนิทานกับพัฒนาการของเด็ก
 - 5.6 หลักการเลือกนิทาน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยภายในประเทศ

6.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นส่วนประกอบหนึ่งในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีรายละเอียดเฉพาะที่เกี่ยวกับงานวิจัยดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

1.1 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ประกอบด้วย ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับสาระการอ่านประกอบด้วย 2 สมรรถนะ ดังนี้

1.1.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิดความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

1.1.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

1.2 มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ 5 สาระ 5 มาตรฐาน ประกอบด้วย สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดูและการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความคือ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้

กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตารางที่ 2.1 ตัวชี้วัด สาระที่ 1 การอ่าน ได้กำหนดตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้แกนกลาง สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
<p>1. อ่านออกเสียงคำ ข้อความ เรื่องสั้นๆและบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้องคล่องแคล่ว</p> <p>2. อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน</p>	<p>๑ การอ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่ายๆ ที่ประกอบด้วยคำพื้นฐานเพิ่มจาก ป.2 ไม่น้อยกว่า 1,200 คำ รวมทั้งคำที่ใช้เรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีตัวการ์ตูน - คำที่มี วรรณ - คำที่มีพยัญชนะและสระไม่ออกเสียง - คำพ้อง - คำพิเศษอื่นๆ เช่นคำที่ใช้ ๗ ฤ ฤา
<p>3. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน</p> <p>4. ลำดับเหตุการณ์และคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ</p> <p>5. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p>	<p>๑ การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆเช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - นิทานหรือเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่น - เรื่องเล่าสั้นๆ - บทเพลงและบทร้อยกรอง - บทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น - ข่าวและเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันท้องถิ่นและชุมชน
<p>6. อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน</p>	<p>๑ การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
7. อ่านข้อเขียนเชิงอธิบายและปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อแนะนำ	๑ การอ่านข้อเขียนเชิงอธิบายและปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อแนะนำ <ul style="list-style-type: none"> - คำแนะนำต่างๆในชีวิตประจำวัน - ประกาศ ป้ายโฆษณา และคำขวัญ
8. อธิบายความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ	๑ การอ่านข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ
9. มีมารยาทในการอ่าน	๑ มารยาทในการอ่าน เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น - ไม่เล่นกันขณะอ่าน - ไม่ทำลายหนังสือ - ไม่ควรแบ่งอ่านหรือชะงักหน้าไปอ่านขณะที่ผู้อื่นกำลังอ่าน

1.3 คุณภาพผู้เรียน

เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทหรือกรองง่ายๆ ได้ ถูกต้อง คล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน

2. มีทักษะในการคัดลายมือด้วยบรรจงเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการ และมีมารยาทในการเขียน

3. เล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้งพูดแสดงความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสาร เล่าประสบการณ์ และพูดแนะนำ หรือพูดเชิญชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

4. สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์ หน้าที่ของคำในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำ แต่งประโยคง่าย ๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

5. เข้าใจและสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดี วรรณกรรมที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจได้

ดังนั้นจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สรุปได้ว่า ผู้เรียนต้องอ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ และสรุปความรู้หรือข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน ซึ่งครูผู้สอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน สร้างสื่อการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เหมาะสมกับความสนใจและวัยของผู้เรียน จึงจะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

2. หลักสูตรสถานศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรสถานศึกษา (ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3) โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ อำเภอลำทะเมนชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

2.1 ความสำคัญของภาษาไทย

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยผักกะ ให้ความสำคัญของสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ว่าภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร ทำให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพิ่มพูนประสบการณ์ เป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณีและสุนทรียภาพ โดยบันทึกเป็นวรรณคดีอันล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานคงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป ภาษาไทยจึงมีความสำคัญ จำเป็นที่คนไทยทุกคนจะต้องศึกษาและฝึกฝนจนเกิดทักษะ เพื่อใช้ติดต่อระหว่างชนในชาติ ซึ่งสรุปความสำคัญไว้ดังนี้

2.1.1 ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และเข้าใจตรงตามจุดมุ่งหมายในการแสดงความคิด ความต้องการและความรู้สึกโดยใช้ภาษาไทย ในการสื่อความหมายไปสู่คนอื่นด้วยการพูด การเขียน รวมทั้งใช้ภาษาทำความเข้าใจเรื่องราว ทางด้านความคิด ความรู้สึก ความต้องการของผู้อื่นด้วยการฟัง การอ่านและการดู

2.1.2 ภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ความรู้และเรื่องราวต่างๆ ในอดีต ทั้งส่วนบุคคล ครอบครัว สังคมและประเทศชาติได้ถูกบันทึกและบอกเล่าต่อ ๆ กันมา คนรุ่นหลังสามารถ แสวงหาความรู้เหล่านั้นได้โดยการฟัง การอ่าน และการดู จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ภาษาจะช่วยพัฒนาสติปัญญาโดยผ่านกระบวนการคิด การวิเคราะห์ การวิจารณ์และสังเคราะห์จนเกิดเป็นความรู้ใหม่ๆ

2.1.3 เป็นเครื่องมือเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน การอยู่ร่วมกันเป็นสังคมที่มีสันติสุข สมาชิกจะต้องมีความเข้าใจอันดีต่อกัน การอ่าน การฟัง และการดูช่วยในการรับรู้เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียนช่วยให้การแสดงความคิดเห็นตลอดจน ความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ทำให้สื่อสารได้ตรงความหมาย ย่อมจะก่อให้เกิดความเข้าใจที่ดีและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

2.1.4 ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสร้างเอกภาพของชาติสังคมจะเป็นปึกแผ่นเจริญมั่นคง คนในสังคมจะต้องมีความผูกพันต่อกัน เป็นพวกพ้องเดียวกัน เพราะคนไทยมีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวผูกพันให้เป็นเชื้อชาติเดียวกัน เกิดความเป็นเอกภาพของชาติเป็นพลังทำให้เกิดความสามัคคีปรองดองและร่วมมือกันที่จะพัฒนาชาติไทยให้เจริญก้าวหน้ามั่นคงต่อไป

2.1.5 ภาษาไทยเป็นเครื่องช่วยจรรโลงจิตใจ วรรณคดีและวรรณกรรมตลอดจน เพลงกล่อมเด็ก เพลงพื้นบ้าน วรรณกรรมพื้นบ้าน บทประพันธ์ต่างๆ ก่อให้เกิดความซาบซึ้งและภาคภูมิใจในสิ่งที่บรรพบุรุษได้สั่งสมและสืบทอดมาจนปัจจุบัน

2.2 สารและมาตรฐานการเรียนรู้

สารและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ อำเภอลำดวน จังหวัดบึงกาฬ ที่เกี่ยวข้องกับ การอ่านจับใจความ คือ สารที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

2.3 คุณภาพผู้เรียน

โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ ได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วต้องมีความรู้ความสามารถ ดังนี้

1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน
 2. มีทักษะในการคัดลายมือด้วยบรรจงเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการ และมีมารยาทในการเขียน
 3. เล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้งพูดแสดงความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสาร เล่าประสบการณ์ และพูดแนะนำ หรือพูดเชิญชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด
 4. สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์ หน้าที่ของคำในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาคำความหมายของคำ แต่งประโยคง่าย ๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ
 5. เข้าใจและสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดี วรรณกรรมที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจได้
- ดังนั้นจะเห็นว่าหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยผักกะ ก็มีความต้องการที่ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ต้องการให้ผู้เรียนมี ความสามารถในการอ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ ถูกต้อง คล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับ เหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่อง ที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน ดังนั้นจึงเป็นการเหมาะสมที่ผู้วิจัยเลือกที่จะพัฒนาการอ่านจับใจความ ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

3. การอ่านจับใจความ

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญมากในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ดังที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงบรรยายถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. 2530 ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ซึ่งจินตนา ไบกายูซี (2553 : 58) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. การอ่านหนังสือทำให้ได้สาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่นๆ เช่น การฟัง
 2. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ สามารถนำไปไหนมาไหนได้
 3. หนังสือเก็บได้นานกว่าสื่ออย่างอื่น จึงมักมีอายุการใช้งานโดยไม่จำกัด
 4. ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและจินตนาการได้เองในขณะที่อ่าน
 5. การอ่านส่งเสริมให้มีสมาธิ มีสมาธิมากกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่น ทั้งนี้เพราะขณะอ่านจิตใจจะต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความ
 6. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดได้ด้วยตนเองจะอ่านคร่าวๆ อ่านละเอียด อ่านข้ามหรืออ่านทุกตัวอักษร เป็นไปตามใจของผู้อ่านหรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้ เพราะหนังสือมีมาก สามารถเลือกอ่านเองได้
 7. หนังสือมีหลากหลายรูปแบบและราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่น จึงทำให้สมองผู้อ่านเปิดกว้าง สร้างแนวคิดและทัศนะได้มากกว่า ทำให้ผู้อ่านไม่ติดกับแนวคิดใด ๆ อดหยงเฉพาะ
 8. ผู้อ่านเกิดแนวคิดได้ด้วยตนเอง วิจัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตัวเอง รวมทั้งหนังสือบางเล่มสามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วย เมื่อปฏิบัติแล้วก็เกิดผลดี
- สรุปได้ว่า การอ่านนั้นมีความจำเป็นในชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้อ่านสามารถอ่านเรื่องที่ต้องการรู้และศึกษา ตลอดจนเก็บรายละเอียดของเรื่องที่อ่านสามารถนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านนำไปปฏิบัติหรือใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

3.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญได้คือนั้นเป็นทักษะสำคัญของการอ่าน เพราะถือว่าเป็นทักษะการอ่านที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคข้อมูลข่าวสารที่มีความเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ผู้อ่านควรมีความเข้าใจและรู้จักจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่าน เพื่อไปใช้ประโยชน์ต่อไป จึงมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2546) ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านต้องแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ให้เข้าใจ เพื่อทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความที่ต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์ในการอ่านช่วยตัดสินใจในการอ่าน

สุภัสสร วัชรคุปต์ (2543 : 18) กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นกระบวนการทางความคิดที่ต้องใช้ความสามารถในการทำความเข้าใจเพื่อรับสารหรือความคิดของผู้เขียน โดยการแปลความหมายตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ทำให้สามารถที่จะรับรู้และเข้าใจความหมายสิ่งที่อ่านได้ตรงกับความคิดของผู้เขียน

ประพนธ์ เรืองณรงค์ (2545 : 11) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญหรือใจความสำคัญของเรื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสรุปใจความสำคัญหากำสำคัญ ใช้แผนภาพ โครงเรื่องเพื่อพัฒนาการอ่าน รวมทั้งการรู้จักใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาและการพัฒนาทางด้านความคิด

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิ่มสำราญ (2547 : 45-46) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่องใจความสำคัญของเรื่อง คือ ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่นๆ ในย่อหน้านั้นหรือเรื่องนั้นทั้งหมด ข้อความอื่นๆ เป็นเพียงส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ข้อความหนึ่งหรือตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงหนึ่งเดียว นอกนั้นเป็นใจความรอง คำว่าใจความสำคัญนี้ ผู้รู้ได้เรียกไว้เป็นหลายอย่าง เช่น ข้อคิดสำคัญของเรื่อง แก่นของเรื่อง หรือความคิดหลัก ของเรื่องแต่จะเป็นอย่างไรก็ตาม ใจความสำคัญก็คือสิ่งที่เป็นสาระที่สำคัญที่สุดของเรื่องนั่นเอง

สุพรรณิ อ่อนจาก (2548: 15) กล่าวว่า การอ่านจับใจความหมายถึง การทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง หรือข้อความที่อ่าน เพื่อต้องการทราบว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีความสำคัญตรงไหนและหมายความว่าอย่างไร การแปลความ ตีความ ขยายความ การประเมินค่า การอ่านจับใจความจึงเป็นเครื่องมือที่ประหยัดเวลาในการอ่าน เป็นทักษะสำคัญที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน การค้นคว้า เพื่อได้ความรู้จากสิ่งที่อ่านได้ดี

ณัฐยา ภูขามคม (2552 : 17) ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า เป็นการทำความเข้าใจเนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน เพื่อต้องการทราบว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีความสำคัญตรงไหนและหมายความว่าอย่างไร การแปลความ ตีความ ขยายความ การประเมินค่า สามารถเข้าใจคำศัพท์ สามารถเรียงลำดับเรื่องได้ จับใจความสำคัญของเรื่องได้ การอ่านจับใจความ

จึงเป็นเครื่องมือที่จะประหยัดเวลาในการอ่าน เป็นทักษะสำคัญที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียน การสอน การค้นคว้า เพื่อให้ได้ความรู้จากสิ่งที่อ่านได้ดี

สรุปได้ว่า ความหมายของการอ่านจับใจความ คือการอ่านเพื่อให้เข้าใจเรื่องที่อ่าน แล้วสามารถจับประเด็นสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน เล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ บอกแนวคิดของเรื่อง และสามารถแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านได้

3.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความมีความสำคัญมาก เพราะเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง การมีพื้นฐานทักษะการอ่านจับใจความที่ดีจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

วรรณิ โสมประยูร (2544: 121-122) สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาต่างๆ เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้และประสบการณ์ตามที่ต้องการ
2. เพื่อติดต่อสื่อสาร ทำความเข้าใจกับบุคคลอื่น ทั้งในด้านการกิจส่วนตัวและการประกอบอาชีพการงานต่างๆ ในสังคม
3. ช่วยให้ผู้บุคคลสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่าน ไปปรับปรุงและพัฒนาอาชีพที่ตนเองกระทำอยู่ ให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จได้
4. สนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น ช่วยให้มีมั่นคงปลอดภัย ช่วยให้ได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ช่วยให้เป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นต้น
5. ส่งเสริมให้ผู้บุคคลได้ขยายความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้นอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางทำให้เป็นที่รอบรู้

ดวงใจ ไทยอุบล (2550: 125) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับชีวิตในปัจจุบัน และถือว่าเป็นส่วนสำคัญของการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ไม่ว่าจะในด้านการดำเนินชีวิต หรือเพื่อการศึกษา และเป็นการส่งเสริมพัฒนาสติปัญญา ความคิดและเพิ่มพูนประสบการณ์

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อทุกคน เป็นทักษะที่จะต้องฝึกฝน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่าน มีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน รักการอ่าน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

3.3 หลักการการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความที่ทำให้เกิดความคิดและนำไปใช้ประโยชน์แก่ผู้อ่านได้ดี และทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ ควรมีหลักการอ่านดังนี้

บันลือ พุกกะวัน (2543 : 28-129) ได้เสนอแนะหลักการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1. อ่านแบบคร่าวๆ เพื่อสำรวจหาสิ่งที่สนใจหรือสิ่งที่ต้องการ อ่านเรื่องราวหรือบทความอย่างรวดเร็ว อ่านแล้วพิจารณาตรวจสอบเรื่องราว

2. อ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญ เป็นวิธีการที่จะนำไปสู่การย่อความ

3. ตั้งคำถามให้สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของเรื่อง

4. ตอบคำถามให้ตรงประเด็น ให้ผู้เรียนขีดเส้นใต้ที่ประโยคบอกใจความนั้น ๆ

5. เรียบเรียงประโยคบอกใจความตามลำดับ

รัชนี เทรญกิจและคณะ (2546 : 96) ได้กล่าวถึงหลักการอ่านจับใจความไว้ว่า ผู้อ่านจะต้องจับใจความของเรื่องและสามารถตอบคำถามได้จากการสังเกตข้อความในเนื้อเรื่องว่า เหตุการณ์ในเรื่องเกิดที่ไหน เมื่อไร (วัน เวลา ที่เกิดเรื่อง) ตัวละครที่เกี่ยวข้องมีใครบ้าง จุดเริ่มต้นของเหตุการณ์คืออะไร อะไรคือสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ เหตุการณ์นั้นก่อให้เกิดผลอย่างไร แนวคิดของเรื่องคืออะไร สามารถนำประโยชน์อะไรจากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้บ้าง คุณธรรมของเรื่องมุ่งเน้นในด้านใด

สรุปได้ว่า หลักการอ่านจับใจความนั้น ผู้สอนต้องคอยแนะนำให้ผู้เรียนต้องอ่านตามหลักการอ่านคือ อ่านข้อความให้จบอย่างคร่าว ๆ แล้วอ่านให้ละเอียดเพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ตอบคำถามสั้น ๆ จากเรื่องที่อ่าน และเรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน โดยใช้สำนวนของตนเองได้ จึงถือได้ว่า มีความเข้าใจในหลักการอ่านจับใจความและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3.4 ขั้นตอนการอ่านจับใจความ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2554:5-31) ได้เสนอแนะขั้นตอนการอ่านจับใจความตามแนวคิดของสแคฟโฟลด์ดิง ที่เกิดขึ้นโดยอาศัยทฤษฎีพัฒนาการของผู้เรียนที่ได้ระบุว่า พัฒนาการทางร่างกายของบุคคลจะเป็นไปตามลำดับขั้นของอายุ ไวโกทซกี (Vygotsky,1986:14-16) ได้แนะนำวิธีการที่จะให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในการเรียนใกล้เคียงกันโดยใช้หลักการช่วยเหลือให้ผู้เรียนทำงานอย่างอิสระ โดยได้รับความช่วยเหลือจากสมาชิกร่วมชั้นรวมทั้งครูผู้สอนด้วย สแคฟโฟลด์ดิง มีลำดับขั้นตอนการอ่านดังนี้

1. ชี้นำ เป็นขั้นกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียน กลวิธีการเรียน แหล่งการเรียน รวมทั้งวิธีวัดผลและประเมินผล

2. ขั้นก่อนเรียน เป็นขั้นสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน เพื่อนำไปสู่ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน
3. ขั้นอ่าน เป็นขั้นที่ผู้เรียนอ่านสื่อที่แจกให้ เมื่ออ่านจบผู้สอนใช้เทคนิคคำถามตามลำดับขั้นการคิดเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในบทเรียนที่อ่าน
4. ขั้นปฏิบัติงาน เป็นขั้นให้ผู้เรียนทำงานกลุ่มหรือรายบุคคล เพื่อหาคำตอบที่ถูกต้อง
5. ขั้นหลังเรียน เป็นการวัดและประเมินผล เพื่อประเมินความก้าวหน้าในการอ่านของผู้เรียน

หน่วยศึกษานิเทศก์ (2545: 1-2) ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการอ่านจับใจความว่าควรมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การรับรู้ กระบวนการอ่านเกิดขึ้นเมื่อผู้อ่านเห็นตัวอักษร แล้วเกิดการรับรู้ และรู้จากคำต่างๆ เมื่ออ่านมากก็จะรู้จักคำมาก

ขั้นที่ 2 การเข้าใจ เมื่อผู้อ่านเกิดการรับรู้ก็จะเกิดความเข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน การเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านในแต่ละคน ขึ้นอยู่กับความรู้และประสบการณ์ของคำเหล่านั้น เพราะคำบางคำมีความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย ดังนั้นบริบทจะช่วยให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ตรงกันหรือใกล้เคียงกับเจตนาของผู้เขียน

ขั้นที่ 3 การเชื่อมโยง เมื่อผู้อ่าน อ่านเรื่องแล้วก็จะเกิดความเข้าใจเรื่องที่อ่านแล้ว เชื่อมโยงเรื่องที่อ่านกับความรู้และประสบการณ์ที่สะสมมาแต่เดิม ดังนั้นผู้อ่านบางคนก็อาจคิดคล้อยตาม หรือคัดค้านไม่เห็นด้วยกับผู้เขียน

ขั้นที่ 4 การสรุป ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้อ่านรวบรวมความเข้าใจเรื่องที่อ่านกับความรู้และประสบการณ์ที่สะสมมาแต่เดิม แล้วสรุปความรู้ ความคิด ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจใหม่หรือมีทัศนคติใหม่ ๆ เกิดขึ้น

ในการฝึกอ่านจับใจความ กรมวิชาการ (2544 : 188-189) ได้เสนอวิธีการไว้ดังนี้

1. หาประโยคใจความสำคัญและประโยคใจความสำคัญรองแต่ละย่อหน้าซึ่งมีลักษณะดังนี้ ใจความสำคัญอยู่ตอนต้นย่อหน้า ซึ่งพบมาก ใจความสำคัญอยู่กลางย่อหน้า ใจความสำคัญอยู่ท้ายย่อหน้า และใจความสำคัญอยู่ตอนต้นและตอนท้ายย่อหน้า
2. เมื่อได้ประโยคใจความสำคัญแล้ว พิจารณาหาส่วนที่เป็นใจความสำคัญของเรื่องที่ไม่จำเป็นออก ถ้าเรื่องเป็นร้อยกรองให้เขียนเป็นร้อยแก้วก่อน
3. เรียบเรียงใหม่เป็นสำนวนภาษาของตนเอง

สรุปได้ว่า ขั้นตอนในการอ่านจับใจความนั้น ผู้อ่านจะต้องอ่านรวดเร็วหรืออ่านอย่างคร่าวๆ ให้จบเรื่องก่อนหนึ่งครั้ง แล้วค่อยอ่านอย่างละเอียดเพื่อเก็บใจความของแต่ละย่อหน้าอีกครั้ง และถ้าผู้อ่านสามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม เขียนแผนภาพโครงเรื่อง เขียนเรื่องด้วยสำนวนภาษาของตนเอง บอกแนวคิดและสรุปเรื่องได้ ก็หมายถึงผู้อ่านเข้าใจหลักการและขั้นตอนในการอ่านจับใจความได้อย่างถูกต้อง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3.5 ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ

ในการจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความ ครูผู้สอนต้องรู้จักเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและพื้นฐานประสบการณ์เรียนรู้ของนักเรียนเพื่อประสิทธิภาพในการอ่านจับใจความ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2554:2-6) ได้กล่าวถึงความหมาย ความสำคัญ และประโยชน์ของทฤษฎีการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนควรศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1. ทฤษฎี หมายถึง ความคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและหลักวิชาสามารถนำไปอธิบายปรากฏการณ์ หรือสถานการณ์ต่างๆ ให้มีความชัดเจน
2. ทฤษฎีมีความสำคัญต่อผู้สอน ทำให้ผู้สอนมีความระมัดระวังในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งต้องจัดให้เหมาะสมกับเนื้อหา วย และระดับชั้นของผู้เรียน
3. ทฤษฎี มีประโยชน์ช่วยสร้างความมั่นใจให้ผู้สอนและช่วยตอบคำถามบางประเด็นที่เกิดขึ้นในสถานการณ์การเรียนการสอน

ดังนั้นทฤษฎีจึงเข้ามาเกี่ยวข้องกับการจัดเรียนการสอนเสมอ ซึ่งครูผู้สอนต้องเลือกทฤษฎีที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนและเหมาะสมกับเนื้อหา วย และความสนใจของผู้เรียน ตลอดจนเป็น การสร้างบรรยากาศ การสร้างแรงจูงใจกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ดังเช่นทฤษฎีที่จะกล่าวดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory) ของธอร์น ไคค์ข้าวสาร (Information Theory) ซึ่งได้นำกฎ 3 ข้อ เพื่อให้ให้นักเรียนมีพัฒนาการในการอ่านจับใจความดังต่อไปนี้

1) กฎแห่งความพร้อม ก่อนที่จะมีการเรียนรู้เกิดขึ้น ผู้สอนต้องสำรวจว่านักเรียนมีความพร้อมที่จะเรียนทั้งร่างกาย จิตใจหรือไม่อย่างไร และต้องมีการจูงใจให้เกิดความพร้อมก่อน จึงจะเกิดการเรียนรู้โดยยึดหลักความพึงพอใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ

2) กฎแห่งการฝึกฝน เมื่อต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ต้องให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในบทเรียนและหมั่นฝึกฝนนำสิ่งที่เรียนรู้นั้นมาใช้บ่อยๆ

3) กฎแห่งผล การให้นักเรียนทราบผลการเรียนทันที และยกย่องชมเชย ทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจและเป็นการเสริมแรงให้อยากเรียนบทต่อไปอีก

2. ทฤษฎีสคีมา (Schema theory) เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ การแทนที่ความรู้ และช่วยให้การใช้ความรู้สะดวกขึ้น ความรู้ทั้งหมดถูกบรรจุไว้ในหน่วยเฉพาะที่เรียกว่า สคีมา นอกจากตัวความรู้แล้ว ในหน่วยเฉพาะเหล่านั้นยังบรรจุข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการใช้ความรู้เหล่านั้นด้วย ดังนั้นในการจำ ต้องใช้สคีมาเป็นพื้นบานความรู้ไว้รองรับข้อมูลที่เข้ามาใหม่ ถ้าข้อมูลเชื่อมโยงเข้ากับสคีมาหรือความรู้เดิมที่มีอยู่แล้วก็จะอ่านได้เข้าใจง่าย

3. ทฤษฎีของเกสตัลท์ (Gestalt) เน้นความสำคัญของการจัดเตรียมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งแยกออกเป็น 3 ข้อคือ

3.1) กฎของความคล้าย เป็นการจัดสิ่งทีคล้ายกันไว้ด้วยกัน เช่น คำที่คล้ายกัน โครงสร้างของประโยค เนื้อเรื่อง รวมทั้งสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน หากจัดไว้เป็นหมวดหมู่จะช่วยให้เกิดการรับรู้ได้ดีขึ้น

3.2) กฎของความพึงพอใจ เป็นหลักสำคัญในการสอนอ่านจับใจความ หากผู้เรียนได้อ่านในสิ่งที่ตนชอบย่อมเกิดความพึงพอใจก็จะช่วยให้กิจกรรมการเรียนการสอนอ่านมีความหมายต่อตัวผู้เรียน

3.3) กฎของความต่อเนื่อง เป็นการพิจารณาโครงสร้างของการสอนอ่าน ให้มีลักษณะต่อเนื่องกัน ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนาการอ่านเป็นไปโดยไม่หยุดชะงัก

4. ทฤษฎีการวิเคราะห์การเชื่อมโยงข้อความ ทฤษฎีนี้เน้นว่าผู้อ่านมีวิธีการที่จะดึงข้อความที่มีความหมายคล้ายกันมาเกี่ยวข้องกัน หรือขจัดข้อความที่ไม่ต้องการออก ข้อความที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วจะมีความสัมพันธ์เป็นบวก (ความสัมพันธ์คือความเกี่ยวข้องของความหมายในแต่ละประโยค)

5. ทฤษฎีเน้นพัฒนาการ มีแนวคิดว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นตั้งแต่วัยที่ต้องพึ่งผู้อื่นและจะพัฒนาไปตามความเจริญของแต่ละวัย สิ่งสำคัญที่สุดของช่วงอายุคือ จะมีการเรียนรู้หรือทักษะเฉพาะอย่างในแต่ละช่วงอายุ ถ้าหากในช่วงนั้นไม่เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมพัฒนาการการเรียนรู้ในช่วงนั้นก็บกร่องไป และจะมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ในส่วนนั้นภายหลัง ดังนั้นการอ่านจึงเป็นกระบวนการรับรู้ซึ่งมีพื้นฐานมาจากช่วงพัฒนาการต่าง ๆ ความสามารถที่ผู้เรียนแสดงออกในการอ่านเป็นเครื่องชี้ให้เห็นระดับพัฒนาการของผู้เรียน

สรุปได้ว่าการอ่านจับใจความเป็นทักษะที่เน้นการฝึก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนควรคำนึงถึงจิตวิทยาและทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

4. การสอนอ่านจับใจความ

การสอนการอ่านจับใจความ ครูต้องบอกให้ผู้เรียนทราบก่อนว่าต้องการอะไรจากเรื่อง ที่อ่าน และมีวิธีการอ่านอย่างไรที่สามารถตอบคำถามได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร

4.1 วิธีการสอนการอ่านจับใจความ

การสอนอ่านจับใจความมีหลายรูปแบบนักการศึกษาได้เสนอแนวทางไว้ดังนี้
 สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2554 : 2-10) ได้นำหลักจิตวิทยาการอ่านมาประยุกต์กับ
 หลักการของบลูม (Bloom) เพื่อนำมาใช้ในการฝึกอ่าน 6 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเริ่มต้นของการอ่าน สมองจะต้องจดจำเรื่องราวให้ได้ จำความหมายของคำ
 ยาก จำชื่อตัวละครและเหตุการณ์สำคัญ ครูผู้สอนจะใช้วิธีการตั้งคำถาม ถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน
 การสะกดคำยาก หรือการให้ความหมายของคำยาก
2. ขั้นความเข้าใจ เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถเล่าเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องด้วยคำพูด
 ของตนเอง เข้าใจความคิด ถ้อยคำ ประโยคและถ้อยคำที่ให้เกิดใจ สรุปรื่องได้ การประเมินว่า
 ผู้เรียนมีความเข้าใจมากหรือน้อยเพียงใด คือการให้ผู้เรียนเล่าเรื่องหรือตอบคำถาม
3. ขั้นนำไปใช้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนมีการฝึกนำคำ ประโยคและเหตุการณ์ที่ได้จากการ
 อ่านไปใช้แก้ปัญหา ในสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นใหม่ หรือนำไปใช้แก้ปัญหาอื่น ๆ คำถามที่ใช้มักจะเป็น
 เป็นการกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนพิจารณา นำความรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์
4. ขั้นวิเคราะห์ เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถแยกองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่ได้
 จากการอ่าน การรู้จักแยกความหมายของคำที่มีความหมายหลายอย่าง สามารถบอกได้ว่า
 องค์ประกอบใดมีความสัมพันธ์กัน หรือไม่เกี่ยวข้องกันเลย
5. ขั้นสังเคราะห์ เป็นขั้นที่ผู้เรียนสรุปแนวคิดของเรื่อง ค้นหาลักษณะโครงเรื่องที่
 คล้ายคลึงกับเรื่องที่เคยอ่าน สามารถเปรียบเทียบสุภาษิตคำพังเพยที่มีความหมายใกล้เคียงกัน สรุป
 แนวคิดที่เหมือนกันหรือต่างกันได้อีกด้วย
6. ขั้นประเมินค่า เป็นการให้ผู้เรียนรู้จักคิด ตัดสินเรื่องที่อ่านว่าอะไรคือความจริง
 และอะไรคือความเท็จ พิจารณา ค้นหาคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง ได้แก่ ความรัก ความกตัญญู ความ
 ซาบซึ้งและรวมไปถึงความเป็นเหตุเป็นผล ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักสังเกตการใช้ถ้อยคำการบรรยายให้เกิด
 ภาพพจน์ ตลอดจนความประทับใจอื่น ๆ ที่ได้จากการอ่าน

รัชนี เจริญกิจ และคณะ (2546 : 96-98) กล่าวถึงวิธีการสอนอ่านจับใจความไว้ 8 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างประสบการณ์ ครูน่านิทานหรือเรื่องราวที่สนใจพร้อมภาพประกอบ มาเล่าให้นักเรียนฟัง แล้วให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายหลังจากฟังเรื่องจบแล้ว

ขั้นที่ 2 สะท้อนประสบการณ์ ครูให้ผู้เรียนช่วยกันสำรวจคำยากจากนิทานหรือ เรื่องราวที่ครูกำหนดให้อ่าน โดยสำรวจตามหัวข้อต่อไปนี้

- คำใหม่ (คำที่อ่านไม่ได้)
- คำที่ไม่เข้าใจความหมาย

จากนั้นนำคำที่มีปัญหามาฝึกให้ผู้เรียนอ่านอีกครั้งและหาความหมายจาก พจนานุกรม

ขั้นที่ 3 บูรณาการการสังเกตไปสู่มนคติ/ความคิดรวบยอด โดยการศึกษาด้วย ตนเองหรือใบงานที่ครูเตรียมให้

ขั้นที่ 4 พัฒนามนคติ ครูแบ่งกลุ่มผู้เรียนตั้งคำถาม ว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร บทสรุปเป็นอย่างไร มีข้อคิดอะไรบ้าง ความเห็นของผู้เรียนต่อเรื่องราวที่ได้อ่าน พร้อมทั้งวาด ภาพประกอบหรือแสดงบทบาทสมมติ

ขั้นที่ 5 ปฏิบัติตามมนคติ แบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนช่วยกันคิด เรื่อง หรือหาเรื่องราวที่ น่าสนใจจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ มาสร้างคำถาม

ขั้นที่ 6 ปรับแต่งให้สมบูรณ์ ให้แต่ละกลุ่มนำเรื่องราวที่ได้ในขั้นตอนที่ 4 มา สร้างสรรค์ โดยระดมความคิดเพื่อผลิตผลงานที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน

ขั้นที่ 7 วิเคราะห์คุณค่าและนำไปใช้ ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน เพื่อให้ครูและเพื่อน ๆ ช่วยกันซักถามเรื่องราวและอภิปรายแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ขั้นที่ 8 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ นำผลงานไปจัดแสดงบนป้ายนิเทศ

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการสอนอ่านจับใจความ เริ่มจากอ่านเรื่องที่ครูกำหนดให้ หรือ การฟังเรื่องแล้วสามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้ ขั้นตอนต่อไปคือการนำ ความรู้ที่ได้จากเรื่องทีอ่านไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนรวมทั้งการแสดง ความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องนั้น แล้วสรุปแนวคิดของเรื่องได้ ขั้นตอนสุดท้าย คือการประเมินค่าเรื่องที่ อ่านว่าให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไรบ้าง

4.2 วิธีการวัดผลประเมินผลการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นการพัฒนาทักษะทางภาษา วิธีการวัดผลประเมินผลจึง ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการอ่านในแต่ละครั้ง กรมวิชาการ (2544 : 88-89) ได้เสนอหลักการ

พื้นฐานของการเรียนรู้ภาษา เพื่อเป็นแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนภาษาไทย สำหรับครูผู้สอนดังนี้

1. การบูรณาการทักษะทางภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการดู ซึ่งแต่ละทักษะมีความสำคัญที่ควรเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน ทักษะทางภาษาทักษะหนึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาอื่นๆ ด้วย

2. ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาความสามารถทางภาษาพร้อมกับพัฒนาความคิด เนื่องจากภาษาเป็นสื่อของความคิด การติดต่อกับผู้อื่น ควรจัดให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาตามสถานการณ์จริงทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อเป็นการฝึกทักษะทางสังคมในสถานการณ์จริง

3. ผู้เรียนต้องเรียนรู้การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนได้อย่างถูกต้องทั้งไวยากรณ์หรือหลักภาษา การสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4. ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาเท่ากัน แต่การพัฒนาทางภาษาของแต่ละคนจะไม่เท่ากันตามศักยภาพของนักเรียน วิธีการเรียนรู้ก็ต่างกัน

5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ต้องจัดให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาทักษะทางภาษาไปพร้อมๆ กับการเรียนรู้วัฒนธรรม เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

6. ภาษาไทยเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้จะต้องใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสื่อสาร การแสวงหาความรู้ ใช้ในการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ การอภิปราย การเขียนรายงาน การตอบคำถาม ครูจะต้องใช้ภาษาที่เป็นแบบแผนถูกต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

การประเมินผลการอ่าน หมายถึง การพิจารณาตัดสินว่าเด็กมีทักษะหรือความสามารถในการอ่านมากน้อยเพียงใด ในการประเมินผลการอ่านควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. เน้นการประเมินเพื่อประเมินผลการอ่าน
2. ประเมินผลการอ่าน โดยคำนึงถึงประสบการณ์ และลักษณะของผู้เรียน
3. ประเมินผลการอ่านอย่างเป็นระบบที่ผสมผสานกับการสอน
4. การประเมินผลการอ่านต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายกับการสอนที่ตั้งไว้
5. ประเมินให้รอบด้านทั้งพุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย
6. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการประเมินผล
7. บอกเกณฑ์การประเมินและแนวทางการปฏิบัติที่นำไปสู่การบรรลุซึ่งผลสัมฤทธิ์สูงสุดให้เด็กทราบตั้งแต่เริ่มการสอน

8. ควรมีการประเมินผลก่อนและหลังการอ่านเพื่อครูจะได้ทราบพัฒนาการของผู้เรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด

การประเมินในชั้นเรียน มีเป้าหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน กรมวิชาการ (2544 ; 89-90) ได้เสนอไว้ดังนี้

1. การประเมินผลที่มีประสิทธิภาพต้องส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจะต้องมีอยู่ทุกขั้นตอนของกระบวนการคือ การประเมินผลก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐาน การประเมินผลระหว่างเรียน และการประเมินผลหลังเรียน โดยมีเกณฑ์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า และต้องแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาตนเองไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

2. การประเมินจะต้องใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตราที่ 26 กำหนดให้ผู้เรียนโดยพิจารณาผลการประเมินด้วยวิธีการต่างๆ

3. การประเมินจะต้องมีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้ และยุติธรรม โดยการใช้เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ที่สามารถวัดสิ่งที่ต้องการได้

การอ่านจับใจความครูผู้สอนควรประเมินผลโดยการสังเกตพฤติกรรมขณะอ่านจับใจความ เช่น ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน สามารถตั้งคำถามและตอบคำถาม เล่าเรื่องหรือเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง บอกแนวคิดของเรื่อง สรุปประเด็นสำคัญของเรื่องได้

สรุปได้ว่าการวัดผลประเมินผลการอ่านจับใจความ ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการอ่านในแต่ละครั้งว่าต้องการวัดผล ประเมินผล พฤติกรรมใด เช่น วัดความรู้ ความจำ การนำไปใช้ และจะใช้เครื่องมือวัดแบบใดจึงจะเหมาะสม

5. นิทานพื้นบ้าน

5.1 ความหมายของนิทานพื้นบ้าน

นิทานพื้นบ้านเป็นเรื่องราวที่ชาวบ้านเล่าสืบต่อกันมา โดยมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (2537: คำนำ) กล่าวไว้ว่า “นิทานพื้นบ้าน เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตไทยมาแต่อดีต เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่สั่งสมมานาน โดย พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย เป็นผู้เล่านิทานพื้นบ้านให้ลูกหลานฟัง เพื่อวางรากฐานชีวิตให้เป็นคนดีมีคุณธรรม กล่าวหาญ ซื่อสัตย์ สุจริต เลือกรประกอบอาชีพที่ดีเป็นคนที่มีรู้จักเหตุรู้จักผลและเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง ฟังตนเองได้ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญในชีวิตตั้งแต่เริ่มรู้ความ”

บุญส่ง ครูศรี (2538: 1) กล่าวถึงความหมายของนิทานพื้นบ้านว่า หมายถึง เรื่องเล่าของคนในท้องถิ่นที่เล่าถ่ายทอดด้วยปากเปล่า จากความทรงจำจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งจนกลายเป็นมรดกทางวัฒนธรรม โดยไม่ทราบว่าใครเป็นผู้แต่ง มีวัตถุประสงค์ในการเล่าเพื่อก่อให้เกิดความบันเทิงและสั่งสอนให้บุคคลทำความดี

เกริก ชุ่มพันธ์ (2543: 9) กล่าวถึงความหมายของนิทานพื้นบ้าน สรุปได้ว่า นิทานพื้นบ้านเป็นเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาด้วยวิธีมุขปาฐะ และมีการจดบันทึกไว้ในระยะหลัง นิทานพื้นบ้านนับว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญอย่างยิ่ง

ประคอง นิมมานเหมินท์ (2547: 59) ได้กล่าวถึงนิทานพื้นบ้าน สรุปได้ว่า นิทานพื้นบ้านเป็นเรื่องราวที่เล่าด้วยถ้อยคำธรรมดาเป็นภาษาร้อยแก้วมิใช่ร้อยกรอง ต่อมาระยะหลังจึงได้มีการเขียนขึ้นตามเค้าเดิมแต่ไม่ปรากฏชื่อผู้เล่าดั้งเดิม

สรุปได้ว่า นิทานพื้นบ้าน เป็นเรื่องเล่าของคนในท้องถิ่นที่เล่าด้วยปากเปล่า จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง แล้วต่อมาภายหลังจึงมีการจดบันทึกไว้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญ

5.2 ประเภทของนิทานพื้นบ้าน

นิทานพื้นบ้าน สามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภท โดยแบ่งจากเกณฑ์ต่างๆ เช่น อาศัยรูปแบบเป็นเกณฑ์ หรืออาศัยแบบเรื่องและแบ่งตามเกณฑ์พื้นฐานของสังคมไทย ดังนี้

ธวัช ปุณโณทก (2545: 64) แยกประเภทของนิทานพื้นบ้าน ไว้ดังนี้

1. นิทานพุทธศาสนา ได้แก่ เรื่องชาดก ตำนานทางพุทธศาสนา เช่น ท้าวสีทน ท้าวปาจิต ตำนานพื้นพระบาง เป็นต้น
 2. นิทานคติธรรม เป็นเรื่องที่ให้ประโยชน์ด้านจิตใจ เช่น กำพร้าผีน้อย นางผมหอม สินไซ(ศิลป์ชัย)
 3. นิทานชีวิต เป็นนิทานขนาดยาวพูดถึงการผจญภัย ความขัดแย้งที่เกิดจากอารมณ์และความปรารถนาของมนุษย์ ได้แก่ ท้าวชูลุนางอ้ว ท้าวกำกาดำ การะเกด จำปาสี่ต้น เป็นต้น
 4. นิทานคำสอน เป็นนิทานที่มีเนื้อหาเน้นคตินิยมทางพุทธศาสนา และผสมผสานกับเรื่องความเชื่อในวิญญาณ เช่น พระยาคำกวงสอนไพร่ อินทนิญาณสอนลูก ย่าสอนหลาน
- กรมศิลปากร (2543: 107) ทำการแบ่งนิทานพื้นบ้านอีสานออกเป็น 5 ประเภท คือ
1. นิทานบันทึกเหตุการณ์ นิทานที่แต่งขึ้นเพื่อมุ่งที่จะบันทึกเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นเหตุการณ์ทางศาสนาหรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ก็ได้ เช่น เรื่องราวของการสืบศาสนาหรือเรื่องสงคราม เป็นต้น

2. นิทานเล่าเรื่องสถานที่ หมายถึง นิทานที่แต่งขึ้นเพื่ออธิบายถึงตำนานการเกิดของสถานที่ต่างๆ อาทิ นิทานเรื่อง จึงคิงดั่งแดง เล่าถึงการเกิดของแก่งคุศุ์และภูควมเงิน ในเขตจังหวัดเลย นิทานเรื่องอุรังคนิทาน เล่าเรื่องการสร้างพระธาตุพนม เป็นต้น

3. นิทานเล่าเรื่องเพื่อความบันเทิง หมายถึง นิทานเล่าเรื่องต่างๆ ไป ซึ่งมีทั้งที่เป็นเรื่องราวของชาวบ้านและนิทานจักรๆ วงศ์ ๆ

4. นิทานพุทธศาสนา หมายถึง นิทานที่เล่าเรื่องราวที่เกี่ยวกับพุทธศาสนา มีทั้งที่เป็นของประวัติทางพุทธศาสนาและที่เป็นชาคคต่าง ๆ

5. นิทานคติธรรม หมายถึง นิทานที่แต่งขึ้นโดยแทรกคติธรรมคำสอนหรือจุดมุ่งหมายในการแต่งเพื่อให้การสั่งสอนทางจริยธรรม

สรุปได้ว่านิทานพื้นบ้านมีหลายประเภท โดยแบ่งจากเกณฑ์ต่างๆ เช่น อาศัยรูปแบบเป็นเกณฑ์ หรืออาศัยแบบเรื่อง และแบ่งตามเกณฑ์พื้นฐานของสังคมไทย เป็นต้น

ส่วนนิทานพื้นบ้านที่นำมาใช้พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในครั้งนี้เป็นนิทานพื้นบ้าน ประเภทนิทานเล่าเพื่อความบันเทิง และนิทานคติธรรม โดยเรื่องราวของนิทานจะมีเนื้อหาสนุกสนาน มีคติธรรมสอนใจในทางสร้างสรรค์ และสอดแทรกค่านิยมทางสังคมและวัฒนธรรมประเพณีไว้ด้วย พิจารณาคัดเลือกนิทานพื้นบ้านที่สนุกสนานและเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก โดยปรับใช้คำให้เหมาะสมกับระดับชั้นที่สอน

5.3 คุณค่าของนิทานพื้นบ้าน

นิทานพื้นบ้านสามารถนำมาใช้เป็นส่วนในการสอนความรู้ต่างๆ ให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ทั้งยังเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี ช่วยสร้างความเข้าใจก่อให้เกิดคุณธรรมในจิตสำนึก และส่งเสริมจินตนาการของเด็กได้ดี ดังที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้หลายท่าน ดังนี้

บุญส่ง ครูศรี (2538 : 2) กล่าวถึงคุณค่าของนิทานพื้นบ้านไว้ สรุปได้ดังนี้

1. ให้ความบันเทิงเริงรมย์ เพราะเนื้อเรื่องนิทานส่วนใหญ่เป็นเรื่องเบาสมอง นอกจากนี้ยังมีเกร็ดความรู้หรือคติธรรมแฝงอยู่ด้วย

2. สะท้อนสภาพสังคมและวัฒนธรรม เพราะเป็นเรื่องราวที่บุคคลในท้องถิ่นต่างๆ แต่งขึ้นและเล่าสืบต่อกันมาเป็นเวลานาน เป็นเรื่องราวที่สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตตามประเพณีของกลุ่มชน เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรม ศิลธรรม ความเชื่อ ความต้องการ แนวคิดและจริยธรรม

3. ให้ความรู้ด้านสำนวน ศัพท์ ภาษา เพราะนิทานพื้นบ้านเล่าเป็นภาษาพื้นบ้านทำให้ผู้ฟังได้ความรู้เกี่ยวกับศัพท์ สำนวน ภาษาพื้นบ้านของแต่ละท้องถิ่น การศึกษานิทานพื้นบ้านจึงเป็นการอนุรักษ์ภาษาพื้นบ้านไปในตัวด้วย

4. สอนจริยธรรมให้ปฏิบัติ หากพิจารณาให้ละเอียดลึกซึ้งพบว่าในเนื้อหาของนิทานส่วนใหญ่จะสร้างเสริมปัญญา ความฉลาดรอบรู้ แฝงคติ ข้อคิด ข้อปฏิบัติอันดีงาม ความเลื่อมใสศรัทธาในศาสนาอันเป็นแนวทางปฏิบัติตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

5. สืบทอดวัฒนธรรมให้ยั่งยืน การเล่าหรือจดบันทึกนิทานพื้นบ้าน สามารถปลูกฝังหรือถ่ายทอดความคิด ความเชื่อ ตลอดจนประเพณี และวัฒนธรรมของคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่งได้

6. ก่อให้เกิดผลด้านอื่นๆ อีกมากมาย เช่น นิทานพื้นบ้านเป็นที่มาของวรรณคดีบทร้อง และการแสดงศิลปะในแขนงต่างๆ นอกจากนี้ครูยังสามารถนำนิทานพื้นบ้านไปประกอบในการเรียนการสอนในบทเรียน ได้อีกด้วย

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2541:66) ได้กล่าวถึงสื่อการสอนที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก และสามารถพัฒนาเด็กให้มีความรู้คู่ความคิดว่า “วัยเด็กเล็กจะใช้สมองซีกขวาในการเรียนรู้ที่เสริมสร้างกระบวนการคิด จินตนาการ เด็ก ๆ ทุกคนชอบฟังนิทาน เด็กจะไม่เบื่อถ้าครูสามารถเล่าเรื่องได้อย่างสนุกสนาน เร้าความสนใจ ฝึกทักษะการฟัง การคิด ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรมโดยผ่านนิทาน”

วาสนา เกตุภาค (2546: 66) ได้กล่าวถึงคุณค่าของนิทานพื้นเมืองว่า นิทานพื้นเมืองให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ฝึกคิดในการดำรงชีวิตซึ่งจะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการฝึกอบรมเด็กได้เป็นอย่างดี และทำให้รู้ต้นกำเนิดของศิลปะ วรรณคดี ละคร จิตรกรรม ประติมากรรมและความรู้ด้านต่างๆ

กุหลาบ มัลลิกะมาส และประคอง นิมมานเหมินท์ (2547:22) กล่าวถึงการใช้นิทานพื้นบ้านสรุปได้ว่า นิทานช่วยให้ผู้เรียนรู้จัก โลก รู้จักชีวิต รู้จักใช้จินตนาการซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับความคิดสร้างสรรค์ นิทานนอกจากให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้วยังมีคุณค่าในการปลูกฝังจริยธรรม และรักษาบรรทัดฐานของสังคมด้วยทั้งยังช่วยกระชับความสัมพันธ์ ลดความเกรงกลัวหรือเบื่อบ่อยผู้ใหญ่ นอกจากนี้เด็กบางคนอาจมีความรู้สึกอยากเล่านิทานบ้าง ซึ่งจะให้เด็กมีโอกาสฝึกฝนทั้งด้านความจำและการแสดงออก

ถิรนนท์ อนวัช (2548: 61) ได้กล่าวว่า การนำนิทานพื้นบ้านมาเป็นสื่อในการสอนอ่านว่าทำให้นักเรียนได้รู้จักแง่มุมต่างๆ ของอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ช่วยให้นักเรียนเกิด

จินตภาพในด้านการท่องเที่ยว การผจญภัย ได้พบประสบการณ์แปลก ๆ ใหม่ ๆ ก่อให้เกิดคุณค่าต่อผู้อ่าน สามารถพัฒนาสติปัญญาได้

วรรณิ ศิริสุนทร (2548: 24) กล่าวถึงการนำนิทานพื้นบ้านมาเป็นสื่อในการสอนว่า จะทำให้นักเรียนมีความรู้ทางภาษา รู้จักคำมากขึ้น รู้จักเก็บใจความและเนื้อเรื่อง ช่วยผ่อนคลายอารมณ์ ทำให้นักเรียนได้รับความสนุกสนานจากการอ่าน

สรุปได้ว่า นิทานมีคุณค่าหลายด้าน ทั้งความสนุกสนาน การสร้างจินตนาการ การให้ข้อคิด คติเตือนใจ ตลอดจนการสะท้อนภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในยุคสมัยที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังมีคุณค่าทางด้านการสอนคุณธรรมจริยธรรมไปในตัวด้วยซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความสนใจในบทเรียน และสามารถพัฒนาด้านการอ่านของนักเรียนได้ โดยอาจให้นักเรียนฝึกอ่านนิทานพื้นบ้าน และเล่าเรื่องหรือบอกข้อคิดที่ได้จากนิทานพื้นบ้านที่อ่านได้

5.4 ความสำคัญของนิทาน

นิทานเป็นสิ่งที่เด็กต้องการและสนใจอยากรู้ การจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กโดยใช้นิทานนำไปสู่ประสบการณ์ต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ดี เพราะธรรมชาติการเรียนรู้ของคนเราจะให้ประสบการณ์ได้นั้นย่อมมาจากความสนใจ ความต้องการจากผู้เรียนเอง ดังนั้นนิทานจึงมีความสำคัญต่อการเรียนดังนี้

วรรณิ ศิริสุนทร (2539: 30) ได้กล่าวถึงความสำคัญของนิทานสรุปได้ว่า นิทานทำให้เด็กได้ผ่อนคลายอารมณ์ ได้รับความสนุกสนาน ตื่นเต้น เพลิดเพลิน พร้อมกับการได้เรียนรู้ภาษา คำศัพท์ไปด้วย เด็กได้ฝึกการคิดจินตนาการ ได้เรียนรู้เหตุการณ์ต่าง ๆ ตามเนื้อหาของนิทานที่อ่าน และนิทานยังเป็นที่พึ่งทางใจในเวลาารู้สึกเหงา

วิริยะ สิริสิงห (2547: 39) กล่าวถึงความสำคัญของนิทานไว้ว่า นิทานมีคุณค่าต่อเด็ก หากนิทานที่เขียนขึ้นเป็นนิทานที่มีเนื้อเรื่องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความสนุกสนาน ทำให้นักเรียนได้แก้ปัญหาเมื่อนำตนเข้าไปเป็นตัวละครในเรื่อง เด็กจะได้ทราบถึงความจริงในโลกรอบตัว เด็กได้ตัดสินใจว่าอะไรเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับ เปิดโอกาสให้เด็กได้หัวเราะร่วมกัน ได้รับความประสบการณ์ที่กว้างขึ้น และมีพัฒนาการที่ก้าวหน้า รู้จักความหมายต่าง ๆ ของชีวิต

จินตนา ไบกาชุย (2547: 2) ได้กล่าวว่า ครูสามารถใช้นิทานนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นและความสนใจที่จะเรียนรู้มากขึ้น

วารภรณ์ รักวินิจ (2545: 83) กล่าวว่า นิทานเป็นสื่อของการเรียนรู้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก เพราะเด็กในช่วงวัยนี้จะมีจินตนาการสูง และคิดออกมาเป็นภาพ นิทานยังช่วยให้พ่อแม่สามารถสร้างความเชื่อมั่นและสอนลูกในประสบการณ์ชีวิตประจำวัน โดยใช้นิทานเป็นสื่อ

ศรีรัตน์ เจริญจันทร์ (2538: 88) ได้กล่าวถึงความสำคัญของนิทานว่า นำความสุขมาให้ผู้อ่าน ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน สนองความต้องการของเด็กแต่ละคน ช่วยลดปัญหาความขัดแย้งทางอารมณ์ของเด็กได้ ทั้งยังช่วยสร้างความคิดริเริ่ม และการเลียนแบบที่ดีให้แก่เด็กอีกด้วย

สุภัสสร วัชรคุปต์ (2543: 36) กล่าวถึงความสำคัญของนิทานไว้ดังนี้

1. ใช้นิทานนำเข้าสู่บทเรียน
2. เสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ความคิด และจินตนาการที่งดงามให้แก่ผู้เรียน
3. ใช้นิทานสอนและฝึกทักษะทางภาษา คือ ฝึกการอ่าน ฝึกการฟัง ฝึกการพูด และฝึกการเขียน
4. ส่งเสริมด้านมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม ศีลธรรม
5. เกิดการรับรู้เกี่ยวกับสังคม เข้าใจขนบธรรมเนียมและการปฏิบัติในสังคม
6. ปลุกฝังให้ผู้เรียนมีความรักในการอ่าน
7. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

สรุปได้ว่า นิทานมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเพราะเป็นสิ่งที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในทุกด้าน และนิทานยังเป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งสามารถนำมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นสิ่งที่เด็กชอบ นอกจากนั้นนิทานยังช่วยปลุกฝังคุณธรรม ความดี ความละเอียดอ่อนขึ้นในจิตใจของผู้เรียน สร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

5.5 ประโยชน์ของนิทาน

ปัจจุบันนิทานมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ในระดับประถมศึกษาสามารถนำนิทานมาใช้ช่วยฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่านและเขียน นิทานเป็นสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยและความต้องการของเด็ก ให้ความสุข สนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นแบบที่ดีสำหรับเด็ก

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2546) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนโดยใช้นิทานนำไปสู่ประสบการณ์ด้านต่าง ๆ เพราะนิทานมีบทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพและพัฒนาการด้านอารมณ์ให้แก่ผู้เรียน คือเกิดความรู้สึกอบอุ่น มีที่พึ่งทางใจ รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เพราะขณะที่ฟังนิทาน ได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นทำให้เกิดจินตนาการจากเรื่องที่ได้รับฟัง เช่นเรื่องเกี่ยวกับนางฟ้า สัตว์ ธรรมชาติ ช่วยให้รู้จักโลกในแง่มุม เล็ก ๆ น้อยๆ จากนิทานที่ฟังทำให้ตัดสินใจสนองตอบเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง มองโลกในแง่ดี เกิดทัศนคติที่ดีต่อโลกและชีวิต ทำให้ได้พักผ่อน คลายความเครียด ได้รับความเพลิดเพลินใจ

วิลโลว์ (2546 : 33) กล่าวถึงประโยชน์ของนิทานไว้ดังนี้

1. ช่วยพัฒนาภาษา นิทานจะช่วยพัฒนาภาษาทั้งการพูดและการฟัง
2. ช่วยปูพื้นฐานทางด้านจิตใจ คุณค่าทางสังคมและจริยธรรมต่าง ๆ ที่ต้องการปลูกฝังให้กับเด็ก
3. เสริมสร้างบุคลิกภาพ นิทานบางเรื่องเมื่อเด็กได้ฟังแล้วสามารถกระตุ้นให้เด็กเกิดความมั่นใจ กล้าคิดกล้าแสดงออก
4. ให้ความรู้ ความสนุกสนาน และจินตนาการ
5. ช่วยปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้กับเด็กในการเลือกฟังและอ่าน เลือกหนังสือที่ดีสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับวัย
6. ช่วยฝึกการสำรวมใจให้จดจ่ออยู่ที่การอ่าน เป็นการช่วยยืดเวลาช่วงความสนใจให้ยาวนาน
7. เป็นการปูพื้นฐานทางด้านกรอ่าน
8. เนื้อหาบางเรื่องช่วยแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา เช่น นิทานเรื่องเด็กเลี้ยงแกะ อาจนำมาเล่าเพื่อแก้ปัญหาเด็กพูดปดได้
9. ส่งเสริมหรือกระตุ้นพฤติกรรมที่ต้องการให้เด็กประพฤติปฏิบัติให้ดียิ่งๆ ขึ้นไปจนกลายเป็นนิสัย

วิริยะ สิริสิงห์ (2547: 19) กล่าวถึงประโยชน์ของนิทานที่มีต่อเด็กไว้ว่า หากนิทานที่เขียนขึ้นเป็นนิทานที่มีคุณค่า สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความสนุกสนาน ย่อมมีคุณค่าต่อเด็กคือ ให้เด็กได้แก้ปัญหาเมื่อนำตนเข้าไปเป็นตัวละครในเรื่อง เด็กจะทราบความจริงในโลกรอบ ๆ ตัวเด็ก ได้ตัดสินใจว่าอะไรเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับ เปิดโอกาสให้เด็กได้หัวเราะร่วมกัน ได้รับประสบการณ์ที่กว้างขวาง มีพัฒนาการที่ก้าวหน้า รู้จักความหมายต่าง ๆ ของชีวิต

ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2548 : 26) กล่าวว่านิทานเป็นสิ่งเร้าในการเรียนรู้และเด็กมักจะเปรียบเทียบตัวเองกับตัวละครในนิทาน จะทำให้เด็กเข้าใจตัวละครดีขึ้น เป็นการสอดคล้องกับพัฒนาการด้านสังคม

สรุปได้ว่านิทานมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็กได้เป็นอย่างดี เป็นแหล่งความรู้ทางภาษา ช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน อีกทั้งเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้และมีความคิดสร้างสรรค์

5.6 ความสนใจนิทานกับพัฒนาการของเด็ก

เด็กในวัย 8-10 ปี ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3) มีความสนใจในนิทาน ดังนี้ เด็กในวัยนี้เริ่มสนใจและเอาใจใส่ในการอ่านอย่างจริงจัง เพราะอ่านหนังสือได้มากขึ้น

เด็กจะชอบหนังสือภาพมาก ๆ มีสีสันที่สวยงาม ชอบเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ต่าง ๆ แต่ชอบเรื่องจริง ๆ มากกว่าที่จะให้สัตว์ทำอะไรเหมือนคน ชอบนิทานเกี่ยวกับนางฟ้า และไร้สาระต่าง ๆ ชอบเรื่องผจญภัย ตลกขบขัน ไม่ชอบเรื่องที่ตื่นเต้นหวาดเสียวจนเกินไป

เกริก ยूनพันธ์ (2539: 60) ได้กล่าวว่า เด็กวัย 8-10 ปี จะสนใจสิ่งแวดล้อมต่างๆ มากขึ้น และเริ่มสนใจการอ่านมากขึ้นด้วย เด็กๆจะชอบอ่านนิยายสั้นๆ และนิทานทุกประเภท เรื่องราวต่าง ๆ นี้เด็กจะอ่านทั้งหนังสือของไทยและหนังสือแปลจากต่างประเทศ หนังสือประเภทต่าง ๆ ที่เด็กวัยนี้อ่าน ได้แก่ เรื่องชีวประวัติของวีรบุรุษ หนังสือประวัติศาสตร์ หนังสือคณิตศาสตร์ อย่างง่าย นิยายจำขัน เป็นต้น

ไพพรรณ อินทนิล (2544 : 31) ได้กล่าวว่า เด็กวัยนี้สนใจสิ่งแปลกใหม่ สีสัน สะดุดตา ภาพระบายสี เริ่มมีอุดมคติยึดมั่นบุคคลใดบุคคลหนึ่งและเลียนแบบการกระทำ เด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงมีความสนใจแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด เด็กผู้ชายชอบเรื่องเครื่องยนต์กลไก การผจญภัย ความตื่นเต้น การต่อสู้ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ การทดลองง่าย ๆ ส่วนเด็กผู้หญิงชอบเรื่องกระจุกกระจิม นิทาน นิยาย ธรรมชาติที่สวยงาม การแต่งกาย เสื้อผ้า การบ้านการเรือน ทั้งเด็กชายและเด็กหญิงจะชอบเกี่ยวกับเครื่องเล่น ปลุ๊กดันไม้ เลี้ยงสัตว์ บุษาวีรบุรุษ วีรสตรี วรรณคดี นิยายสำหรับเด็กง่าย ๆ เทพบุตร ซาตก สุภาษิตคำพังเพยต่างๆ และ เรื่องตลก

ณรงค์ ทองปาน. (2546 :18) กล่าวว่า ในวัยนี้ชอบนิทานเกี่ยวกับเรื่องสัตว์ต่าง ๆ แต่ชอบเรื่องจริง ไม่ใช่ให้สัตว์พูดภาษามนุษย์ ชอบผจญภัย ชอบนิทานเกี่ยวกับชนชาติต่าง ๆ ชอบเรื่องเกี่ยวกับชีวิตภายในบ้านและโรงเรียน โดยเฉพาะเด็กผู้หญิง

นอกจากนี้ จินตนา ไบกายูชี (2547: 24) ให้ความเห็นว่า เด็กในวัยนี้อ่านหนังสือได้มากขึ้น ประมาณ 2,000 – 5,000 คำ ชอบอ่านนิทาน นิยาย เช่นนิทานพื้นบ้าน นิทานตำนาน หรือนิทานที่แต่งใหม่ ๆ นอกจากนี้ยังมีความสนใจเกี่ยวกับชีวิตจริง ชอบฟังหรืออยากรู้เรื่องราวของเด็กอื่นในวัยเดียวกัน อยากรู้อยากเห็นชีวิตความเป็นอยู่เป็นอย่างไรเหมือนกับตัวเองหรือไม่ ในระยะนี้เด็กผู้ชายเด็กผู้หญิงมีความสนใจในการอ่านแตกต่างกันไปตามรสนิยมของเพศ เด็กหญิงยังชอบตุ๊กตา ชอบของเล่นสวยๆ งามๆ และเสื้อผ้า เด็กชายชอบของเล่น

5.6 หลักการเลือกนิทาน

การเลือกนิทานเพื่อนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องคำนึงถึงความสนใจของนักเรียนและความเหมาะสมของจุดประสงค์ในการเรียนรู้ทั้งด้านเนื้อหาสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

ไพพรรณ อินทนิล (2546: 52) ได้กล่าวว่า ความสนใจและความต้องการฟังนิทานของเด็กวัย 8-10 ปี ว่าเด็กวัยนี้มีความสนใจในการอ่านมากทั้งสองเพศ อ่านนิทาน นิยาย ความสนใจ

ของเด็กชายกว้างออกไปสนใจสิ่งแปลกใหม่ เริ่มมีอุดมคติยึดมั่นบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และเลียนแบบการกระทำ ตัวละครในเรื่องควรมีลักษณะ โน้มน้าวจิตใจเด็กให้เกิดเจตคติที่ดี เช่น เสียสละ ขยัน กล้าหาญ สามารถเอาชนะอุปสรรคได้ เด็กจะชื่นชอบและอยากทำตาม นอกจากนี้เด็กยังสนใจเรื่องราวของเด็กอื่นในวัยเดียวกันว่าเป็นอยู่อย่างไรชอบนิทานเกี่ยวกับสัตว์ นิทานเกี่ยวกับชนชาติต่าง ๆ ชอบเรื่องเกี่ยวกับชีวิตภายในบ้านและในโรงเรียน

บาร์ง โตร์ตัน (2544: 156) ได้เสนอแนะการพิจารณาเนื้อหาของนิทานในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านภาษา ภาษาที่ปรากฏในเรื่องไม่ว่าจะเป็นคำศัพท์ โครงสร้างประโยค การออกเสียงคำศัพท์ ไม่ควรยากเกินไปสำหรับผู้เรียน
2. ด้านเนื้อเรื่อง เนื้อเรื่องของนิทานควรเหมาะสมกับวัย ความคิดและความสนใจของผู้เรียน
3. ด้านความยาวของเนื้อเรื่อง เรื่องที่นำมาเล่าไม่ควรสั้นหรือยาวเกินไป

ศรีรัตน์ เจริญจันทร์ (2546: 25) กล่าวถึงความสนใจนิทานของเด็กๆ กระจายไว้ดังนี้ เด็กอายุระหว่าง 4-6 ปี สนใจนิทานที่มีภาพประกอบเกี่ยวกับสัตว์พูดได้ สนใจเรื่องนางฟ้า เทวดา ชอบฟังเรื่องซ้ำ เด็กอายุ 7-8 ปี ยังชอบนิยายปรัมปรา เรื่องนางฟ้า เทวดาอยู่ และเริ่มสนใจเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตจริงมากขึ้น เรื่องที่มีแง่คิดสั้นๆ เด็กผู้ชายชอบการผจญภัย เด็กผู้หญิงชอบเกี่ยวกับบ้านตุ๊กตา เด็กอายุระหว่าง 9-10 ปี ชอบนิทานเกี่ยวกับสัตว์ต่าง ๆ ชอบผจญภัยเกี่ยวกับชนชาติต่างๆ ชีวิตประวัติเรื่องราวของวีรบุรุษ เรื่องเกี่ยวกับชีวิตภายในบ้านและโรงเรียน เด็กอายุระหว่าง 11-12 ปี เด็กผู้ชายชอบเรื่องเกี่ยวกับการผจญภัย ประวัติศาสตร์ เรื่องราวที่แสดงถึงความกล้าหาญและความเสียสละ เด็กผู้หญิงสนใจเรื่องบ้าน สัตว์เลี้ยง ธรรมชาติและเรื่องรักๆ ใคร่ มากขึ้น ทั้งเด็กหญิงและเด็กชายชอบเรื่องเกี่ยวกับศาสนา

จ้อย นันทวิชรินทร์ (2546: 109) ได้กล่าวถึงความสนใจเกี่ยวกับนิทานของเด็กที่มีอายุระหว่าง 8 – 10 ปี ว่าเด็กหญิงยังคงสนใจเรื่อง นิยายปรัมปรา นางฟ้า เทวดาอยู่ แต่เด็กชายหันไปสนใจเกี่ยวกับชีวิตจริง วิทยาศาสตร์ ความคิดคำนึงมากขึ้น แต่โดยรวมแล้วเด็กจะเริ่มสนใจเรื่องเกี่ยวกับชีวิตจริง สนใจเรื่องเกี่ยวกับประเทศอื่น ๆ เรื่องทางประวัติศาสตร์ ชีวิตประวัติ และเรื่องเกี่ยวกับวีรบุรุษ

เกริก ชุ่นพันธ์ (2547: 30) ได้กล่าวถึงนิทานที่เหมาะสมกับเด็กที่มีอายุระหว่าง 8 – 10 ปี ว่าเด็กในวัยนี้เริ่มสนใจเรื่องราวที่มีระบบการคิด และการสร้างสรรค์ที่ซับซ้อนมากขึ้น การอ่านของเด็กเริ่มอ่านออกแตกฉานและคล่องมากแล้ว เรื่องที่เด็กสนใจจึงกว้างมากขึ้นพร้อมทั้งเด็กเริ่มให้ความสนใจเกี่ยวกับอนาคตของตนเองด้วย ความเพ้อฝัน อยากเป็นนั่นเป็นนี่ อยากเป็น

ตัวอย่างที่ดี หรือเป็นเหมือนมนุษย์ที่มีชื่อเสียงที่เขาชื่นชอบ เด็กวัยนี้อ่านหนังสือหลากหลาย เช่น นิทาน นิยาย สารคดี นิตยสาร หนังสือประวัติศาสตร์ หนังสือวิทยาศาสตร์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น นิทานที่เหมาะสมและควรเล่าให้เด็กวัยนี้ฟัง ควรเป็นนิทานที่เปี่ยมไปด้วยคุณภาพ ยกย่องดีปัญญา และจิตใจในทางที่ดีให้แก่เด็ก

ฉวีลักษณ์ บุญชะกาญจน (2547 : 78) ได้กล่าว เด็กอายุ 8 – 10 ปี มีความสนใจเรื่อง การผจญภัย ผู้กล้าหาญ วีรบุรุษ เวทมนต์คาถา และการแปลงตัว

สรุปได้ว่า การเลือกนิทานเพื่อนำมาใช้ในการกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยและความสนใจตามระดับอายุของผู้เรียน เพราะเด็กจะสนใจในเรื่องต่าง ๆ ตามวัยของเด็ก นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จะมีอายุระหว่าง 8 – 10 ปี มีความสนใจประมาณ 30 – 40 นาที เด็กจะรวมหมู่ในเพศเดียวกัน เด็กผู้ชาย เด็กผู้หญิงมีความสนใจแตกต่างกัน แต่โดยรวมแล้วเด็กต้องการแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ เริ่มอุดมคติขี้มั่นบุคคลที่เป็นแบบอย่าง สนใจเกี่ยวกับชีวิตจริง สิ่งต่างๆ เรื่องราวรอบตัว และการค้นพบสิ่งใหม่ อีกทั้งควรเลือกนิทานที่มีเนื้อหาน่าสนใจไม่ควรสั้นหรือยาวจนเกินไป ภาษาและ โครงเรื่องไม่ซับซ้อน สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อที่ผู้เรียนจะได้ให้ความสนใจและเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

จันทร์ดา ด้านคงรักษ์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ใช้นิทานพื้นเมืองในเขตการศึกษา 6 พัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ชัยนาท จังหวัดชัยนาท จำนวน 60 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาสูง ปานกลางและต่ำ โดยใช้แบบทดสอบพฤติกรรมภาวะทางปัญญา ผลการวิจัยพบว่าคะแนนหลังฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนทุกกลุ่มสูงขึ้น

ชวนทอง วัชรอาสน์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโพธิ์นิมิตวิทยาคม โดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนโพธิ์นิมิตวิทยาคม อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยได้จากการสุ่มอย่างง่ายจำนวน 84 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 42 คน กลุ่มควบคุม 42 คน กลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่เรียนโดยใช้นิทานท้องถิ่นชาวมอญเป็นสื่อการอ่าน กลุ่มควบคุมใช้วิธีสอนแบบปกติ

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีพัฒนาการอ่านจับใจความดีขึ้นหลังจากเรียนภาษาไทยโดยใช้นิทานท้องถิ่นเป็นสื่อการอ่าน และนักเรียนที่เรียนด้วยการใช้นิทานท้องถิ่นชาวมอญเป็นสื่อประกอบการอ่านจับใจความมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ใช้นิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่มีระดับความสามารถต่างกันที่เรียนด้วยการใช้นิทานกับไม่ใช้นิทานเป็นสื่อการอ่านที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุพัตรา พร้อมดิษฐ์ (2546 : 46) ได้ศึกษาผลของการใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดจันทบุรีที่มีต่อการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านกับไม่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อการสอน และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อนิทานพื้นบ้าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 92 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงแล้วจับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง กลุ่มควบคุม 1 ห้อง เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบทดสอบการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อนิทานพื้นบ้าน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อในการอ่านจับใจความมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้นิทานพื้นบ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อนิทานพื้นบ้านหลังเรียนดีกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นภา คำบุญลือ (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้นิทานเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลลำปาง จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการใช้นิทานเป็นสื่อสูงกว่าก่อนเรียน

ประภาพร บุญยโพธิ์ (2547 : 76-77) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยตามแนวธรรมชาติ เรื่อง นิทานพื้นบ้าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ 80/80 และเพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของผลการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน หนังสือนิทานพื้นบ้าน จำนวน 1 เล่ม แบบฝึกทักษะ จำนวน 7 ชุด แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน จำนวน 26 กิจกรรม แบบทดสอบย่อยระหว่างเรียน จำนวน 2 ชุด และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง นิทานพื้นบ้านชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 85.63/84.49 และมีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.6593 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 65.93

อันจนา วงศ์ไชยา (2549 : 44) ได้ศึกษาการสร้างหนังสือนิทานพื้นบ้านเพื่อเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยมีจุดประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานพื้นบ้าน เพื่อเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อนิทานพื้นบ้าน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ หนังสือนิทานพื้นบ้าน จำนวน 5 เรื่อง พร้อมแบบฝึกหัดท้ายเรื่อง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อนิทานพื้นบ้าน ผลการศึกษาพบว่า ได้หนังสือนิทานพื้นบ้านเพื่อเสริมทักษะการอ่านของนักเรียนซึ่งมีภาพประกอบจำนวน 5 เรื่อง ประสิทธิภาพของหนังสือนิทานพื้นบ้านเพื่อเสริมทักษะการอ่านมีประสิทธิภาพ 76.30/71.50 และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อนิทานพื้นบ้านเพื่อเสริมทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาอยู่ในระดับดี

สุทธิ เหลืองอรุณ (2550 : 78) ได้วิจัยการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านจับใจความ โดยใช้นิทานอีสปกับนิทานพื้นบ้าน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน โดยใช้นิทานอีสปก่อนและหลังเรียน เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านก่อนและหลังเรียน เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน โดยใช้นิทานอีสปและนิทานพื้นบ้าน และเพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านและนิทานอีสป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 60 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานอีสป แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้าน แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ และแบบวัดเจตคติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานอีสปมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานอีสปและนิทานพื้นบ้านมีความสามารถในการอ่านจับใจความไม่แตกต่างกัน และนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานอีสปและนิทานพื้นบ้านมีเจตคติต่อการอ่านจับใจความไม่แตกต่างกัน

6.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

บอสมา (Bosma 1981 อ้างถึงใน สุพัตรา พร้อมดิษฐ์ 2546 :31) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้นิทานพื้นเมืองเพื่อสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่

6 ในโรงเรียนประถมศึกษาของมลรัฐมิชิแกน ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัย พบว่าผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน แต่กลุ่มทดลองมีการพัฒนาการอ่านเพิ่มขึ้นหลังจากใช้นิทานพื้นเมือง นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนสนใจนิทานพื้นเมืองมากขึ้นควรนำมาใช้เป็นสื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจอ่านต่อไป

คอนราด (Konrad,1989 อ้างถึงใน สุพัตรา พร้อมดิษฐ์ 2546 : 31) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการคิดด้วยนิทานพื้นบ้านที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ กัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้นิทานพื้นบ้านและเทพนิยายที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ ในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดและสนับสนุนการใช้กระบวนการคิดระดับสูง 3 ขั้นตอนของบลูม ผลการวิจัยพบว่าการบูรณาการทักษะการคิดด้วยนิทานพื้นบ้าน และเทพนิยายต่าง ๆ มีประโยชน์ต่อการสอนนักเรียนระดับ 3 ในการที่จะปรับปรุงทักษะการคิด รวมทั้งการฟัง การอ่าน และการเขียน ความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้พบว่า นักเรียนให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งทั้งในและนอกห้องเรียนและมีแผนที่จะดำเนินการ โครงการซ้ำอีก

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นทักษะทางภาษาที่มีผู้ทำวิจัยมาตลอด โดยการใช้สื่อและวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่สามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความได้ดี เนื่องจากนักเรียนอยู่ในวัยที่สนใจจะฟังหรืออ่านนิทาน และครูจะต้องเลือกนิทานที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำนิทานพื้นบ้าน มาพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อศึกษาว่านิทานพื้นบ้านจะสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนได้หรือไม่

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา ผลการใช้นิทานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ จังหวัดบึงกาฬ ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอประเด็นที่ศึกษาตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. รูปแบบการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกลุ่มโรงเรียนเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ ซึ่งจัดนักเรียนแบบละความสามารถ

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 18 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

2. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (One-Group Pretest – Posttest Design) โดยการทดสอบวัดความสามารถก่อนการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน และทดสอบหลังเรียนหลังการเรียนอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน

O ₁	หมายถึง	คะแนนทดสอบก่อนเรียน
X	หมายถึง	การสอนอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน
O ₂	หมายถึง	คะแนนทดสอบหลังเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. นิทานพื้นบ้าน จำนวน 12 เรื่อง
2. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้าน จำนวน 9 แผน
3. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ชุดละ 20 ข้อ

การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1. การเลือกนิทานเพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความ การเลือกนิทาน มีขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับนิทาน ที่เหมาะกับเด็กวัย 8 – 11 ปี จากหนังสือเรื่องการทำหนังสือสำหรับเด็ก ของ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2527 : 53-53) และหนังสือเรื่องการเล่านิทานของ กรีก ยूनพันธุ์ (2539: 34) สรุปได้ว่า นิทานสำหรับเด็กในวัยนี้ควรเลือกนิทานที่มีเนื้อหาน่าสนใจ ไม่ซับซ้อน ตื่นเต้น ชวนติดตาม การใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา ถูกต้อง ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม

1.2 นำนิทานพื้นบ้านไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านช่วยคัดเลือก ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ช่วยคัดเลือกนิทานพื้นบ้าน ตามหลักเกณฑ์ของการเลือกนิทาน ได้นิทาน จำนวน 12 เรื่อง คือ ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่ ดาวไถน้อย มณี-สัจจา กำพรว้า-ผีน้อย นางผมหอม นางหล่ากับนางลุน ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห กรรมตามสนอง นกกระเจาบ พิณฑทอง หมาขนคำ และท้าววรกิต

1.3 นำนิทานที่คัดเลือกให้ผู้เชี่ยวชาญ หาดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence IOC) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสม และความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับความยากง่ายเหมาะกับระดับชั้น โดยใช้นิทาน 8 เรื่อง คือ ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่ ดาวไถน้อย มณี-สัจจา กำพรว้า-ผีน้อย นางผมหอม นางหล่ากับนางลุน ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห กรรมตามสนอง เป็นแบบฝึกหัดเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ แล้วนำเรื่องนกกระเจาบ เรื่องพิณฑทอง นำไปเป็นแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่องหมาขนคำ และเรื่องท้าววรกิต ใช้เป็นแบบทดสอบหลังเรียน

1.4 จัดพิมพ์นิทานพื้นบ้านทั้ง 12 เรื่อง เพื่อใช้ในการทดลองต่อไป

2. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยผักขะ อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยศึกษา จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.1.1 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 9 แผน แผนที่ 1 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง และแผนที่ 2-9 แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาสอนทั้งหมด 17 ชั่วโมง และส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีดังนี้

- 1) สาระสำคัญ
- 2) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 3) สาระการเรียนรู้
- 4) กิจกรรมการเรียนรู้
- 5) สื่อการเรียนการสอน
- 6) การวัดและประเมินผล

2.2 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาคั่นคว้าอิสระตรวจสอบรูปแบบและเนื้อหา ตลอดจนขอคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of consistency : IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.93

2.4 จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ

การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยผักขะ อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยศึกษา จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

3.2 วิเคราะห์จุดประสงค์ และเนื้อหาแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้ว ดำเนินการออกข้อสอบ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ จำนวน 2 ชุด คือแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน ชุดละ 20 ข้อ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก โดยศึกษาเทคนิคการออกข้อสอบจากเอกสารตำราต่าง ๆ

3.3 นำแบบทดสอบที่ได้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

3.4 นำแบบทดสอบที่ได้ไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อให้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

3.5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.6 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ กับนักเรียน จำนวน 22 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกได้ดังนี้ ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.36–0.73 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.27–0.91

3.7 นำแบบทดสอบที่มีคุณภาพแล้ว ไปใช้วัดความสามารถการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 18 คน ในระหว่างวันที่ 10 - 21 มีนาคม 2557 การเก็บข้อมูลเป็นไปตามลำดับดังนี้

4.1 ทำแบบทดสอบก่อนเรียน ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 20 ข้อ และบันทึกผล

4.2 ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ทดลองโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นทั้งหมด 9 แผน ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้ทำการสอนด้วยตนเอง โดยแผนที่ 1 ใช้เวลาสอน 1 ชั่วโมง และแผนที่ 2 – 9 ใช้เวลาสอนแผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาสอนทั้งหมด 17 ชั่วโมง ทำการสอนระหว่างวันที่ 10 - 21 มีนาคม 2557 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

4.3 ทำแบบทดสอบหลังเรียน หลังจากทดลองสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ครบ 9 แผนแล้ว ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 20 ข้อ และบันทึกผล

4.4 รวบรวมข้อมูล เรียบเรียงข้อมูลที่รวบรวมได้เตรียมวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที โดยใช้สูตร t – test dependent

5.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยคำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด.2545 : 105)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

5.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยคำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด 2545 : 106-107)

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

5.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ใช้สูตรการทดสอบค่าที t – test (Dependent Samples) ใช้สูตรคำนวณดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.2545 : 112-113)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ $df = N - 1$

t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติ
 D แทน ผลต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่
 N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน
 $\sum D$ แทน ผลรวมของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยผักขะ ระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อก่อนและหลังเรียน

ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อก่อนและหลังเรียน

นักเรียน	N	\bar{X}	S.D	$\sum D$	$\sum D^2$	t
ก่อนเรียน	18	12.78	3.25	57	211	10.04*
หลังเรียน	18	15.78	2.13			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียน 18 คน มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนเท่ากับ 12.78 และ 15.78 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.25 และ 2.13 ตามลำดับ นั่นคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา ผลการใช้นิทานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ จังหวัดบึงกาฬ มีขั้นตอนในการดำเนินการและสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้าน

1.2 สมมุติฐานการวิจัย

ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้นิทานพื้นบ้านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกลุ่มโรงเรียนเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ ซึ่งจัดนักเรียนแบบคละความสามารถ
- 2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 18 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

- 1) นิทานพื้นบ้าน จำนวน 12 เรื่อง
- 2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้าน จำนวน 9 แผน
- 3) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อวัดความสามารถในการอ่านจับใจความชุดละ 20 ข้อ

1.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 18 คน ในระหว่างวันที่ 10 - 21 มีนาคม 2557 การเก็บข้อมูลเป็นไปตามลำดับดังนี้

1) ทำแบบทดสอบก่อนเรียน ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 20 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ในวันที่ 10 มีนาคม 2557 และบันทึกผล

2) ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งหมด 9 แผน ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้ทำการสอนด้วยตนเอง โดยแผนที่ 1 ใช้เวลาสอน 1 ชั่วโมง และแผนที่ 2 – 9 ใช้เวลาสอนแผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาสอนทั้งหมด 17 ชั่วโมง ทำการสอบระหว่างวันที่ 10 - 20 มีนาคม 2557 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

3) เมื่อจบการทดลองแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในวันที่ 21 มีนาคม 2557 และบันทึกผล

1.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยนิทานพื้นบ้าน โดยใช้สูตร t – test (Dependent Samples)

1.4 ผลการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผล

จากการวิจัย ผลการใช้นิทานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ จังหวัดบึงกาฬ นำผลมาอภิปรายได้ดังนี้

จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากนิทานพื้นบ้านมีเนื้อหาที่น่าสนใจ ให้ข้อคิด อีกทั้งช่วยให้ผู้เรียนมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน เพราะเนื้อหาในนิทานพื้นบ้านเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว

นักเรียนมีความสอดคล้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียน ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับท้องถิ่น ของตัวนักเรียนเอง ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน ตั้งใจเรียน ตลอดจนสนใจร่วมกิจกรรม และมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของบุญส่ง ครูศรี (2538:2) ที่ได้ กล่าวถึงคุณค่าของนิทานพื้นบ้านไว้ว่า นิทานพื้นบ้านให้ความบันเทิงเริงรมย์ เพราะเนื้อเรื่องนิทาน ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเบาสมอง นอกจากนี้ยังมีเกร็ดความรู้หรือคติธรรมแฝงอยู่ด้วย และสะท้อนภาพ สังคมและวัฒนธรรม เพราะเป็นเรื่องราวที่บุคคลในท้องถิ่นต่างๆ แต่งขึ้นและเล่าสืบทอดกันมาเป็น เวลานาน เป็นเรื่องราวที่สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตตามประเพณีของกลุ่มชน เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึง วัฒนธรรม คติธรรม ความเชื่อ ความต้องการ แนวคิดและจริยธรรมซึ่งถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปยัง คนอีกรุ่นหนึ่งได้ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้านจึงทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้าน สอดคล้องกับงานวิจัย ของกนกวรรณ ศรีชุมพวง (2550:33) ที่ได้ศึกษาการใช้นิทานพื้นบ้านภาคใต้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้าน เพราะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่าผลสัมฤทธิ์ด้านการ อ่านจับใจความของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และงานวิจัย ของสุพัตรา พร้อมดิษฐ์ (2546:46) ที่ได้ศึกษา ผลของการใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดจันทบุรีที่มีต่อการ อ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี พบว่า นักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อในการอ่านจับใจความมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักเรียนที่เรียน โดยไม่ใช้นิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ นภา คำบุญลือ (2547:38) ที่ได้ศึกษาการใช้นิทานเป็นสื่อเพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลลำปาง จังหวัดลำปาง พบว่าการใช้นิทานเป็นสื่อเพื่อ ฝึกทักษะการอ่านจับใจความทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนสูงขึ้น กว่าก่อนเรียน

จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่า คะแนนทดสอบก่อนเรียนเฉลี่ย 12.78 คะแนน หลังเรียนทำ คะแนนเฉลี่ยได้ 15.94 คะแนน ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียน แสดงว่าการใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อในการ สอนอ่านจับใจความภาษาไทยนั้นมีความเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน อีกทั้งครูผู้สอน ได้เตรียมการสอนที่ทำให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่หลากหลาย โดยครูเป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนกล้า แสดงออก แสดงความคิด และให้คำแนะนำแก่นักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจ กล้าคิด กล้า ทำ กล้าแสดงออก ตลอดจนนักเรียนได้เรียนรู้พฤติกรรมของตัวละครในนิทานแล้ว ได้นำคติธรรม ในเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วย ตนเอง ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

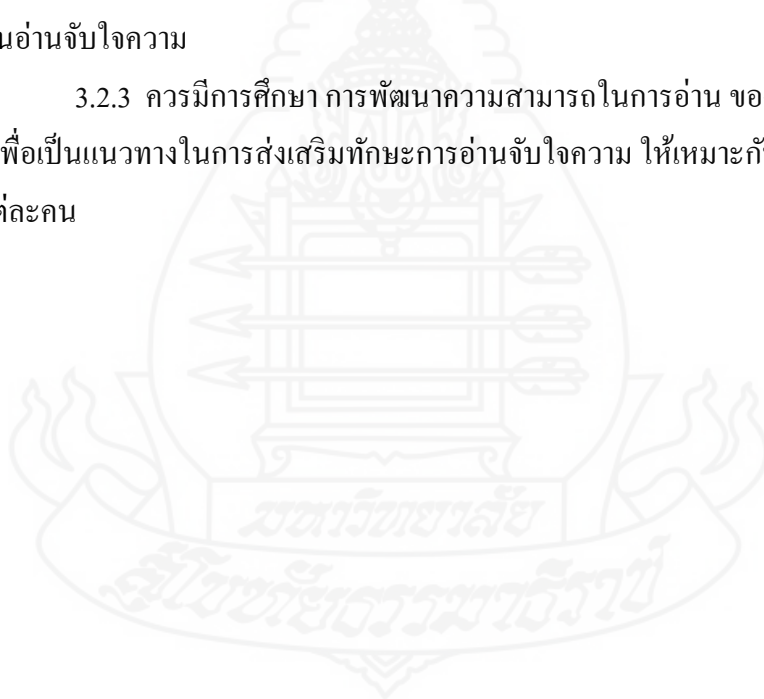
จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

- 3.1.1 การเลือกนิทานพื้นบ้านควรให้มีความเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน
- 3.1.2 ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลของตนเองและของเพื่อน
- 3.1.3 ให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดทักษะการอ่านจับใจความอย่างต่อเนื่อง

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 3.2.1 ควรศึกษาการวิจัยโดยการใช้นิทานพื้นบ้าน เพื่อเป็นสื่อในการฝึกทักษะทางด้านอื่น ๆ เช่น การเขียน สร้างสรรค์ การย่อความ รวมถึงในระดับชั้นอื่นๆ ด้วย
- 3.2.2 ควรศึกษาผลของการใช้นิทานพื้นบ้าน เปรียบเทียบกับการใช้กิจกรรมอื่น ๆ ในการสอนอ่านจับใจความ
- 3.2.3 ควรมีการศึกษา การพัฒนาความสามารถในการอ่าน ของนักเรียนแต่ละระดับชั้น เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนแต่ละคน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ (2551) *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* กรุงเทพมหานคร:คุรุสภาลาดพร้าว
- ก่อ สวัสดิพานิช (2535) *การสอนอ่านในชั้นประถม* พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพมหานคร: การศาสนา
- จำแลง เชื้อภักดี (2537) “การจัดทำแผนการสอน” ใน *หลักสูตรการอบรมครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1* หน้า 205–227 กรุงเทพมหานคร: วีเจพรีนติ้ง
- ชวาล แพร่ตกุล (2536) *เทคนิคการเขียนข้อสอบ* พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2518) “การปรับปรุงการสอนในระดับมหาวิทยาลัยด้วยระบบสื่อการสอน” *ศรีนครินทร์วิโรฒ* 11
- _____. (2553) “การวิจัยหลักสูตรและการเรียนการสอน” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการวิจัยหลักสูตรและการเรียนการสอน* หน่วยที่ 1-7 พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- บุญชม ศรีสะอาด (2545) *การวิจัยเบื้องต้น* กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น
- ประทีน โปศิริ และสุรพล เอี่ยมอุทรทรัพย์ (2546) *สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย* กรุงเทพมหานคร: แสงจันทร์การพิมพ์
- พันธณี วิหคโต (2537) “การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน กลุ่มทักษะ (ภาษาไทยและคณิตศาสตร์) ของครูดีเด่นระดับจังหวัดในโรงเรียนประถมศึกษา” กรุงเทพมหานคร: การศาสนา
- ภัทรา นิคมานนท์ (2534) *การประเมินและการสร้างแบบทดสอบ* กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม
- โยธิน ศันสนยุทธ (2529) *จิตวิทยาสังคม* กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ
- รัชณี ศรีไพรวรรณ (2528) *การสอนกลุ่มทักษะ 1* นนทบุรี: ฝ่ายการพิมพ์ สำนักเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- รุจิร ภู่อาระ (2545) *การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้* กรุงเทพมหานคร: บั๊ค พอยท์
- ราชบัณฑิตยสถาน (2539) *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์
- _____. (2546) *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542* กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์

- โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ, ฝ่ายวิชาการ (2554) “รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2554” (อัคราเนนา)
- _____. (2555) “รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555” (อัคราเนนา)
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538) *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* กรุงเทพมหานคร
สุวีริยาสาส์น
- วรรณิ โสมประยูร (2537) *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา* กรุงเทพมหานคร
ไทยพัฒนาพานิช
- วัชรรา เล่าเรียนดี (2541) *การนิเทศการสอน* นครปฐม : ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2545) *เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544* กรุงเทพมหานคร พริกหวานกราฟฟิค
- ศิริพงษ์ พยอมเยี่ยม (2533) *การเลือกและการใช้สื่อการสอน* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- ศิริพร ลิ้มตระกูล (2537) *เอกสารการสอนชุดการอ่านภาษาไทย เล่ม 1* นนทบุรี
สาขาศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สมนึก ภัททิยชนี (2541) *การวัดผลการเรียน* พิมพ์ครั้งที่ 2 มหาสารคาม : ภาควิชาวิจัยและพัฒนา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- สมยศ นาวิการ (2547) *การบริหารและพัฒนางานองค์กรและแรงจูงใจ* กรุงเทพมหานคร ดวงกมล
- สมบุญ ภู่นวล (2525) *การประเมินและการสร้างแบบทดสอบ* พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร
โอเดียนสโตร์
- สุจิริต เพียรชอบ (2522) *การพัฒนาการสอนภาษาไทย* กรุงเทพมหานคร ภาควิชามัธยมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อนงค์ศิริ วิชาลัย (2525) “การจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดพะเยา” กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อำนาจ เลิศขยันดี (2533) *การทดสอบการวัดผลทางการศึกษา* กรุงเทพมหานคร อำนาจการพิมพ์
- เอกฉัท จารุเมธีชน (2537) *ภาษาไทยสำหรับครู* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ชื่อ นายสุรจิตย์ ผิวงาม
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ
 1. ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 2. ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล

2. ชื่อ นายสำรวย สีเสนาะ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านท่าไร่วิทยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
 ตำแหน่ง ครูผู้สอน
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ
 1. ครูชำนาญการพิเศษ
 2. ครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา

3. ชื่อ นายคำพันธ์ ยันตะบุตร
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านโนนสูงสุขสมบูรณ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
 ตำแหน่ง ครูผู้สอน
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ
 1. ครูชำนาญการพิเศษ
 2. ครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/54

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

21 กุมภาพันธ์ 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสุรจิตต์ ผิวงาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางกฤติกา วงศ์อินพ้อ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องผลการใช้นิทานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยผักขะ จังหวัดบึงกาฬ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรรณพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร 0-2504-8505

โทรสาร 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 08-0013-1648

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/54

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

21 กุมภาพันธ์ 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสำรวย สีเสนาะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางกฤติกา วงศ์อินพ้อ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องผลการใช้นิทานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยผักขะ จังหวัดบึงกาฬ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึง
ขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร 0-2504-8505

โทรสาร 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 08-0013-1648

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/54

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

21 กุมภาพันธ์ 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายคำพันธ์ ยันตะบุตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางกฤติกา วงศ์อินพ้อ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้นิทานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยผักขะ จังหวัดบึงกาฬ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร 0-2504-8505

โทรสาร 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 08-0013-1648

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

แบบทดสอบก่อนเรียน

แบบทดสอบการอ่านจับใจความ (ก่อนเรียน)

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านห้วยผักชะ อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่องนกกระจาบ แล้วตอบคำถาม ตั้งแต่ข้อ 1-10 ให้ถูกต้อง

นิทานเรื่อง นกกระจาบ

ณ ชายป่าแห่งหนึ่ง มีฝูงนกกระจาบอาศัยอยู่ฝูงหนึ่ง นกฝูงนี้สัญญาต่อกันว่าไม่ว่าจะทำอะไรก็จะทำโดยพร้อมเพรียงกัน เวลาออกไปหากินถ้าติดตาข่ายของนายพราน นกฝูงนี้ก็จะบินพร้อมกัน เพื่อเอาตาข่ายขึ้นไปตีบนยอดไม้เสียก่อน แล้วจึงค่อยบินลงมา ก็จะทำให้หลุดออกจากตาข่ายได้

วันหนึ่ง นกฝูงนี้ติดตาข่ายของนายพราน นกกระจาบก็พากันบินพร้อมกันเพื่อยกตาข่ายขึ้นบนยอดไม้ และบินกลับลงมาทำให้หลุดพ้นจากตาข่ายนั้น ได้อีกครั้ง ฝ่ายนายพรานเมื่อกลับบ้าน โดยไม่มีนกสักตัว ก็ถูกเมียต่อว่า เพราะไปดักนกหลายครั้งแล้ว แต่ไม่เคยได้นกกลับมาเลยสักที

และแล้ววันหนึ่ง ขณะที่ฝูงนกกระจาบกำลังหาอาหารกินในทุ่งนา ก็มีนกกระจาบตัวหนึ่งบินลงไปเหยียบหัวนกกระจาบอีกตัว นกตัวที่ถูกเหยียบก็ต่อว่านกดตัวนั้น ส่วนนกดตัวที่เหยียบก็บอกว่าไม่ทันเห็นเพราะตนเป็นนกที่แข็งแรงและบินเร็วที่สุดจึงไม่ทันเห็น นกดตัวที่ถูกเหยียบก็แย้งว่า เวลาติดตาข่ายนายพรานมันตัวเดียวต่างหากที่แข็งแรงกว่าตัวอื่น ๆ ทำให้นกทั้งสองตัวเถียงกันไปมาว่าต่างฝ่ายต่างแข็งแรงกว่าและเกิดการตบตีกัน นกดตัวอื่น ๆ ที่ชอบพอข้างใดก็เข้าช่วยข้างนั้น ทำให้เกิดการตีกันเป็นหมู่ขึ้น นกกระจาบตัวไหนที่ไม่ชอบการทะเลาะวิวาทกันก็จะบินไปอยู่ที่อื่น ทำให้แต่นั้นมาฝูงนกกระจาบเวลาทำอะไรจะไม่ช่วยกันทำเหมือนเมื่อก่อน

ต่อมาไม่นาน นกฝูงนั้นก็ติดตาข่ายนายพราน และต่างก็เถียงกัน โดยอ้างว่า ตนเองเรงน้อยบ้าง ตัวเองใช้หัวดันคอแทบจะหักอยู่แล้ว เลขเถียงกันไปมาไม่ยอมบิน ในที่สุดนายพรานก็จับนกกระจาบได้ และเอาฝูงนกกระจาบทั้งหมดนั้นไปทำเป็นอาหาร

1. เพราะเหตุใดนายพรานจึงจับนก
กระจาบไม่ได้
 - ก. นกกระจาบฉลาดกว่านายพราน
 - ข. นกกระจาบช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 - ค. นกกระจาบมีหัวหน้าฝูงที่เก่ง
 - ง. นกกระจาบเป็นนกที่บินได้เร็ว
2. ข้อใดกล่าวถูกต้อง
 - ก. ฝูงนกกระจาบอาศัยอยู่ที่ชายป่า
 - ข. ฝูงนกกระจาบอาศัยอยู่ที่ทุ่งนา
 - ค. ฝูงนกกระจาบอาศัยอยู่ในสวน
 - ง. ฝูงนกกระจาบอาศัยอยู่ที่บ้านนายพราน
3. ทำไมนกกระจาบถึงทะเลาะกัน
 - ก. เพราะแย่งอาหารกัน
 - ข. เพราะคิดว่าตัวเองเก่งกว่าตัวอื่น
 - ค. เพราะแย่งกันเป็นหัวหน้าฝูง
 - ง. เพราะแย่งนกกระจาบตัวเมีย
4. เหตุการณ์ในข้อใดเกิดขึ้นลำดับ
สุดท้าย
 - ก. นกกระจาบทะเลาะกัน
 - ข. นายพรานถูกเมียต่อว่า
 - ค. ฝูงนกกระจาบถูกนายพรานจับได้
 - ง. นายพรานนำนกกระจาบไปทำเป็นอาหาร
5. ข้อใดคือคำสัญญาของฝูงนก
กระจาบ
 - ก. ทำทุกอย่างโดยพร้อมเพรียงกัน
 - ข. ไม่ทะเลาะกัน
 - ค. ไม่แย่งอาหารกัน
 - ง. ไม่แย่งนกกระจาบตัวเมีย
6. ผู้แต่งนิทานเรื่องนี้ต้องการให้เห็น
ความสำคัญของเรื่องใด
 - ก. ความซื่อสัตย์
 - ข. ความขยัน
 - ค. ความสามัคคี
 - ง. ความอดทน
7. เหตุการณ์ในข้อใดเกิดขึ้นเป็น
ลำดับแรก
 - ก. นกกระจาบบินยกตาข่ายพร้อมกัน
 - ข. นกกระจาบถูกนายพรานจับได้
 - ค. นกกระจาบบินไปอยู่ที่อื่น
 - ง. นกกระจาบทะเลาะตบตีกัน
8. ข้อใดคือข้อคิดที่ได้จากเรื่องนก
กระจาบ
 - ก. ความพยายามทำให้งานสำเร็จ
 - ข. เราควรมีน้ำใจต่อกัน
 - ค. ไม่ควรช่วยเหลือผู้อื่นจนตัวเองเดือดร้อน
 - ง. การแตกความสามัคคีในหมู่คณะอาจทำให้ได้รับอันตรายได้

6. เหตุใดนายพรานจึงถูกเมียดต่อว่า
- ก. นายพรานตี้มเหล่า
 - ข. นายพรานทำกับดักนกขาด
 - ค. นายพรานจับนกไม่ได้
 - ง. นายพรานไม่ช่วยทำงานบ้าน
7. นายพรานใช้อะไรในการดักจับฝูงนก
- ก. ปืน
 - ข. ธนู
 - ค. ตาข่าย
 - ง. เชือก

อ่านนิทาน เรื่อง พิกุลทอง แล้วตอบคำถามข้อ 11-20

นิทานเรื่อง พิกุลทอง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีหญิงสาวสวยคนหนึ่งชื่อว่า พิกุล อาศัยอยู่กับแม่เลี้ยง และน้องสาวซึ่งเป็นลูกของแม่เลี้ยงชื่อว่า มะลิแม่เลี้ยงและลูกสาวจะใช้พิกุลให้ทำงานทุกอย่าง ตั้งแต่ตักน้ำ ชักผ้า ผ่าฟืน หุงหาอาหาร วันหนึ่ง หลังจากที่พิกุลดำข้าวเสร็จแล้ว นางจึงออกไปตักน้ำในลำธาร และในขณะที่เดินทางกลับ พิกุลเห็นหญิงชราคนหนึ่งนั่งอยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่ท่าทางเหนื่อยอ่อน นางจึงมาขอน้ำเธอ ซึ่งพิกุลก็เอาน้ำให้หญิงชราผู้นี้ดื่มและล้างหน้าล้างตาให้สดชื่น โดยที่ไม่เรียกร้องและยังบอกหญิงชราอีกว่าไม่ต้องกลัวว่าน้ำจะหมดเพราะถ้าหมดจะไปตักมาให้อีก หญิงชราชมพิกุลว่า เป็นคนสวยและใจดีมากไม่รังเกียจหรือดูถูกคนแก่ ที่แต่งตัวสกปรกมอมแมมจากนั้นหญิงชราก็ให้พรวิเศษแก่พิกุล ด้วยอำนาจของพรวิเศษนี้จะทำให้มีดอกพิกุลทองร่วงจากปากของเธอ เมื่อเวลาที่เราารู้สึกสงสารใครหรือสิ่งใดก็ตาม หลังจากให้พรวิเศษแก่พิกุลแล้วหญิงชราก็หายวับไปต่อหน้าต่อตาเธอทันที ทำให้พิกุลรู้เลยว่าหญิงชราผู้นั้นต้องเป็นนางฟ้าจำแลงมาให้พรวิเศษแก่ตน

เมื่อกลับถึงบ้านเช้า พิกุลก็โดนแม่เลี้ยงดุว่าจู้เจี้ยจ ไปเที่ยวเตร่ไกล หนึ่งงาน พิกุลจึงเล่าความจริงทั้งหมดให้แม่เลี้ยงฟัง และก็เกิดความสงสารหญิงชราในขณะที่เล่า จึงทำให้มีดอกพิกุลทองร่วงออกมาจากปากของเธอ เมื่อแม่เลี้ยงเห็นดังนั้นก็เกิดความละโมภ รีบเก็บดอกพิกุลทองไว้ทั้งหมดและบังคับให้พิกุลพูดเพื่อจะได้มีดอกพิกุลทองร่วงออกมาเยอะ ๆ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา แม่เลี้ยงก็บังคับให้พิกุลพูดทั้งวันเจ็บคอและพูดไม่ได้ระยะหนึ่ง แม่เลี้ยงโกรธมากจึงทุบตีพิกุลอย่างหนัก

ต่อมาแม่เลี้ยงคิดได้ว่าน่าจะส่งมะลิลูกสาวของตนเอง ไปทำเหมือนพิกุลบ้าง จึงบอกลูกสาวให้ไปตรงที่พิกุลบอกไว้ แต่แทนที่มะลิจะพบกับหญิงชราแต่งตัวสกปรกมอมแมมอย่างที่พิกุลเล่า กลับพบแต่หญิงสาวที่แต่งตัวสวยงามยืนอยู่ใต้ร่มไม้ และเมื่อหญิงสาวผู้นั้นเข้ามาขอน้ำมะลิดื่ม ทำให้มะลิปฏิเสธด้วยความโกรธและพูดจาหยาบคายกับหญิงผู้นั้น เพราะความอิจฉาริษยาที่มีต่อพิกุลกลัวพิกุลจะได้ดีกว่าตนเองประกอบกับคิดว่าไม่ใช่นางฟ้าอย่างที่พิกุลบอก

เมื่อเป็นเช่นนั้นนางฟ้าจำแลงจึงสาปแช่งมะลิว่า เมื่อใดที่เธอโกรธและพูดออกมาจะมีหนอร่วงออกมาจากปากของเธอ ดังนั้นเมื่อมะลิกลับไปบ้านก็เล่าเรื่องทั้งหมดให้แม่ฟัง และด้วยความโกรธในขณะที่เล่า จึงทำให้มีหนอร่วงออกมาจากปากของมะลิทำให้ทั้งบ้านเต็มไปด้วยตัวหนอน ผู้เป็นแม่คิดว่าพิกุลอิจฉาลูกสาวตัวเองจึงแกล้งบิดเบือนเรื่องที่เล่า เป็นสาเหตุทำให้มะลิต้องเป็นแบบนี้ นางจึงทุบตีพิกุลและไล่ออกจากบ้านไป

ด้วยความเสียใจที่โดนไล่ออกจากบ้าน ทำให้พิกุลต้องเดินท่องไปในป่าแต่เพียงลำพัง และด้วยผลบุญที่นางเป็นคนดี ทำให้เทวดาช่วยนำทางเธอให้เดินไปในทิศทางที่มีเจ้าชายกำลังเพลิดเพลินกับการจิ้มข้าวหมากกับข้าวบริวารอยู่ และเมื่อเจ้าชายได้พบกับพิกุลที่กำลังนั่งร้องไห้อยู่ พระองค์ทรงหลงรักนางในทันที จึงทรงเข้าไปถามเรื่องราวทั้งหมดกับนาง และทันทีที่พิกุลจบในบริเวณนั้นก็เต็มไปด้วยดอกพิกุลทอง

เจ้าชายจึงพานางกลับบ้านเมืองด้วยและแต่งตั้งให้นางเป็นพระชายา แล้วทั้งสองก็ปกครองบ้านเมืองอย่างมีความสุขตลอดมา

11. แม่เลี้ยงพิกุลมีนิสัยอย่างไร
- เป็นคนใจดีมีเมตตา
 - มีน้ำใจต่อผู้อื่น
 - จิตใจร้าย อิจฉาริษยา
 - เป็นคนซื่อสัตย์
12. นิทานเรื่องนี้มีตัวละครกี่คน
- 5 คน
 - 4 คน
 - 3 คน
 - 2 คน
13. ข้อใดกล่าวถูกต้อง
- ดอกพิกุลทองจะร่วงจากปากเมื่อพิกุลรู้สึก
สงสารผู้อื่น
 - ดอกพิกุลทองจะร่วงจากปากเมื่อพิกุลโกรธ
 - ดอกพิกุลทองจะร่วงจากปากเมื่อพิกุลร้องไห้
 - ดอกพิกุลทองจะร่วงจากปากเมื่อพิกุลมี
ความสุข
14. ใครที่พูดเวลาโกรธแล้วจะมีตัวหนอนออกมา
จากปาก
- แม่เลี้ยง
 - เจ้าชาย
 - ทหาร
 - มะลิ
15. พิกุลพบนางฟ้าจำแลงที่ใด
- ตรงลำธารที่ตักน้ำ
 - ในป่าตอนกำลังเดินเล่น
 - ใต้ต้นไม้ตอนเดินทางกลับจากตักน้ำ
 - ในตลาด
16. นางฟ้าจำแลงเป็นใครเมื่อพบมะลิ
- หญิงชรา
 - หญิงสาว
 - ชายชรา
 - เจ้าชาย
17. เหตุการณ์ในข้อใดเกิดขึ้นก่อน
- เวลาพิกุลพูดจะมีดอกพิกุลทองร่วงออกจากปาก
 - พิกุลได้พรวิเศษจากนางฟ้าจำแลง
 - พิกุลพบหญิงชราขณะเดินทางกลับจาก
ตักน้ำ
 - แม่เลี้ยงบังคับให้พิกุลพูดทั้งวัน
18. ข้อใดเป็นนิสัยของพิกุล
- จิตใจดีแต่ขี้เกียจ
 - จิตใจร้ายแต่ขยันทำงาน
 - เรียบร้อยและจิตใจดี
 - จิตใจอิจฉาริษยาผู้อื่น
19. พิกุลพบกับเจ้าชายที่ใด
- ที่ลำธาร
 - ที่หมู่บ้าน
 - ที่เมืองของเจ้าชาย
 - ในป่า
20. นิทานเรื่องพิกุลทองให้ข้อคิดในเรื่องใด
- ความซื่อสัตย์
 - ความมีน้ำใจ ไม่ดูถูกผู้อื่น
 - ความพยายาม
 - ความสามัคคี

แบบทดสอบหลังเรียน

แบบทดสอบการอ่านจับใจความ (หลังเรียน)

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง หมาขนค้ำ แล้วตอบคำถาม ข้อที่ 1-10

นิทานเรื่อง หมาขนค้ำ

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีนายพรานผู้หนึ่งเลี้ยงหมาตัวเมียไว้หนึ่งตัวชื่อว่า หมาขนค้ำ และในหมู่บ้านนั้น ไม่มีมาตัวผู้เลย ต่อมา หมาขนค้ำเกิดตั้งท้องขึ้นมา ซึ่งนายพรานเกรงว่าชาวบ้านจะครหาว่าตนเองมีเมียเป็นหมา เช่นวันหนึ่งนายพรานจึงปลดบันไดเก็บไว้บนบ้านเพื่อไม่ให้หมาขึ้นบนบ้านได้ โดยหวังให้หมาท้องแก่ตัวนั้นตกเป็นอาหารของเสือ หมาขนค้ำจึงหนีไปจากหมู่บ้าน จนกระทั่งไปถึงดอยพิงผาสามเส้าและได้อาศัยอยู่ที่นั่น ต่อมาหมาขนค้ำคลอดลูกแฝดเป็นเด็กสาวน่ารักและให้ชื่อว่า บัวแก้ว บัวทอง แม่หมาก็คอยหาอาหาร และถนอมเลี้ยงดูที่ชาวบ้านตากไว้มาให้ลูกแฝด เวลาผ่านไปลูกแฝดเติบโตขึ้นเป็นหญิงสาวที่สวยงาม เมื่อพญาเจ้าเมืองทราบข่าวก็ปรารถนาจะได้ธิดาแฝดลูกหมาขนค้ำมาเป็นพระชายาประดับบารมี จึงส่ง เสนาอำมาตย์พร้อมด้วยวอทองไปปรับพิดาทั้งสองที่ดอยพิงผาสามเส้า ซึ่งขณะนั้นแม่หมาขนค้ำไม่อยู่ นางบัวทองผู้น้องร้องไห้แสดงความเสียใจคร่ำคราญถึงแม่ แต่นางบัวแก้วพี่สาวกลับมีที่ทำตื่นตื่นโลดใจในวาสนาของตนเอง พญาเจ้าเมืองได้สร้างปราสาทสองหลังให้พระชายาบัวแก้ว และบัวทองอยู่เป็นค้ำหน้าวังซ้ายและวังขวา ฝ่ายหมาขนค้ำเมื่อกลับผาสามเส้าแล้วไม่เห็นลูกสาว จึงรู้ว่าลูกทั้งสองถูกลักพาไปก็คร่ำคราญร้องไห้หอน ตะกุกหน้าผาจนเป็นรอยคล้ายเล็บเท้าฝังในเนื้อหินผาที่ชาวบ้านเรียกว่า รอยตีนหมาขนค้ำร้องไห้หาลูกสาวสืบมาจนบัดนี้ ทำให้พระอินทร์เวทนาหมาขนค้ำที่เห่าหอนคร่ำคราญหาลูก จึงเนรมิตให้หมาขนค้ำพูดภาษาคนได้ หมาขนค้ำจึงเดินทางถามหาลูกสาวเข้าสู่ตัวเมือง หมาขนค้ำได้ถามชาวบ้านจนกระทั่งไปถึงประตูวังปราสาทนางบัวแก้วลูกสาวตนโต ทหารทราบความประสงค์ของหมาขนค้ำต้องการตามหา หมาขนค้ำก็ซักถามว่า “หมาขนค้ำรู้จักและเกี่ยวข้องกับอะไรกับนางบัวแก้ว” หมาขนค้ำเป็นหมาที่มีสติปัญญาฉลาด รู้จักที่สูงที่ต่ำ รู้จักถ่อมตน จึงตอบว่า “พระนางบัวแก้วคือนายเก่าของข้า ข้าขอเห็นหน้านายเก่า” ครั้นเมื่อทหารยามไปแจ้งแก่นางบัวแก้ว นางเกรงเป็นที่อับอายที่จะให้คนในวังรู้ว่าตนมีแม่เป็นหมา จึงวางอุบายฆ่าแม่โดยสั่งทหารว่า “หมาอะไรพูดภาษาคนได้ ผิดบ้านผิดเมือง” จึงสั่งทหารจับไล่ทุบตีหมาขนค้ำจนได้รับบาดเจ็บสาหัส แล้ววิ่งหนีไปที่ปราสาทนาง

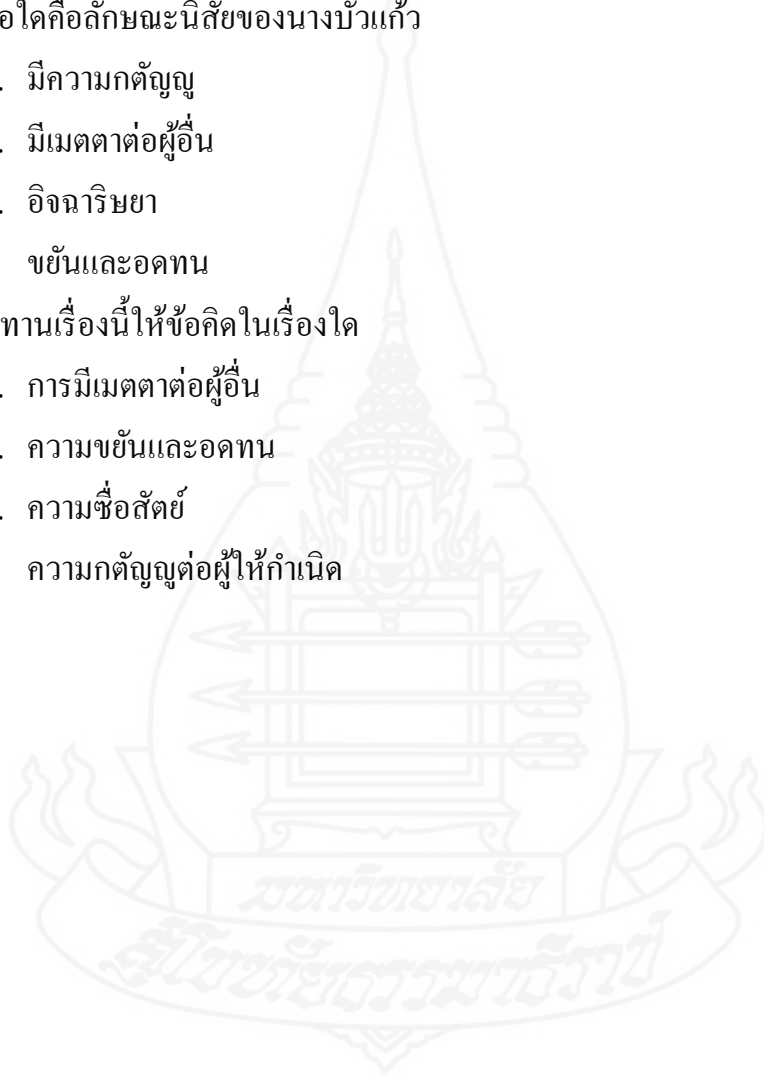
บัวตองลูกสาวคนเล็ก นางบังตองรีบออกมารับแม่ไปซ่อนไว้ในปราสาท รักษาเหยี่ยวมาให้ข่าวให้น้ำแม่ โดยยอมเสี่ยงต่ออาญาสัญญา ขอขมึ้นหีบขนาดใหญ่จากพระสวามีว่าจะไปจนสมบัติจากผาสามเส้ามาใส่ในหีบในกำหนด7วัน แต่ที่จริงนางเอาหีบมาเพื่อเป็นที่หลบซ่อนและรักษาแม่ แต่หมาขนคำทนต์พิชบาดแผลมิได้ก็ถึงแก่ความตาย พระอินทร์จึงเนรมิตให้ศพร่างหมาค่ากลายเป็นสมบัติ เมื่อพญาเมืองเจ้ามาขอพบสมบัติมหาศาลในหีบจึงประกาศนิยมนยกย่องพร้อมมอบหน้าที่ให้นางบัวตองนำหีบไปจนสมบัติที่ผาสามเส้ามาอีก

นางบัวตองเสียใจมากที่แม่หมาตายจึงคิดที่จะตายตามผู้เป็นแม่ เมื่อขบวนสัมภาระไปถึงคอยผาสามเส้าแล้ว นางบัวตองจึงอาสาขึ้นไปเพียงคนเดียว แล้วตัดสินใจกระโดดลงหน้าผาที่มีนางยักษ์ผีเสื้อคอยอาศัยอยู่ ขณะนั้นนางยักษ์กำลังนอนเจ็บป่วยด้วยโรคฝักัดหนองบวมปูดร้องครวญครางด้วยความเจ็บปวด เมื่อนางบัวตองกระโดดลงมาก็ทับที่ฝักัดหนองของยักษ์ทำให้หนองแตก ยักษ์ก็หายเจ็บ จึงดีใจอย่างมาก และตอบแทนนางบัวตองด้วยการยกสมบัติล้ำค่าให้นางจนกลับวัง ฝ่ายนางบัวแก้วทราบเรื่องก็อิจฉาผู้เป็นน้อง จึงอาสาพระสวามีว่าจะไปจนสมบัติที่ผาสามเส้าอีก เพื่อมิให้น้องหน้าน้องสาวจึงจัดขบวนสัมภาระเพื่อไปจนสมบัติ เมื่อไปถึงนางบัวแก้วก็กระโดดลงหน้าผาเหมือนที่น้องสาวทำ แต่นางเป็นคนมีบาปหนาเพราะฆ่าแม่ ยักษ์จึงจับนางฉีกแซ่ฉีกซากินเป็นอาหารพร้อมกับทหารที่ตามขบวนมาในครั้งนี้ตายหมดทุกคน

1. เหตุใดหมาขนคำจึงอาศัยอยู่ที่คอยผิงผาสามเส้า
 - ก. ชาวบ้านไล่ออกจากหมู่บ้าน
 - ข. ถูกนางยักษ์จับมาเป็นอาหาร
 - ค. นายพรานไม่ให้อาศัยอยู่ด้วย
 - ง. หนีการตามล่าของเสือ
2. ชื่อใดกล่าวถูกต้อง
 - ก. หมาขนคำออกลูกเป็นฝาแฝดชาย
 - ข. หมาขนคำออกลูกเป็นฝาแฝดหญิง
 - ค. หมาขนคำออกลูกเป็นฝาแฝดชายและหญิง
 - ง. หมาขนคำตายทั้งกลม

3. เพราะเหตุใดนายพรานจึงไม่ให้หมาขนคำขึ้นบ้าน
 - ก. กลัวชาวบ้านครหาว่ามีเมียเป็นหมา
 - ข. รำคาญเสียงเห่าหอนของหมาขนคำ
 - ค. ไม่อยากเลี้ยงลูกหมาขนคำ
 - ง. กลัวติดเชื้อโรคจากหมาขนคำ
4. ข้อใดเป็นลูกของหมาขนคำ
 - ก. บัวตุม บัวบาน
 - ข. บัวตอง บัวตุม
 - ค. บัวแก้ว บัวบาน
 - ง. บัวแก้ว บัวตอง
5. เหตุการณ์เกิดขึ้นเป็นลำดับที่สอง
 - ก. หมาขนคำหนีออกจากหมู่บ้าน
 - ข. ทหารไล่ทูปตีหมาขนคำ
 - ค. นายพรานปลดบันไดเก็บไว้บนบ้าน
 - ง. หมาขนคำคลอดลูกเป็นฝาแฝด
6. เหตุใดหมาขนคำจึงได้รับบาดเจ็บจนถึงแก่ความตาย
 - ก. ถูกนางบัวตองสั่งให้ทหารทูปตี
 - ข. ถูกชาวบ้านไล่ตี
 - ค. ถูกนางบัวแก้วสั่งให้ทหารทูปตี
 - ง. ถูกนางยักษ์ผีเสื้อคอยทำร้าย
7. ผู้ใดทำให้หมาขนคำพูดภาษาคนได้
 - ก. พระอินทร์
 - ข. นางยักษ์ผีเสื้อคอย
 - ค. พญาเจ้าเมือง
 - ง. นายพราน

8. ข้อความใดกล่าวถูกต้อง
- ก. เจ้าเมืองรับนางทั้งสองเข้าวังในฐานะคนรับใช้
 - ข. เจ้าเมืองรับนางทั้งสองเข้าวังในฐานะบุตรสาว
 - ค. เจ้าเมืองรับนางทั้งสองเข้าวังในฐานะพระชายา
 - ง. เจ้าเมืองรับนางทั้งสองเข้าวังในฐานะแม่ครัว
9. ข้อใดคือลักษณะนิสัยของนางบัวแก้ว
- ก. มีความกตัญญู
 - ข. มีเมตตาต่อผู้อื่น
 - ค. อิจฉาริษยา
 - ง. ขยันและอดทน
10. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดในเรื่องใด
- ก. การมีเมตตาต่อผู้อื่น
 - ข. ความขยันและอดทน
 - ค. ความซื่อสัตย์
 - ง. ความกตัญญูต่อผู้ให้กำเนิด

อ่านนิทาน เรื่อง ท้าววรกิต แล้วตอบคำถามข้อ 11-20

นิทานเรื่อง ท้าววรกิต

นานมาแล้ว ณ ป่าแห่งหนึ่ง มีนกกระเจาบัวเมียคู่หนึ่ง อาศัยทำรังอยู่บนต้นไม้ใหญ่ ทุกวันพ่อนกจะออกหาอาหารส่วนแม่นกจะนอนกกไข่อยู่เพื่อรอคอยให้ลูกนกฟักตัวออกมา ต่อมาเมื่อลูกนกฟักตัวออกมาเป็นลูกนกตัวเล็ก ๆ สองตัว ทั้งพ่อนกและแม่นกรักลูกมาก ตอนเช้าพ่อนกก็จะคอยหาเหยื่อมาให้แม่นกและลูกน้อยสองตัวทุก ๆ วันเช่นเคย ทั้งพ่อนกและแม่นกสัญญากันว่า จะรักและดูแลกันตลอดไปและจะไม่ทิ้งกัน ไปไหน แต่อยู่มาวันหนึ่งขณะที่พ่อนกกำลังบินออกไปหาอาหารก็พบดอกบัวใหญ่ในสระน้ำ มันจึงบินมุดหัวลงไปในดอกบัวเพื่อเพื่อหาเหยื่อ พ่อนกมัวแต่หาเหยื่อจนเพลิน พอพลบค่ำ ดอกบัวก็ค่อย ๆ หุบลง จึงทำให้พ่อนกออกจากดอกบัวไม่ได้ ฝ่ายแม่นกและลูกๆ ก็คอยพ่อนกแต่ไม่มาสักที ซึ่งขณะนั้นก็เกิดไฟป่าขึ้น แม่นกตกใจมาก จะบินหนีก็ไม่ได้เพราะลูกนกทั้งสองตัวยังบินไม่ได้ก็ได้แต่คอยพ่อนกให้มาช่วย แต่จนแล้วจนรอดพ่อนกก็ไม่มาสักที แม่นกนั้นรู้สึกโกรธพ่อนกมากและคิดไปว่าพ่อนกคงมัวแต่หลงระเริงอยู่กับนกกระเจาบัวเมียตัวอื่นอยู่ทำให้ลืมลูกลืมเมีย และไฟป่าก็ลุกลามเข้ามาใกล้ต้นไม้ที่นกทำรังอยู่ เต็มทีแล้ว และในที่สุดแม่นกก็ไม่สามารถช่วยลูกนกให้ออกจากเปลวไฟได้ แม่นกเสียใจอย่างมากที่ลูกต้องมตายในกองไฟ พ่อนกไม่ทำตัวเหลวไหลลูกๆ ก็คงไม่ตาย พอรุ่งเช้า ดอกบัวบานออกพ่อนกก็รีบบินกลับรังแต่ก็สายเสียแล้ว เมื่อกลับมาก็พบแม่นก ร้องไห้คร่ำครวญอยู่ เมื่อนางพบพ่อนกนางก็ต่อว่าที่พ่อนกทำตัวเหลวไหลไปมีเมียใหม่ทิ้งลูกเมีย จนลูกต้องตาย นางจึงอธิษฐานว่าเกิดชาติหน้านางจะไม่ขอพบกับผู้ชายอีกเลยแล้วแม่นกก็บินเข้ากองไฟตายตามลูกไป พ่อนกเมื่อเห็นเช่นนั้นก็เสียใจอย่างมาก จึงอธิษฐานเกิดชาติหน้าแม้ว่าแม่นกจะไม่พบกับชายใดก็ขอให้พบกับตนเอง แล้วพ่อนกก็บินเข้ากองไฟตายตามลูกและเมีย

ในชาติต่อมาพ่อนกก็ได้เกิดเป็นท้าววรกิตโอรสของเจ้าเมืองแห่งหนึ่ง ส่วนแม่นกได้เกิดเป็นธิดาเจ้าเมืองกาสี ชื่อ จันทะจร ซึ่งตั้งแต่เกิดมานางไม่ยอมพบกับชายใดเลยแม้กระทั่งพระบิดา ทำให้เจ้าเมืองกาสีเป็นทุกข์มาก เมื่อนางเจริญวัยถึงเวลามีคู่ครอง เจ้าเมืองกาสีจึงประกาศไปว่าถ้าใครทำให้ธิดาตนเองพูดได้จะให้อภิเษกกับนางและจะยกบ้านเมืองให้ปกครอง ทำให้มีเจ้าชายต่างเมืองมาสมัครมากมายแต่ก็ไม่มีใครทำให้นางพูดได้

ท้าววรกิตเมื่อได้ขึ้นประกาศ จึงได้ไปเรียนวิชาถอดดวงใจกับพระฤาษี แล้วจึงไปอาสา
 ขอบุคกับนาง โดยถอดดวงใจไว้กับหมอนในเรื่องต่างๆ ท้าววรกิตจำเรื่องราวในอดีตชาติได้จึง
 นำเรื่องนกกระจาบสองตัวเมียมาเล่าให้หมอนฟัง แต่ตอนจบแกล้งเล่าเรื่องผิดไปว่า แม่นกกระ
 จาบนั้นบินหนีไปทิ้งลูกทิ้งตัวให้ตายในกองไฟ เมื่อนางจันทะจรได้ขึ้นทำให้นางรู้สึกโกรธมาก
 จึงพูดแย้งออกมาด้วยความไม่ตั้งใจว่า “เรื่องที่คุณนั้นไม่เป็นความจริง” ซึ่งเมื่อเหล่าเสนา
 อำมาตย์ที่เฝ้าอยู่ได้ขึ้นเท่านั้นก็ตั้งรื่องร้ายพร้อมกับพูดว่า “พระธิดาได้พบกับผู้ชายแล้ว”
 ชาวเมืองต่างโกรธด้วยความยินดี เจ้าเมืองกาสิก็ได้จัดงานอภิเษกสมรสให้พระธิดากับท้าว
 วรกิต และยกบ้านเมืองให้ปกครองตามที่สัญญาไว้ต่อไป

11. ข้อใดคือนิสัยของพ่อนกกระจาบ

- ก. รักครอบครัว
- ข. เจ้าชู้
- ค. เห็นแก่ตัว
- ง. เกียจคร้าน

12. ทำไมพ่อนกกระจาบจึงไม่กลับมาช่วยแม่นกกับลูกนกออกจากกองไฟ

- ก. อยู่กับนกกระจาบตัวเมียตัวอื่น
- ข. ลูกนายพรานจับขังไว้
- ค. หลงทางกลับรัง
- ง. ติดอยู่ในดอกบัว

13. ข้อความใดกล่าวถูกต้อง

- ก. พ่อนกกระจาบออกหาอาหารจนหลงป่า
- ข. พ่อนกกระจาบทิ้งลูกเมียไปอยู่กับเมียใหม่
- ค. พ่อนกกระจาบติดอยู่ในดอกบัวจึงกลับรังไม่ได้
- ง. พ่อนกกระจาบช่วยแม่และลูกนกจากกองไฟได้

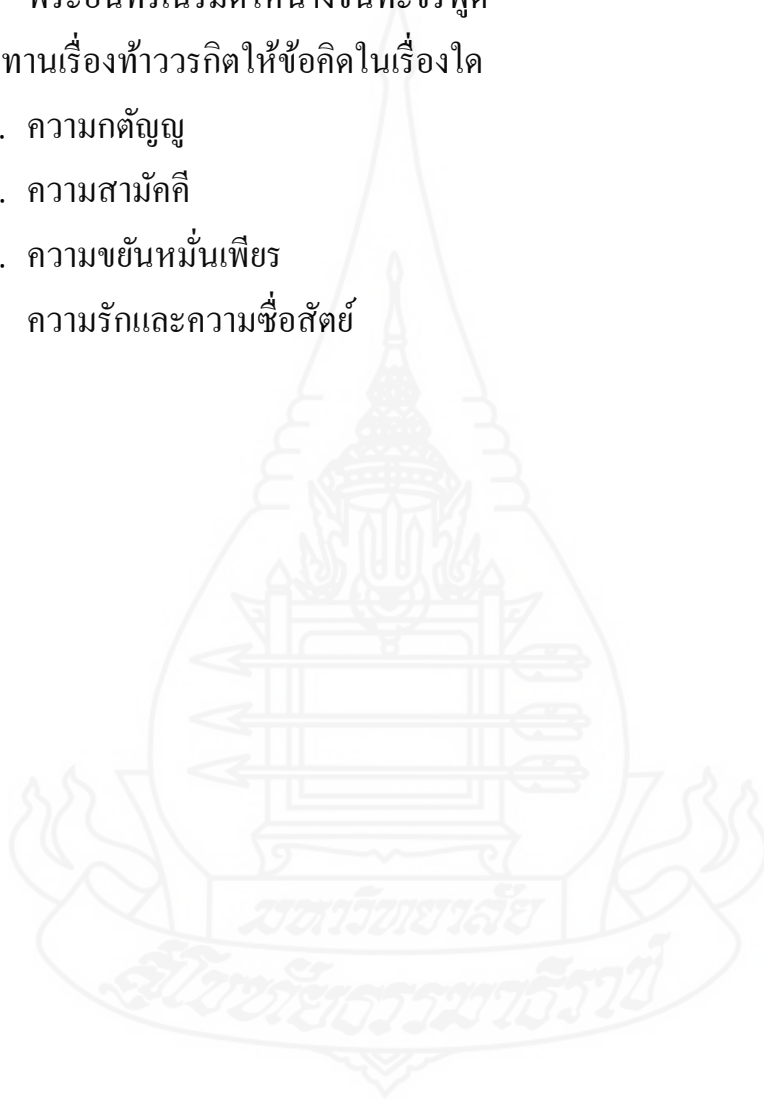
14. ข้อใดเป็นคำอธิบายของแม่นกกระจาบก่อนตาย
- เกิดชาติหน้าจะไม่รักชายใดอีก
 - เกิดชาติหน้าจะไม่พูดกับผู้ชาย
 - ชาติหน้าขอเกิดเป็นผู้ชาย
 - ชาติหน้าขอเกิดเป็นนกระจาบตัวผู้
15. ในชาติต่อมาพ่อและแม่นกกระจาบทั้งสองตัวเกิดเป็นอะไร
- เทวดาและนางฟ้า
 - เจ้าเมืองกาสิและนางจันทะจร
 - ท้าววรกิตและนางฟ้า
 - ท้าววรกิตและนางจันทะจร
16. เจ้าเมืองกาสิเป็นทุกข์เพราะเหตุใด
- เพราะพระธิดาไม่พูดกับชายใดเลย
 - เพราะพระธิดามีพระสวามีเป็นนกระจาบ
 - เพราะพระธิดาถูกยักษ์จับตัวไป
 - เพราะพระธิดาถูกพระฤาษีจับตัวไป
17. ท้าววรกิตเรียนวิชาถอดหัวใจกับใคร
- พระอินทร์
 - นกระจาบ
 - เจ้าเมืองกาสิ
 - พระฤาษี
18. ท้าววรกิตถอดหัวใจไว้ที่ไหน
- เตียงนอน
 - ประตูห้อง
 - หมอน
 - หน้าต่าง

19. เพราะเหตุใดนางจันทะจรถึงยอมพுகกับท้าววรกิต

- ก. ถูกท้าววรกิตใช้เวทมนตร์บังคับ
- ข. ท้าววรกิตแกล้งเล่าเรื่องในอดีตผิด นางจันทะจรจึงพุดตอบได้
- ค. พระถ้ายขอร้องให้นางจันทะจรพุด
- ง. พระอินทร์เนรมิตให้นางจันทะจรพุด

20. นิทานเรื่องท้าววรกิตให้ข้อคิดในเรื่องใด

- ก. ความกตัญญู
- ข. ความสามัคคี
- ค. ความขยันหมั่นเพียร
- ง. ความรักและความซื่อสัตย์

ภาคผนวก ค
แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง หลักการอ่านจับใจความ

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ คือการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญ หรือใจความสำคัญของเรื่อง โดยเน้นการอ่านในใจ เมื่ออ่านแล้วสามารถลำดับเหตุการณ์เรื่องที่อ่านได้ เล่าเรื่องโดยใช้สำนวนภาษาของตนเองได้ บอกรายละเอียดเกี่ยวกับตัวละคร สถานที่เหตุการณ์สำคัญๆตลอดจนแนวคิดของเรื่อง และสามารถสรุปเรื่องได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
3. นักเรียนสามารถบอกประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

1. หลักการอ่านจับใจความ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียน ดู DVD การ์ตูน เรื่องเบนเทน ประมาณ 10 นาที แล้วให้นักเรียนช่วยกันเล่าว่านักเรียนได้อะไรบ้างจากเรื่องนี้
2. ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับตัวละครในเรื่องที่นักเรียน ได้ดูว่ามีใครบ้าง แต่ละตัวละครมีนิสัยอย่างไร
3. ครูอธิบายให้ความรู้กับนักเรียนว่า การที่นักเรียน ได้ดู การ์ตูน แล้วสามารถบอกได้ว่า ในเรื่อง ที่ดูมีใครบ้าง และมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง แสดงว่านักเรียนสามารถจับใจความจากเรื่องนั้นได้ ซึ่งนักเรียนจะได้เรียนรู้หลักการอ่านจับใจความที่ถูกต้องต่อไป

ขั้นสอน

4. ให้นักเรียนอ่านเรื่อง ลูกแกะของซาฟิยะห์ ในแบบเรียนวรรณคดีลำนำ โดยใช้เวลาประมาณ 15 นาที เมื่ออ่านจบแล้วให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเล่าเรื่อง โดยเล่าเป็นภาษาของนักเรียนเองประมาณ 3-4 คน

5. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับตัวละครว่ามีใครบ้าง เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น และเกิดขึ้นที่ไหน ผลเป็นอย่างไรบ้าง

6. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังอีกครั้งหนึ่งว่า การที่นักเรียนอ่านเรื่องลูกแกะของซาฟิยะห์จบแล้ว สามารถบอกได้ว่า ตัวละครมีใครบ้าง เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นและเกิดขึ้นที่ไหน นั่นก็แสดงว่านักเรียนสามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้

7. ครูแจกใบความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ แล้วให้นักเรียนอ่านเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความ และครูแนะนำหลักการอ่านจับใจความว่า เป็นการอ่านเพื่อให้สามารถจดจำรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้ ผู้อ่านจะต้องอ่านในใจและมีสมาธิจดจ่ออยู่กับเรื่องที่อ่าน โดยอ่านครั้งแรกให้กวาดสายตาผ่านไปอย่างรวดเร็วครั้งต่อมาอ่านอย่างใจจดจ่อเมื่ออ่านจบแล้วจะต้องรู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร

8. ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านในใจเรื่อง “ลูกแกะของซาฟิยะห์” โดยใช้เวลาประมาณ 10 นาที

9. หลังจากอ่านจบแล้ว ให้นักเรียนแต่ละคนตั้งคำถามและตอบคำถามเรื่อง “ลูกแกะของซาฟิยะห์” อย่างน้อยคนละ 3 คำถาม เช่น เพราะอะไรเพื่อนๆของซาฟิยะห์ถึงหัวเราะเรื่องเล่าของซาฟิยะห์ เป็นต้น

10. นักเรียนผลัดกันถามและตอบ โดยระบุคนตอบ ถ้าตอบผิดให้เฉลย

ขั้นสรุป

11. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “ลูกแกะของซาฟิยะห์” ว่า อย่าดูถูกความคิดของคนอื่น หรือถ้าใครจะเลียดสัตว์ก็ควรให้ความรักและเอาใจใส่สัตว์เลี้ยงของตนเองให้ดี เหมือนกับซาฟิยะห์ที่ให้ความรักต่อลูกแกะของเธอ เป็นต้น

12. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้ หลักการอ่านจับใจความ
2. หนังสือแบบเรียนวรรณคดีลำนำ
3. คำศัพท์
4. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. การวัดผล

- การตั้งคำถาม – ตอบคำถาม
- การตรวจแบบฝึกหัด

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

- แบบบันทึกการตั้งคำถามและตอบคำถาม
- แบบฝึกหัด

3. เกณฑ์การประเมินผล

- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ 3 คำถาม ผ่านเกณฑ์ระดับดี
- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ 2 คำถาม ผ่านเกณฑ์ระดับพอใช้
- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้น้อยกว่า 2 คำถาม ไม่ผ่านเกณฑ์

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

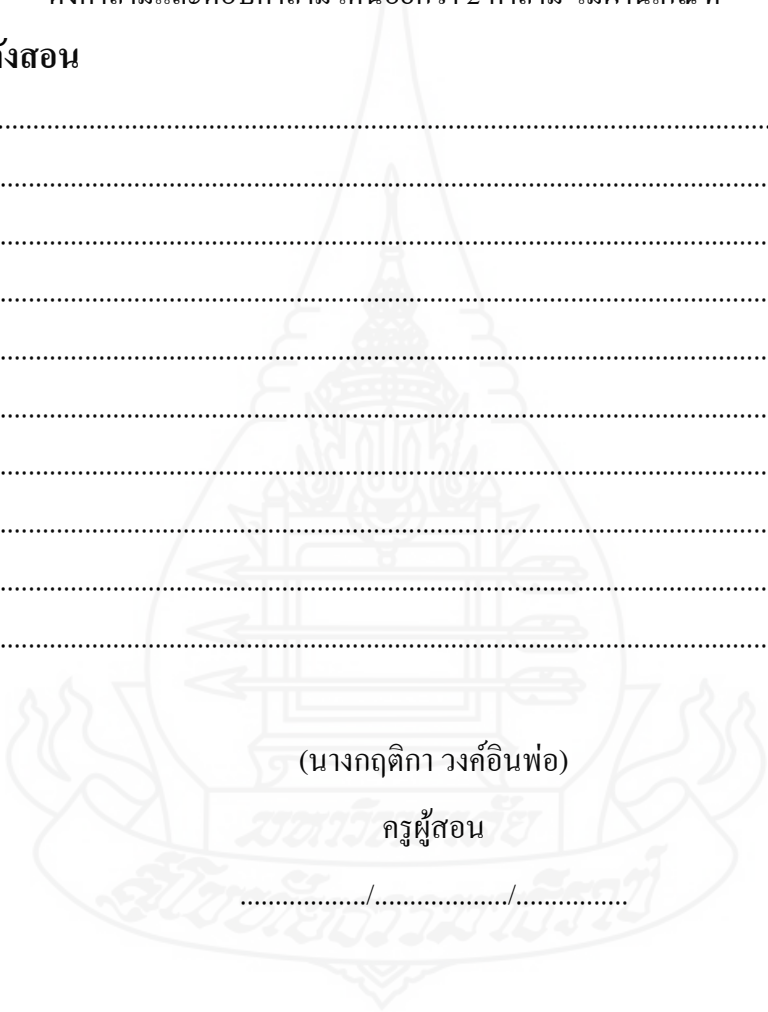
.....

.....

.....

.....

.....

(นางกฤติกา วงศ์อินพ่อ)

ครูผู้สอน

...../...../.....

ใบความรู้

เรื่องการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญ หรือใจความสำคัญของเรื่อง โดยเน้นการอ่านในใจ เมื่ออ่านแล้วสามารถลำดับเหตุการณ์เรื่องที่อ่านได้ เล่าเรื่องโดยใช้สำนวนภาษาของตนเองได้ บอกรายละเอียดเกี่ยวกับตัวละคร สถานที่เหตุการณ์สำคัญๆ ตลอดจนแนวคิดของเรื่องและสามารถสรุปเรื่องได้

หลักการอ่านจับใจความ ผู้อ่านจะต้องเก็บใจความสำคัญของเรื่องและสามารถตอบคำถามที่ได้จากการสังเกตดังนี้

1. เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นที่ไหน
2. เหตุการณ์ในเรื่องเกิดเมื่อไร (วัน เวลา ที่เกิดเรื่อง)
3. ตัวละครที่เกี่ยวข้องมีใครบ้าง
4. จุดเริ่มต้นของเหตุการณ์คืออะไร
5. อะไรเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดเหตุการณ์
6. เหตุการณ์นั้นก่อให้เกิดผลอย่างไร
7. แนวคิดของเรื่องคืออะไร
8. สามารถนำประโยชน์อะไรจากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้บ้าง
9. คุณธรรมของเรื่องมุ่งเน้นในด้านใด
10. วิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่าเรื่องที่อ่าน

ขั้นตอนการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. อ่านอย่างรวดเร็วตั้งแต่ต้นจนจบเรื่องให้พอเข้าใจเรื่อง
2. อ่านเพื่อเก็บรายละเอียดของเรื่องให้มากที่สุด
3. ฝึกคิดตั้งคำถามจากเรื่องว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร แล้วตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านด้วยสำนวนภาษาของตนเอง
4. หาประโยคใจความสำคัญแต่ละย่อหน้า ที่บอกว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
5. เขียนแผนภาพโครงเรื่องเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาดังนี้

แผนภาพโครงเรื่อง

ใคร : ตัวละคร

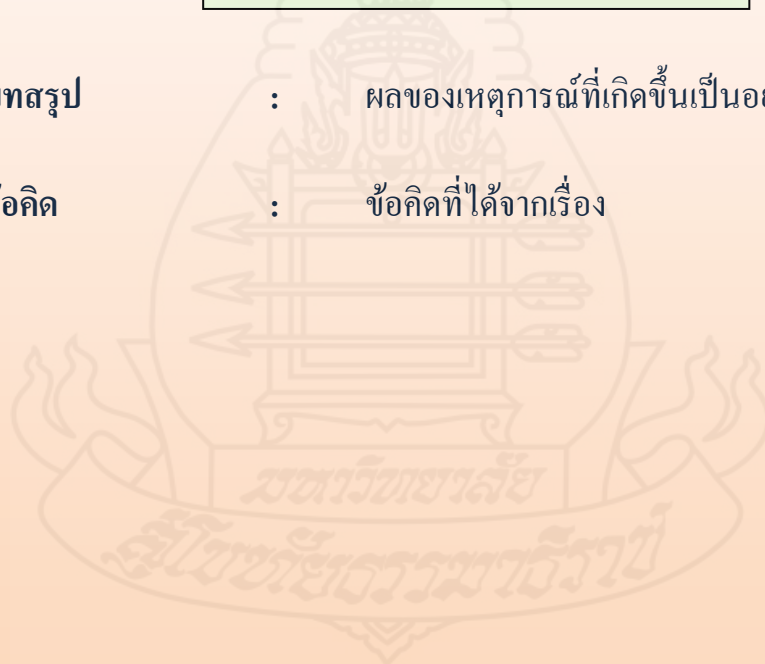
ที่ไหน : สถานที่และลักษณะของสถานที่

ใครทำอะไร : เหตุการณ์ที่ 1
ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ผลที่ได้รับ

เหตุการณ์ที่ 2
ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ผลที่ได้รับ

บทสรุป : ผลของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร

ข้อคิด : ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

คำศัพท์

เรือกอและ

ดาวประกายพริก

ลูกแกะ

สีน้ำผึ้ง

กอสาหร่ายทะเล

หาดทราย

สีแดง

เด็กเลี้ยงแกะ

เชิงเขา

นัยน์ตา

เหลวไหล

ซาฟิยะห์

ลูกแพะ

ปั้นน้ำเป็นตัว

ปุยมะฆ

สีคราม

ผิวคล้ำ

ประกาย

สลวย

คลื่น

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

เรื่อง ลูกแกะของซาฟิยะห์

ตัวละคร
สถานที่ →
เหตุการณ์ → 1).....
.....
2).....
.....
3).....
.....
ผลของเหตุการณ์ →
.....
ข้อคิดที่ได้ →
.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องลูกแกะของซาฟิยะห์

1.	พ่อของซาฟิยะห์มีอาชีพอะไร และใช้พาหนะชนิดใดในการประกอบอาชีพ
	<u>ตอบ</u>

2.	ซาฟิยะห์เล่านิทานเรื่องอะไรให้ใครฟัง นักเรียนคิดว่าจริง ๆ แล้ว ผู้ฟังจะเข้าใจเรื่องที่เล่าหรือไม่ เพราะเหตุใด
	<u>ตอบ</u>

3.	ตอนเย็นเด็ก ๆ ในหมู่บ้านซาฟิยะห์ช่วยครอบครัวทำอะไร ถ้านักเรียนอยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน นักเรียนคิดว่าจะช่วยครอบครัวทำอะไรได้บ้าง
	<u>ตอบ</u>

4.	“เธอปั้นน้ำเป็นตัว เหมือนเด็กเลี้ยงแกะในนิทาน” ข้อความนี้ใครพูดถึงใคร ทำไมจึงพูดเช่นนั้น
	<u>ตอบ</u>

5.	บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ลูกแกะของซาฟิยะห์
	<u>ตอบ</u>

ชื่อ..... เลขที่.....

โรงเรียน.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การอ่านจับใจความเรื่อง ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่าน สามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่อง และตั้งคำถามตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ ตลอดจนเล่าตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่องและบอกข้อคิดของเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
3. นักเรียนสามารถบอกประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

นิทานพื้นบ้านเรื่อง “ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่”

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสนทนากับนักเรียน เกี่ยวกับนิทานที่นักเรียนเคยอ่าน ว่าหลังจากที่นักเรียนอ่านจบแล้ว สามารถจำเรื่องราวที่อ่านได้มากน้อยเพียงใด และให้นักเรียนออกมาเล่านิทานตามประสบการณ์ที่เคยอ่าน ประมาณ 4-5 คน
2. ให้นักเรียน ดู DVD การ์ตูน โดเรมอน ประมาณ 5 นาที แล้วให้นักเรียนช่วยกันเล่าว่านักเรียนได้อะไรบ้างจากเรื่องนี้
3. ครูและนักเรียนทบทวนหลักการอ่านจับใจความให้นักเรียนฟังอีกครั้งว่า เป็นการอ่านเพื่อให้สามารถจดจำรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้ ผู้อ่านจะต้องอ่านในใจและมีสมาธิจดจ่ออยู่กับเรื่องที่อ่าน โดยอ่านครั้งแรกให้กวาดสายตาดำเนินไปอย่างรวดเร็วครั้งต่อมาอ่านอย่างใจจดจ่อเมื่ออ่านจบแล้วจะต้องรู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร

ขั้นสอน

1. ครูเขียนคำศัพท์บนกระดานแล้วให้นักเรียนอ่านคำศัพท์ที่ครูเขียนบนกระดาน เช่นคำว่า อดีตกาล ชะเง้อ ถวาย เจดีย์ บาปกรรม เครื่องครัด ้วยหนุ่ม ฤดู กระจวนกระจวย ศาสนา พระธรรม เป็นต้น แล้วหาความหมายของคำศัพท์
2. ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านในจินตนาการเรื่อง “ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่” โดยใช้เวลาประมาณ 15 นาที
3. หลังจากอ่านจบแล้ว ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับตัวละครว่ามีใครบ้าง เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น และเกิดขึ้นที่ไหน ผลเป็นอย่างไรบ้าง
4. ให้นักเรียนแต่ละคนตั้งคำถามและตอบคำถามเรื่อง “ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่” อย่างน้อยคนละ 3 คำถาม เช่น เพราะอะไรแม่ถึงไปส่งข้าวให้ลูกช้ากว่าทุกวัน ทำไมลูกชายถึงทำร้ายแม่ตัวเอง เป็นต้น
5. นักเรียนผลัดกันถามและตอบ โดยระบุคนตอบ ถ้าตอบผิดให้เฉลย

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่” ว่าให้มีสติ อย่าวู่วาม และให้รู้จักกตัญญูต่อพ่อแม่ เพราะถ้าเราขาดสติ ให้อารมณ์อยู่เหนือเหตุผล จะส่งผลให้ตัวเองและคนที่เรารักและรักเราเดือดร้อนหรือได้รับอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ เหมือนในนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่”
2. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 1 เรื่อง ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่”

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้ หลักการอ่านจับใจความ
2. นิทานพื้นบ้านเรื่อง “ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่”
3. คำศัพท์
4. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. การวัดผล
 - การตั้งคำถาม – ตอบคำถาม
 - การตรวจแบบฝึกหัด
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - แบบบันทึกการตั้งคำถามและตอบคำถาม
 - แบบฝึกหัดที่ 1 เรื่อง “ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่”

3. เกณฑ์การประเมินผล

- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ 3 คำถาม ผ่านเกณฑ์ระดับดี
- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ 2 คำถาม ผ่านเกณฑ์ระดับพอใช้
- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้น้อยกว่า 2 คำถาม ไม่ผ่านเกณฑ์

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(นางกฤติกา วงศ์อินพ้อ)

ครูผู้สอน

...../...../.....

คำศัพท์

ก่องข้าว

อดีตกาล

ฤดู

ชายทุ่ง

ไถนา

ถวายเป็น

บาปกรรม

แอก

อนุสรณ์

พระธรรม

ศาสนา

เครื่องรัด

เจดีย์

ชะง้อ

อำนาจ

พิธี

เวียนุ่ม

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง

นิทานเรื่อง “ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่”

ตัวละคร
 สถานที่ →
 เหตุการณ์ → 1).....

 2).....

 3).....

 ผลของเหตุการณ์ →

 ข้อคิดที่ได้ →

ชื่อ.....เลขที่.....

โรงเรียน.....

ใบงานที่ 2

การตั้งคำถาม จากเรื่อง “ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่”

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามจากนิทานพื้นบ้าน เรื่อง ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่ โดยใช้คำว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร จำนวน 5 ข้อ

1.
2.
3.
4.
5.

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

โรงเรียน.....

ใบงานที่ 3

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนใส่หมายเลขตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลัง(ข้อละ 1 คะแนน)

- ลูกชายโมโหคว่ำแอกเข้าตีแม่จนล้มแน่นิ่งไป
- เมื่อหายโมโหแล้วนั่งกินข้าวจนอิ่มแต่ข้าวในท้องก็ยังไม่หมด
- ลูกชายจะออกไปไถนาแต่เข่าตรูเป็นประจำทุกวัน
- วันนี้แม่ไปส่งอาหารให้ลูกชายสายกว่าทุกวัน
- ลูกชายชะเง้อคอยแม่ และเริ่มโมโหเพราะหิวข้าว

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนตอบคำถามจากนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่”(ข้อละ 1 คะแนน)

1. กรอบครัวของแม่ลูกคู่นี้มีอาชีพอะไร

ตอบ

2. เพราะเหตุใดลูกชายจึงโมโหและทำร้ายแม่จนถึงแก่ความตาย

ตอบ

3. ลูกชายกินข้าวในก่องที่แม่นำมาให้หมดหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ

4. เพราะเหตุใดแม่จึงนำอาหารมาส่งให้ลูกชายช้ากว่าทุกวัน

ตอบ

5. นิทานเรื่อง ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่ ให้ข้อคิดอย่างไร

ตอบ

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

โรงเรียน.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การอ่านจับใจความ นิทานเรื่อง ดาวไถน้อย

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบคำถามได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
3. นักเรียนสามารถบอกประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

นิทานพื้นบ้านเรื่อง “ดาวไถน้อย”

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องของ ไถ่ และลูกไถ่ว่า บ้านใครเลี้ยง ไถ่บ้าง กินอะไรเป็นอาหาร มีพฤติกรรมอย่างไร และมีประโยชน์อะไรบ้าง
2. ครูและนักเรียนทบทวนความสำคัญของการอ่านจับใจความเมื่ออ่านแล้วต้องตอบคำถามได้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร

ขั้นสอน

1. นักเรียนอ่านคำศัพท์ที่ครูเขียน บนกระดาน เช่น กระต่อม พระธาตุคงค์ กระซิก สามัคคี บรรยากาศ สะอื้น บุญคุณ พระอาทิตย์ เป็นต้น แล้วสนทนากับคำศัพท์
2. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่ออ่านในใจนิทาน เรื่อง “ดาวลูกไถ่” โดยใช้เวลาอ่าน 15 นาที
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย เกี่ยวกับตัวละครว่ามีใครบ้าง มีนิสัยอย่างไร มีเหตุการณ์อะไรบ้าง และผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร อีกทั้งช่วยกันบอกข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้
4. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทน นำเสนอหน้าชั้น โดยการเล่าเรื่องจากนิทานที่ได้อ่านตามลำดับเหตุการณ์ แล้วให้กลุ่มอื่นเป็นผู้ตัดสินว่ากลุ่มใดเล่าเรื่องจากนิทานที่อ่านได้ดีที่สุด

5. ให้แต่ละกลุ่ม ถามคำถามจากนิทานที่อ่าน โดยระบุตัวคนตอบ ถ้าตอบไม่ได้ให้เฉลยคำตอบ

ขั้นสรุป

6. ครูและนักเรียนช่วยกันเขียนคำถามและคำตอบที่แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดจากกิจกรรมข้อ 8 บนกระดานอีกครั้ง

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “ดาวลูกไก่” ว่า การเป็นผู้มีความกตัญญู ต่อผู้มีพระคุณนั้นจะส่งผลให้ผู้นั้นพบแต่ความสุข สมหวังดังปรารถนา ดังเช่น แม่ไก่ที่มีความกตัญญูต่อกับยาย และลูกไก่ที่มีความรักต่อแม่ ทำให้ทั้งหมดได้อยู่ด้วยกันอีกครั้ง คือได้เป็นดาวลูกไก่อยู่บนท้องฟ้า

8. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดจากใบงานนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ดาวไถน้อย”

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานพื้นบ้านเรื่อง “ดาวไถน้อย”
2. คำศัพท์
3. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. การวัดผล

- การตั้งคำถาม- ตอบคำถาม
- การตรวจแบบฝึก

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

- แบบบันทึกการตั้งคำถามและตอบคำถาม
- แบบฝึกหัดที่ 2 เรื่อง “ดาวไถน้อย”

3. เกณฑ์การประเมิน

- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ 3 คำถาม ผ่านเกณฑ์ระดับดี
- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ 2 คำถาม ผ่านเกณฑ์ระดับพอใช้
- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้น้อยกว่า 2 คำถาม ไม่ผ่านเกณฑ์

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(นางกฤติกา วงศ์อินพ้อ)

ครูผู้สอน

...../...../.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

คำศัพท์

กระท่อม	พระธุดงค์	กระซิก	
กตัญญู	บรรยากาศ	สะอื้น	เชือด
ดาวลูกไก่	กระโดด	จีไฟ	จ้งหัน
ปักกรด	ถัดเถาะ	ข้าวเปลือก	
อานิสงค์	พระอาทิตย์	สามัคคี	

ใบงานที่ 1

การตั้งคำถามจากนิทานเรื่อง “ดาวไถน้อย”

คำชี้แจงให้นักเรียนตั้งคำถามจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ดาวไถน้อย” โดยใช้คำว่า ใคร ทำอะไร เมื่อไร อย่างไร เพราะเหตุใด จำนวน 5 ข้อ

1.
2.
3.
4.
5.

ชื่อ กลุ่ม..... ชั้น.....

รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

ใบงานที่ 2

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนวาดภาพจากนิทาน คาวไก่อ้น้อย แล้วบรรยายได้ภาพด้วยข้อความที่เป็นภาษา
ของนักเรียนเอง ความยาวประมาณ 3 – 5 บรรทัด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ ชั้น..... เลขที่.....

โรงเรียน.....

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนตอบคำถามจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ดาวไถน้อย” (ข้อละ 1 คะแนน)

1. เพราะเหตุใดแม่ไถจึงถูกฆ่า

ตอบ.....

.....

นิทานเรื่องนี้ต้องการสอนอะไร

ตอบ.....

.....

ตัวละครในเรื่องนี้มีใครบ้าง

ตอบ.....

.....

ทำไมแม่ไถถึงไม่พาลูก ๆ หนีไป

ตอบ.....

.....

นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้างจากนิทานเรื่องนี้

ตอบ.....

.....

ชื่อ ชั้น เลขที่.....

โรงเรียน.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การอ่านจับใจความเรื่อง กำพรว้า – ผีน้อย

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่าน สามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่อง และตั้งคำถามตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ ตลอดจนเล่าตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่องและบอกข้อคิดของเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
3. นักเรียนสามารถบอกประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

นิทานพื้นบ้านเรื่อง “กำพรว้า – ผีน้อย”

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียนทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความ ว่าเมื่ออ่านแล้วจะต้องสรุปได้ว่าเรื่องที่อ่านมีตัวละครกี่ตัว ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และมีข้อคิดอย่างไร
2. ครูสนทนากับนักเรียน เรื่องความหมายของเด็กกำพรว้าว่านักเรียนมีความเข้าใจว่าอย่างไร โดยให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาอธิบายถึงความหมายของคำว่า กำพรว้าตามที่เข้าใจ
3. ครูบอกความหมายของคำว่ากำพรว้า ตามพจนานุกรม ว่าหมายถึง คนที่ไร้บิดามารดา ตั้งแต่เด็ก

ขั้นสอน

1. นักเรียนช่วยกันตั้งจุดประสงค์ของการอ่านจับใจความร่วมกันว่า หลังจากอ่านนิทานที่ครูกำหนดให้แล้ว ต้องตั้งคำถามและตอบคำถาม และบอกข้อคิดจากเรื่องได้
2. นักเรียนอ่านคำศัพท์ที่ครูเขียนบนกระดาน ดังนี้ วิญญาณ กำพรว้า พระราชา พระชายา สนิทสนม เก็บออม กบดักสัตว์ พญานกใหญ่ แผลกละเอียด เลื่องลือ งงงาม นินทา พนัน

แข่งขัน สลป สไลด์ ทดสอบ เคลื่อนไหว ฝึน้อย บ้างแล้ว ฟ่ายแพ้แล้วคัดตัวบรรจงพร้อมทั้งหา
ความหมายของคำศัพท์

3. นักเรียนอ่านในใจนิทานเรื่อง กำพรว้า – น้อย โดยใช้เวลาประมาณ 20 นาที

4. ครูเขียนแผนภาพโครงเรื่องบนกระดาน แล้วอธิบายแผนภาพโครงเรื่อง ให้นักเรียนช่วย
เติมข้อความและหาคำตอบจากแผนภาพโครงเรื่อง ดังต่อไปนี้

ใคร : ตัวละคร (เด็กกำพรว้า พระราชา นางสีดา พญานกใหญ่ ช้าง เสือ ฯลฯ)

ที่ไหน : สถานที่ (หมู่บ้าน ไธนา สวน เมืองวิญญาน)

ใครทำอะไร : เหตุการณ์ - ชายกำพรว้าทำกับดักสัตว์

- นางสีดาหุงหาอาหารรอชายกำพรว้า

- ชายกำพรว้าและพระราชาพนันแข่งขันชนวัว ชนไก่ และแข่งเรือ

- บ้างล่วนำวิญญานนางสีดาไปให้พระราชา

ฯลฯ

ข้อคิดและผลของเหตุการณ์ : บทสรุป

ชายกำพรว้าเป็นคนดีไม่คิดเอาเปรียบใครมีความขยันอดออม ทำให้ได้พบแต่สิ่งดี ๆ มีคนคอย
ช่วยเหลือ ส่วนพระราชานั้นคิดแต่จะเอาเปรียบคนที่อ่อนแอกว่า สุดท้ายตนเองก็เสียบ้านเมืองและ
เสียชีวิตในที่สุด

5. อาสาสมัครออกมาเล่าเรื่อง กำพรว้า – ฝึน้อย ด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเอง 3-4 คน
ชั้นสรุป

1. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “กำพรว้า – ฝึน้อย” อีกครั้งหนึ่ง

2. นักเรียนทำแบบฝึกหัดจากใบงานเรื่อง “กำพรว้า – ฝึน้อย”

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานพื้นบ้านเรื่อง “กำพรว้า – ฝึน้อย”

2. คำศัพท์

3. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. การวัดผล

- การตั้งคำถาม – ตอบคำถาม

- การตรวจแบบฝึกหัด

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

- แบบบันทึกการตั้งคำถามและตอบคำถาม

- แบบฝึกหัดที่ 3 เรื่อง “คำพริ้ว – ผีน้อย”

1. เกณฑ์การประเมิน

- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ 3 คำถาม ผ่านเกณฑ์ระดับดี
- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ 2 คำถาม ผ่านเกณฑ์ระดับพอใช้
- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้น้อยกว่า 2 คำถาม ไม่ผ่านเกณฑ์

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

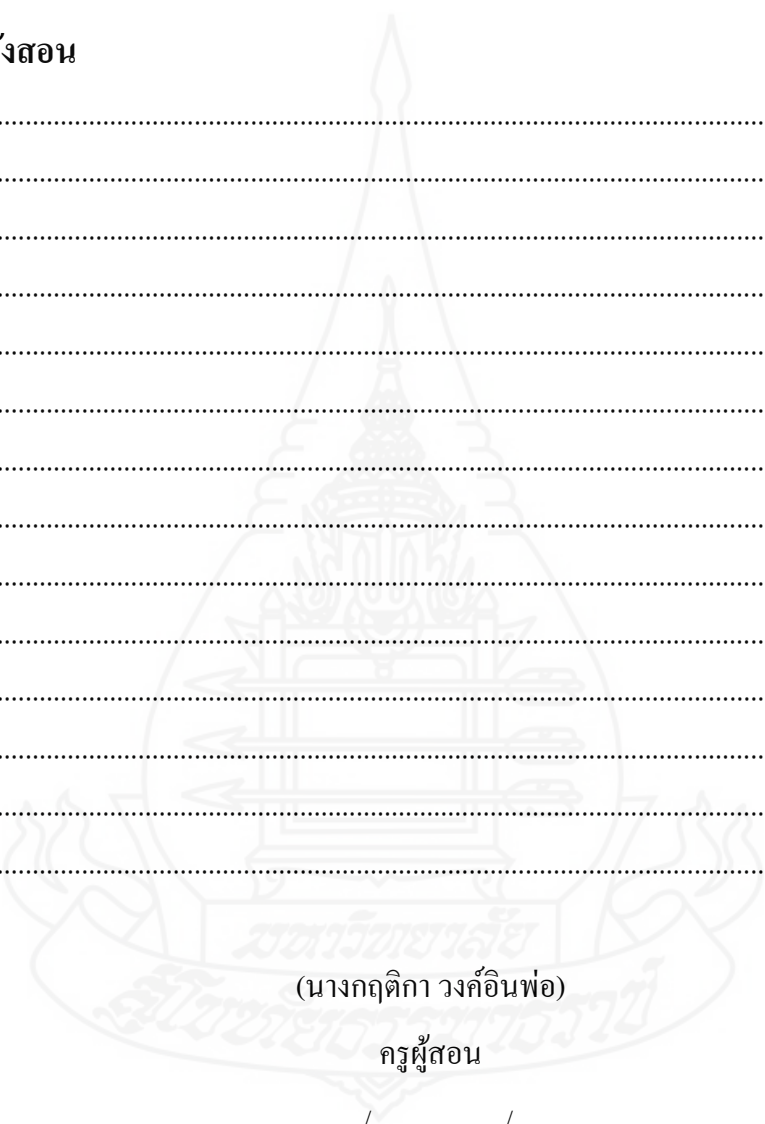
.....

.....

.....

.....

.....

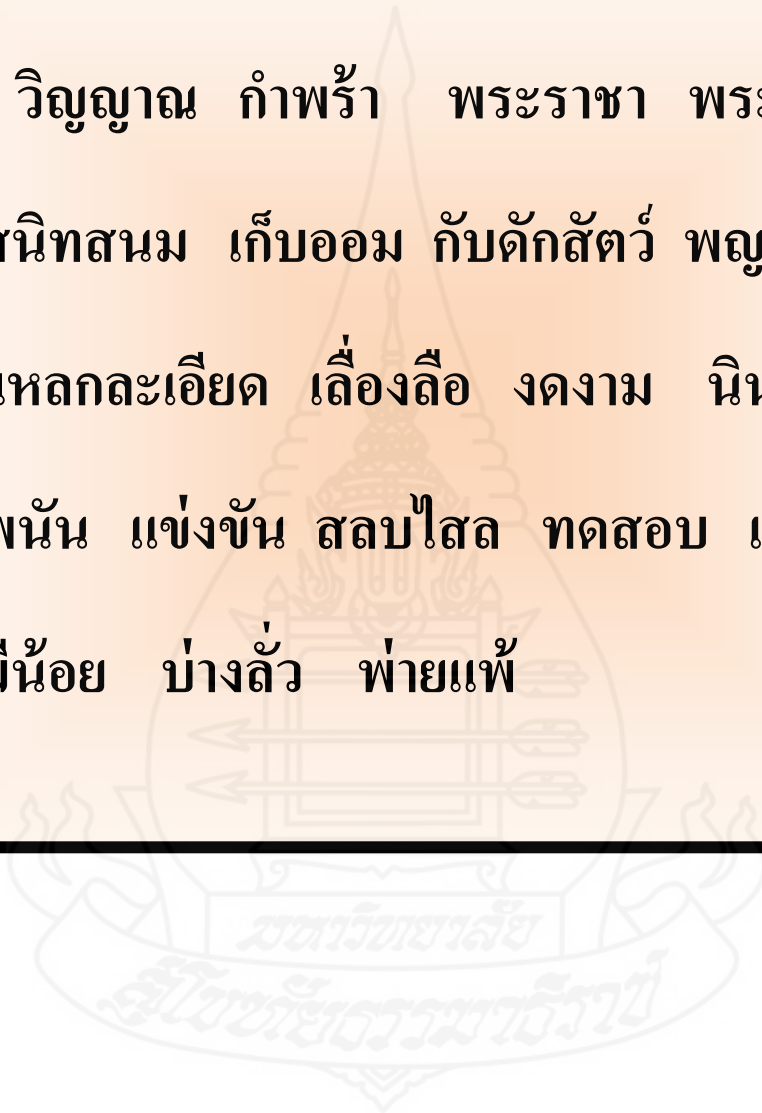
(นางกฤติกา วงศ์อินพ้อ)

ครูผู้สอน

...../...../.....

คำศัพท์

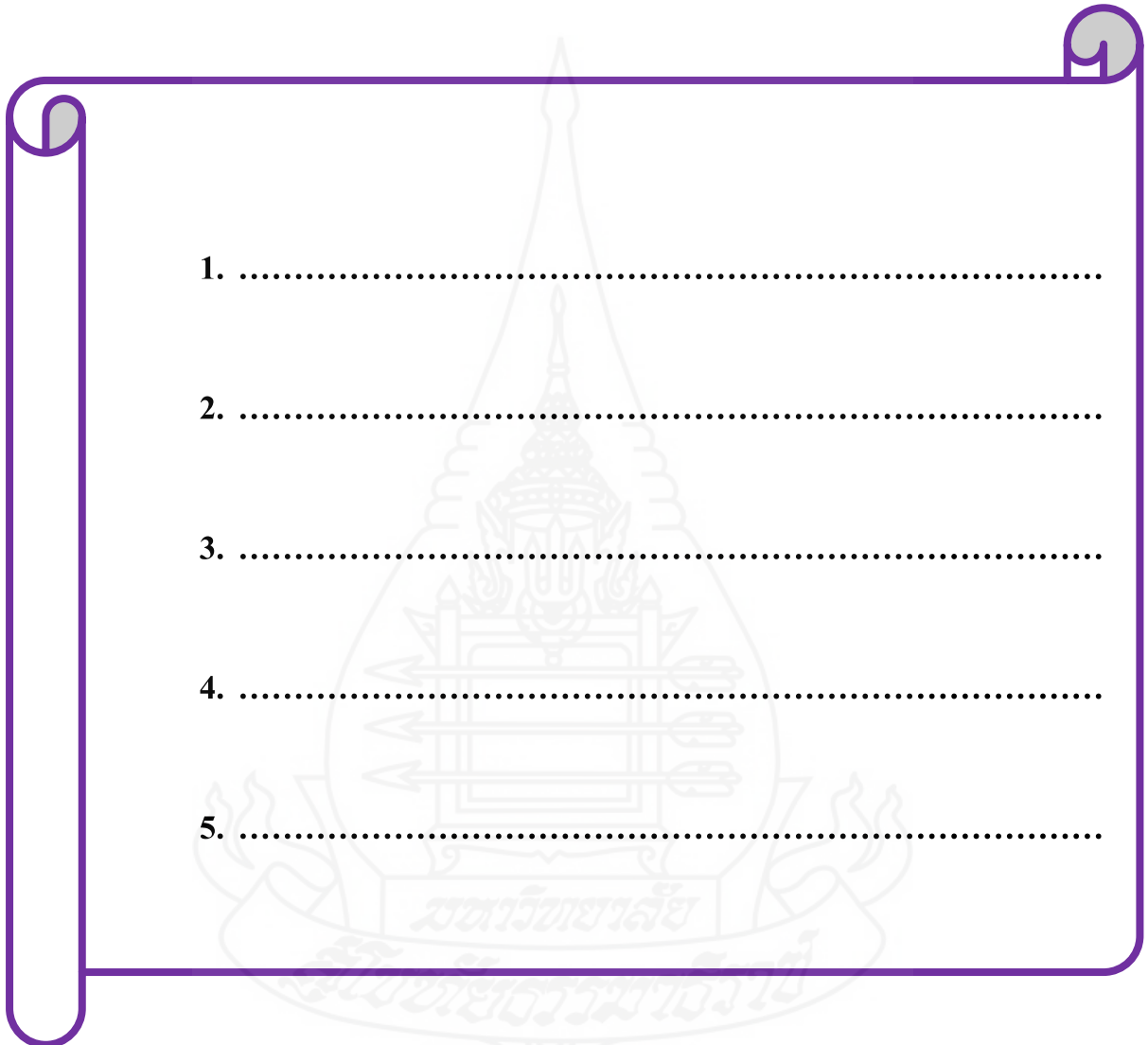
วิญญาณ กำพ้อ พระราชา พระชายา
 สนิทสนม เก็บออม กัดกัณฑ์ พญานกใหญ่
 แผลกละเอียด เลื่องลือ งดงาม นินทา
 พนัน แข่งขัน สลบลไสล ทดสอบ เคลื่อนไหว
 ฝิน้อย บ้างลัว ฟ่ายแพ้ว

ใบงานที่ 1

การตั้งคำถาม จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “กำพวด – ผีน้อย”

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “กำพวด – ผีน้อย” จำนวน 5 ข้อ

1.

2.

3.

4.

5.

ชื่อ ชั้น.....เลขที่

โรงเรียน.....

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง “กำพวด – ผีน้อย”

แผนภาพโครงเรื่อง

นิทานพื้นบ้านเรื่อง “กำพวด – ผีน้อย”

ตัวละคร →

สถานที่ →

เหตุการณ์ 1).....

.....

2).....

.....

3).....

.....

4)

.....

5)

.....

ผลของเหตุการณ์ →

.....

ข้อคิดที่ได้ →

.....

ชื่อ..... ชั้น เลขที่.....

โรงเรียน.....

ใบงานที่ 3

การตอบคำถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “กำพม่า – ผีน้อย”

1. ชายกำพม่านำสิ่งใดมาทำกับดักสัตว์
ตอบ
 2. ตอนเป็นเด็กชายกำพม่าทำอาชีพอะไร
ตอบ
 3. มีสัตว์ชนิดใดบ้างที่ถูกกับดักสัตว์ของชายกำพม่า
ตอบ
 4. พระราชาและชายกำพม่า พนันแข่งขันอะไรบ้าง
ตอบ
 5. จากข้อ 4 เพราะเหตุใดพระราชาถึงทำชายกำพม่า พนันแข่งขันกัน
ตอบ
 6. นางสีดาเสียชีวิตเพราะเหตุใด
ตอบ
 7. เพราะเหตุใดพระราชาถึงพ่ายแพ้ชายกำพม่าและถึงแก่ความตาย
ตอบ
 8. ใครเป็นคนช่วยให้นางสีดาฟื้นจากความตาย
ตอบ
 9. ผีน้อยใช้วิธีใดช่วยนางสีดา
ตอบ
 10. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไร
ตอบ
- ชื่อ.....เลขที่.....
- โรงเรียน.....

ใบงานที่ 4

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพประกอบนิทานพื้นบ้านเรื่อง “กำพม่า – ผีน้อย”

แนวคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คือ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

โรงเรียน.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การอ่านจับใจความ นิทานพื้นบ้านเรื่อง มณี – สัจจา เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบคำถามได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
3. นักเรียนสามารถบอกประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

นิทานพื้นบ้านเรื่อง “มณี – สัจจา”

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทบทวนเรื่องความสำคัญและหลักการอ่านจับใจความ ว่าเป็นการอ่านเพื่อให้สามารถจดจำรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้ ผู้อ่านต้องอ่านในใจและมีสมาธิจดจ่อกับเรื่องที่อ่าน โดยอ่านครั้งแรกให้กวาดสายตาผ่านไปอย่างรวดเร็ว ครั้งต่อมาอ่านอย่างใจจดใจจ่อ เมื่ออ่านจบแล้วจะต้องรู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร

2. ให้นักเรียนออกมาเล่านิทานที่นักเรียนเคยได้อ่าน หรือ ได้ฟัง ตามประสบการณ์โดยเล่าเป็นภาษาของนักเรียนเอง ประมาณ 3-4 คน

3. นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อเรื่องจากนิทานที่เพื่อนออกมาเล่า ว่าแต่ละเรื่องมีใคร ทำอะไร ที่ไหนอย่างไร และมีข้อคิดอย่างไร

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านในจินตนาการที่บ้านเรื่อง มณี – สัจจา โดยใช้เวลา ประมาณ 15 นาที
2. เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว ให้ช่วยกันตั้งจุดประสงค์ว่า หลังจากอ่านนิทานที่บ้านที่ครูกำหนดให้จบแล้วต้องตอบคำถาม ตั้งคำถาม และเล่าเรื่องย่อเป็นภาษาของนักเรียนได้
3. ให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเล่านิทานที่บ้านที่อ่านจบแล้ว โดยเล่าเป็นภาษาของนักเรียนเอง
4. ให้นักเรียนจับคู่กันแล้วเปลี่ยนกันถาม – ตอบเนื้อเรื่องจากนิทาน
5. นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเขียนคำถามที่ได้จากนิทานเรื่องที่อ่าน แล้วระบุเพื่อนในห้องเป็นคนตอบคำถาม
6. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจคำตอบว่าถูกหรือไม่ ถ้าไม่ถูกต้องให้เฉลยคำตอบที่ถูกต้อง
7. ครูเขียนคำศัพท์ บนกระดาน ดังนี้ สามิ ภรรยา ปรีक्षा มิถด้ามานาค ขนาดใหญ่ อันตราย พญานาค จอมปลวก เส้าหมอง มเหสี คนใบ้ ประสูติ พระโอรส วิชา พิธี มนต์คาถา มหาอุปราชา บริหาร สงบสุขให้นักเรียนฝึกอ่านและจดคำศัพท์พร้อมหาความหมายจากพจนานุกรม

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้อีกครั้ง ว่า ความเสียสละของมณีผู้เป็นพี่ทำให้สัจจาผู้เป็นน้องไม่ได้รับอันตราย สุดท้ายความดีนี้ทำให้ทั้งสองคนได้พบแต่สิ่งที่ดีงามในชีวิต
2. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดจากใบงาน นิทานที่บ้านเรื่อง “มณี – สัจจา”

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานที่บ้านเรื่อง “มณี – สัจจา”
2. คำศัพท์
3. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. การวัดผล
 - การตั้งคำถาม – ตอบคำถาม
 - การเล่าเรื่องย่อ

- การตรวจแบบฝึกหัด
- 2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - แบบบันทึกการตั้งคำถามและตอบคำถาม
 - ใบงานที่ 4 เรื่อง “มณี – สัจจา”
- 3. เกณฑ์การประเมิน
 - ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ 3 คำถาม ผ่านเกณฑ์ระดับดี
 - ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ 2 คำถาม ผ่านเกณฑ์ระดับพอใช้
 - ตั้งคำถามและตอบคำถามได้น้อยกว่า 2 คำถาม ไม่ผ่านเกณฑ์

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(นางกฤติกา วงศ์อินพ้อ)

ครูผู้สอน

...../...../.....

คำศัพท์

สามี ภรรยา ปรีกษา มีด้าม

นาค ขนาดใหญ่ อันตราย

พญานาค จอมปลวก เสร้า

หมอง มเหสี คนไข้ ประสูติ

พระโอรส วิชา พิธี มนต์

คาถา มหาอุปราช บริหาร สงบสุข

ใบงานที่ 1

การตั้งคำถาม จากนิทานเรื่อง “มณี – สัจจา”

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “มณี – สัจจา” จำนวน 5 ข้อ

1.

2.

3.

4.

5.

ชื่อ ชั้น..... เลขที่

โรงเรียน.....

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพประกอบนิทานเรื่อง มณี – สัจจา พร้อมเขียนบรรยายเรื่อง
โดยย่อ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ..... ชั้น.....เลขที่.....

โรงเรียน.....

ใบงานที่ 3

ตอนที่ 1 จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. เพราะเหตุใด มณีและสัจจา จึงหนีออกจากบ้าน

ตอบ.....

2. เมื่อทั้งสองพี่น้องหนีออกจากบ้านได้นำสิ่งใดติดตัวไปด้วย

ตอบ.....

3. ทำไมมณีจึงกลายร่างเป็นพญานาค

ตอบ.....

4. เพราะอะไรถึงทำให้สัจจาทราบว่างูตัวใหญ่ตัวใดคือพี่ชายของตนเอง

ตอบ.....

5. นิทานเรื่อง มณี – สัจจา ให้ข้อคิดอย่างไร

ตอบ.....

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนใส่หมายเลขตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลัง

..... มณีกลายร่างเป็นพญานาค

..... สัจจากล่อมลูกว่าเสียดายที่พี่ชายกลายเป็นพญานาค

..... มณีกินไข่พญานาค

..... มณีกลายร่างเป็นคนเช่นเดิม

..... สัจจานั่งร้องไห้จนน้ำตากลายเป็นจอมปลวก

ชื่อ ชั้น.....เลขที่.....

โรงเรียน.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การอ่านจับใจความ นิทานพื้นบ้านเรื่อง นางผมหอม เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบคำถามได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
3. นักเรียนสามารถบอกประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

นิทานพื้นบ้านเรื่อง “นางผมหอม”

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องของช้างที่เป็นสัตว์คู่บ้านคู่เมืองของประเทศไทย และยกตัวอย่างนิทานที่เกี่ยวกับช้างให้นักเรียนฟัง เพื่อเชื่อมโยงกับนิทานพื้นบ้านเรื่องนางผมหอม ที่มีพ่อเป็นช้างและนำรูปภาพช้างมาให้ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนสังเกตเพื่อบอกลักษณะเด่นของช้างตามความคิดของนักเรียนแต่ละคน

2. ครูทบทวนเรื่องความสำคัญและหลักการอ่านจับใจความ ว่าเป็นการอ่านเพื่อให้สามารถจดจำรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้ ผู้อ่านต้องอ่านในใจและมีสมาธิจดจ่อกับเรื่องที่อ่าน โดยอ่านครั้งแรกให้กวาดสายตาผ่านไปอย่างรวดเร็ว ครั้งต่อมาอ่านอย่างใจจดใจจ่อ เมื่ออ่านจบแล้วจะต้องรู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร

ขั้นสอน

1. นักเรียนช่วยกันตั้งจุดประสงค์ว่า หลังจากอ่านนิทานพื้นบ้านที่ครูกำหนดให้จบแล้ว ต้องตอบคำถาม ตั้งคำถาม และสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องได้
2. ให้นักเรียนอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง นางผมหอม โดยใช้เวลาประมาณ 15 นาที
3. เมื่ออ่านจบแล้วให้ส่งตัวแทนออกมาเล่าโดยใช้ภาษาของตนเอง
4. ให้นักเรียนจับคู่กันแล้วเปลี่ยนกันถาม – ตอบเนื้อเรื่องจากนิทาน
5. นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเขียนคำถามที่ได้จากนิทานเรื่องที่อ่าน แล้วระบุเพื่อนในห้องเป็นคนตอบคำถาม
6. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจคำตอบว่าถูกหรือไม่ ถ้าไม่ถูกให้เฉลยคำตอบที่ถูกต้อง
7. ครูเขียนคำศัพท์ บนกระดาน ดังนี้ พระมเหสี พระราชินี พระธิดา พระสิริโฉม กระวนกระวาย พระทัย ยักยัก ไพร่พล ตั้งครรภ์ กระจาย พระสวามี เจริญวัย อธิษฐาน ปราบกฏ เนื้อคู่ ผอบ ไม้พาย กำเนิด ประสูติ จุดประสงค์ แล้ว ให้นักเรียนฝึกอ่านและจดคำศัพท์พร้อมหาความหมายจากพจนานุกรม

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้อีกครั้ง ว่า ผู้ใดที่ให้ความรักและความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ จะทำให้ผู้นั้นพบกับความสุขความเจริญ
2. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดจากใบงานนิทานพื้นบ้านเรื่อง “นางผมหอม”

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานพื้นบ้านเรื่อง “นางผมหอม”
2. คำศัพท์
3. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. การวัดผล

- การตั้งคำถาม – ตอบคำถาม
- การตรวจแบบฝึกหัด

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

- แบบบันทึกการตั้งคำถามและตอบคำถาม
- ใบงานที่ 5 เรื่อง “นางผมหอม”

3. เกณฑ์การประเมิน

- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ 3 คำถาม ผ่านเกณฑ์ระดับดี

- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ 2 คำถาม ผ่านเกณฑ์ระดับพอใช้
- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้น้อยกว่า 2 คำถาม ไม่ผ่านเกณฑ์

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(นางกฤติกา วงศ์อินพ้อ)

ครูผู้สอน

...../...../.....

คำศัพท์

พระมเหสี พระราชินี พระธิดา พระสิริโฉม

กระวนกระวาย พระทัย ยักษ์ ไพร่พล ตั้งครรภ์

กระหาย พระสวามี เจริญวัย อธิษฐาน ปราบกฏ

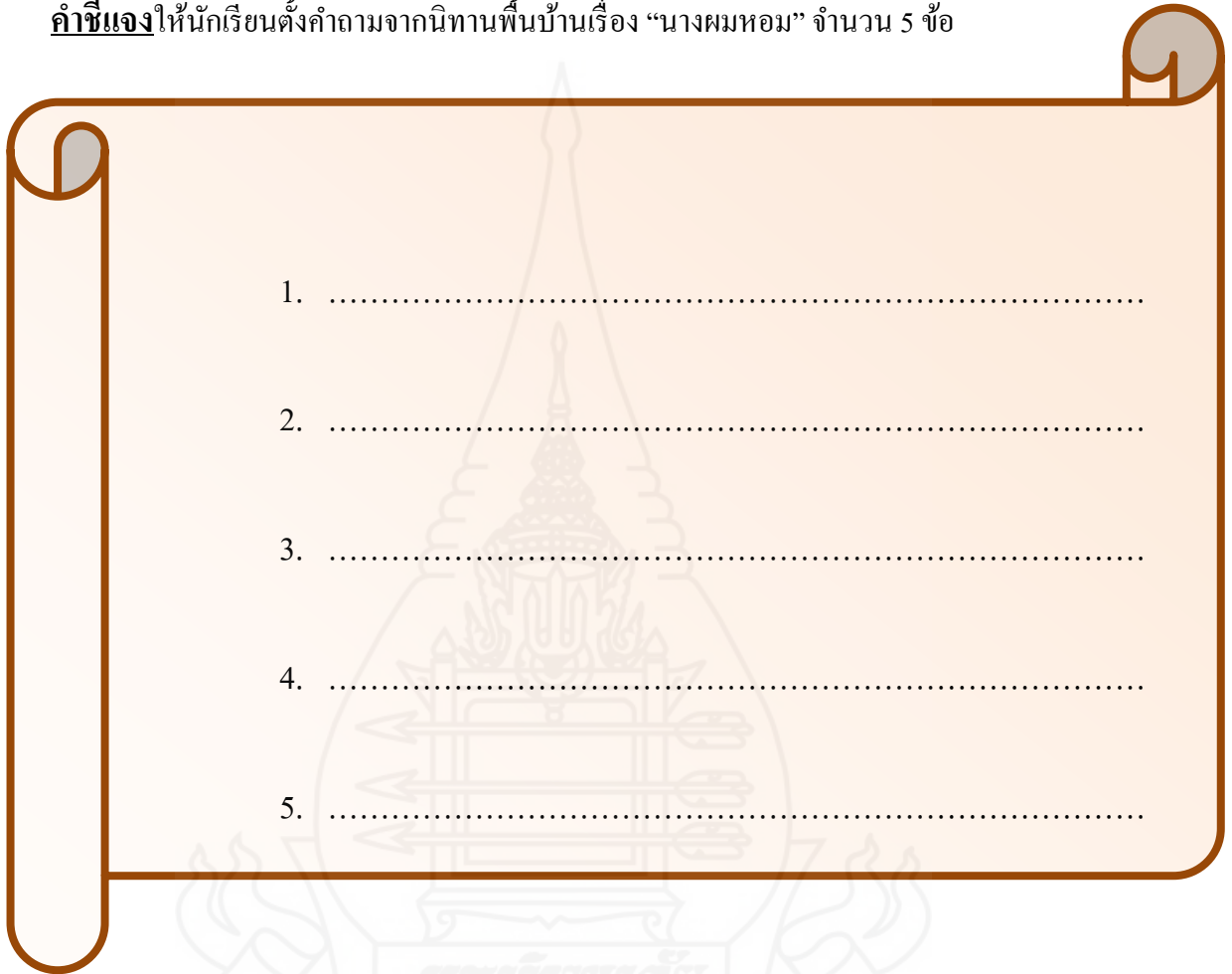
เนื้อคู่ ผอบ ไม้พาย กำเนิด ประสูติ จุดประสงค์

ใบงานที่ 1

การตั้งคำถาม จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “นางผมหอม”

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “นางผมหอม” จำนวน 5 ข้อ

1.

2.

3.

4.

5.

ชื่อ.....เลขที่.....

โรงเรียน.....

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง นางผมหอม

1. เพราะเหตุใดนางผมหอมและนางลูนจึงต้องเดินทางในป่า

ตอบ

2. เพราะเหตุใดนางผมหอมจึงตัดผมใส่ลงไปนผอบ

ตอบ

3. นักเรียนคิดว่าใครน่าจะเป็นลูกของโค

ตอบ

4. คุณธรรมข้อใดของพญาช้างที่น่าจะเอาเป็นแบบอย่าง

ตอบ

5. นิทานเรื่อง นางผมหอม ให้ข้อคิดอย่างไร

ตอบ

ชื่อ.....เลขที่.....

โรงเรียน.....

ใบงานที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพประกอบนิทานเรื่อง นางผมหอม

ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คือ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ เลขที่

โรงเรียน.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การอ่านจับใจความ นิทานพื้นบ้านเรื่อง นางหล่อกับนางลุน เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบคำถามได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
3. นักเรียนสามารถบอกประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

นิทานพื้นบ้านเรื่อง “นางหล่อกับนางลุน”

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องเกี่ยวกับความรักของแม่ที่มีต่อลูก และเชื่อมโยงเข้ากับนิทานพื้นบ้านเรื่องนางหล่อกับนางลุน ที่กล่าวถึงแม่ที่รักลูกของตนเองมากและทำทุกอย่างเพื่อลูกได้
2. ให้นักเรียนดู DVD เรื่อง ซินเดอเรลล่า ใช้เวลาประมาณ 10 นาที แล้วให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดจากเรื่องที่ดู
3. ให้นักเรียนออกมาเล่าเรื่องความรักของแม่ที่มีต่อลูก โดยเล่าเป็นภาษาของนักเรียนเอง ประมาณ 3-4 คน
4. ครูทบทวนเรื่องความสำคัญและหลักการอ่านจับใจความ ว่าเป็นการอ่านเพื่อให้สามารถจดจำรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้ ผู้อ่านต้องอ่านในใจและมีสมาธิจดจ่อกับเรื่องที่อ่าน โดยอ่านครั้งแรกให้กวาดสายตาผ่านไปอย่างรวดเร็ว ครั้งต่อมาอ่านอย่างใจจดใจจ่อ เมื่ออ่านจบแล้วจะต้องรู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านในใจนิทานพื้นบ้านเรื่อง นางหล่ากับนางลูน โดยใช้เวลา ประมาณ 15 นาที
2. ให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเล่านิทานพื้นบ้านที่อ่านจบแล้วโดยเล่าเป็นภาษาของนักเรียนเอง
3. ให้นักเรียนจับคู่กันแล้วเปลี่ยนกันถาม – ตอบเนื้อเรื่องจากนิทาน
4. นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเขียนคำถามที่ได้จากนิทานเรื่องที่อ่าน แล้วระบุเพื่อนในห้องเป็นคนตอบคำถาม
5. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจคำตอบว่าถูกหรือไม่ ถ้าไม่ถูกให้เฉลยคำตอบที่ถูกต้อง
6. ครูเขียนคำศัพท์ บนกระดาน ดังนี้ กระท่อม หุ้งหม้าย ต้าข้าว ผ่าฟัน ต้าทอ สมบัติ ซ้อเสนอ สร้อยคอ เทวดา ชายหนุ่ม กระจับปี่ ตะโกน แม่มด คำสาป ธรรมชาติ งูใหญ่ หมดสติเพื่อให้นักเรียนฝึกอ่านและจดคำศัพท์พร้อมหาความหมายจากพจนานุกรม

ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้อีกครั้ง ว่า ความอิจฉาริษยา กลัวคนอื่นได้ดีเหมือนนางลูนอิจฉานางหล่า แต่แล้วตัวเองก็ได้รับอันตรายจนถึงแก่ชีวิต
8. ให้นักเรียนทำแบบฝึกจากใบงาน นิทานพื้นบ้านเรื่อง “นางหล่ากับนางลูน”

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานพื้นบ้านเรื่อง “นางหล่ากับนางลูน”
2. คำศัพท์
3. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. การวัดผล
 - การตั้งคำถาม – ตอบคำถาม
 - การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์
 - การตรวจแบบฝึกหัด
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - แบบบันทึกการตั้งคำถามและตอบคำถาม
 - ใบงานที่ 6 เรื่อง “นางหล่ากับนางลูน”
3. เกณฑ์การประเมิน
 - ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ 3 คำถาม ผ่านเกณฑ์ระดับดี

- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ 2 คำถาม ผ่านเกณฑ์ระดับพอใช้
- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้น้อยกว่า 2 คำถาม ไม่ผ่านเกณฑ์

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

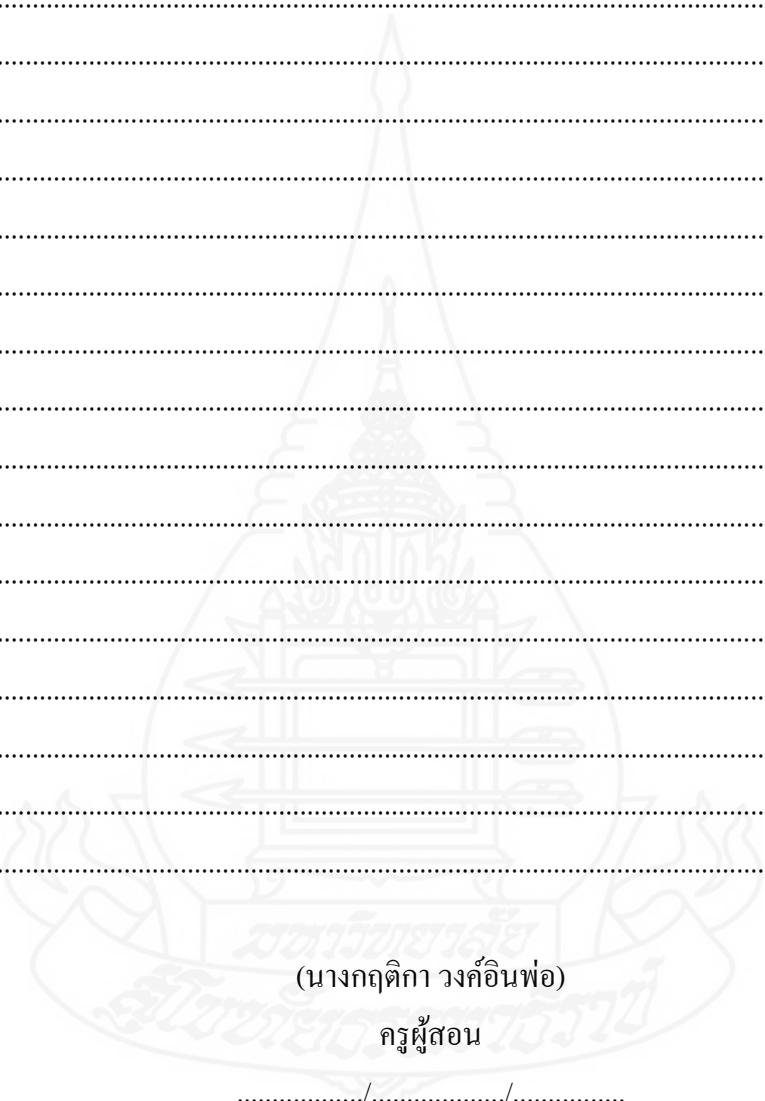
.....

.....

.....

.....

.....

(นางกฤติกา วงศ์อินพ่อ)

ครูผู้สอน

...../...../.....

คำศัพท์

กระท่อม	หญิงหม้าย	ตำข้าว
---------	-----------	--------

ผ้าฝืน	ด่าทอ	สมบัติ
--------	-------	--------

ข้อเสนอ	สร้อยคอ	เทวดา
---------	---------	-------

ชายหนุ่ม	กระบุง	ตะโกน
----------	--------	-------

แม่มด	คำสาป	
-------	-------	--

ธรรมชาติ	งูใหญ่	หมดสติ
----------	--------	--------

ใบงานที่ 1

การตั้งคำถาม จากนิทานเรื่อง “นางหล่อกับนางลุน”

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “นางหล่อกับนางลุน”จำนวน 5 ข้อ

1.

2.

3.

4.

5.

ชื่อ ชั้น..... เลขที่

โรงเรียน.....

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง
“นางหล้ากับนางลุน”

แผนภาพโครงเรื่อง

นิทานพื้นบ้านเรื่อง “นางหล้ากับนางลุน”

ตัวละคร :

สถานที่ :

เหตุการณ์ 1).....

.....

2).....

.....

3).....

.....

4).....

.....

ผลของเหตุการณ์.....

.....

ข้อคิดที่ได้.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

โรงเรียน.....

ใบงานที่ 3

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. เพราะเหตุใดหญิงหม้ายจึงรักนางลุนมากกว่านางหล่า

ตอบ.....

2. หญิงหม้ายพบหีบสมบัติที่ใด

ตอบ.....

3. อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้นางลุนตาย

ตอบ.....

4. ใครเป็นเจ้าของหีบสมบัติที่หญิงหม้ายพบ

ตอบ.....

5. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไร

ตอบ.....

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนใส่หมายเลขตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

..... หญิงหม้ายและนางลุนแอบดูนางหล่าอยู่ในห้องกับงู

..... หญิงหม้ายออกไปหาอาหารที่ป่าแล้วขุดพบหีบสมบัติที่ฝังอยู่ในดิน

..... นางหล่าถูกงูใหญ่กลืนกินทั้งตัว

..... นางหล่าต้องทำงานบ้านทุกอย่าง ไม่ว่าจะตักน้ำ ผ่าฟัน หุงหาอาหารฯ

..... งูใหญ่ที่อยู่ในห้องกับนางหล่า ได้กลายร่างเป็นเจ้าชายรูปงาม

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

โรงเรียน.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การอ่านจับใจความ นิทานพื้นบ้านเรื่อง ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบคำถามได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
3. นักเรียนสามารถบอกประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

นิทานพื้นบ้านเรื่อง “ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห”

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องเกี่ยวกับเรื่องของคนอ้วนที่เกิดจากการรับประทานอาหารมากเกินไป และเชื่อมโยงเข้ากับนิทานพื้นบ้านเรื่อง ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห ที่กล่าวถึงชายหนุ่มที่มีนิสัยในการกินไม่เหมือนใคร ทำให้ผู้เป็นพ่อและแม่ไม่พอใจ

2. ให้นักเรียนออกมาเล่าเรื่องของคนอ้วนที่กินจุ ตามที่นักเรียนเคยได้พบเจอ โดยเล่าเป็นภาษาของนักเรียนเองประมาณ 3-4 คน

3. ครูทบทวนเรื่องความสำคัญและหลักการอ่านจับใจความ ว่าเป็นการอ่านเพื่อให้สามารถจดจำรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้ ผู้อ่านต้องอ่านในใจและมีสมาธิจดจ่อกับเรื่องที่อ่าน โดยอ่านครั้งแรกให้กวาดสายตาผ่านไปอย่างรวดเร็ว ครั้งต่อมาอ่านอย่างใจจดใจจ่อ เมื่ออ่านจบแล้วจะต้องรู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไรและผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร

ขั้นสอน

4. นักเรียนช่วยกันตั้งจุดประสงค์ว่า หลังจากอ่านนิทานพื้นบ้านที่ครูกำหนดให้จบแล้วต้องตอบคำถาม ตั้งคำถาม และเล่าเรื่องโดยย่อได้

5. ให้นักเรียนอ่านในใจนิทานพื้นบ้านเรื่อง ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห โดยใช้เวลา ประมาณ 15 นาที
 6. เมื่อทุกคนอ่านนิทานจบแล้ว ให้ส่งตัวแทนออกมาเล่านิทานที่อ่าน โดยเล่าเป็นภาษาของนักเรียนเอง
 7. ให้นักเรียนจับคู่กันแล้วเปลี่ยนกันถาม – ตอบเนื้อเรื่องจากนิทาน
 8. นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเขียนคำถามที่ได้จากนิทานเรื่องที่อ่าน แล้วระบุเพื่อนในห้องเป็นคนตอบคำถาม
 9. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจคำตอบว่าถูกหรือไม่ ถ้าไม่ถูกให้เฉลยคำตอบที่ถูกต้อง
 10. ครูเขียนคำศัพท์ บนกระดาน ดังนี้ ฐานะ กินจุ เจ็ดหวด เจ็ดไห ปรีक्षा กาลกนิณี เหตุการณ์ พิเศษ อุบาย วางแผน ลำพัง ร้องทวาด กำจัด ลูกน้อง พ่อค้า ประกาศ ขอนไม้ รางวัด เรือสำเภา สัญจร เพื่อให้นักเรียนฝึกอ่านและจดคำศัพท์พร้อมหาความหมายจากพจนานุกรม
- ขั้นสรุป**
11. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้อีกครั้ง ว่า ความกตัญญูต่อบิดามารดา จะทำให้แคล้วคลาดจากอันตราย เหมือนกับท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห ที่ไม่เคยคิด โกรธพ่อกับแม่เลยทำให้เขารอดจากอันตรายได้ทุกครั้ง
 12. ให้นักเรียนทำแบบฝึกจากใบงานนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห”

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานพื้นบ้านเรื่อง “ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห”
2. คำศัพท์
3. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. การวัดผล
 - การตั้งคำถาม – ตอบคำถาม
 - การตรวจแบบฝึกหัด
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - แบบบันทึกการตั้งคำถามและตอบคำถาม
 - ใบงานที่ 7 เรื่อง “ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห”
3. เกณฑ์การประเมิน
 - ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ 3 คำถาม ผ่านเกณฑ์ระดับดี
 - ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ 2 คำถาม ผ่านเกณฑ์ระดับพอใช้

- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้น้อยกว่า 2 คำถาม ไม่ผ่านเกณฑ์

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

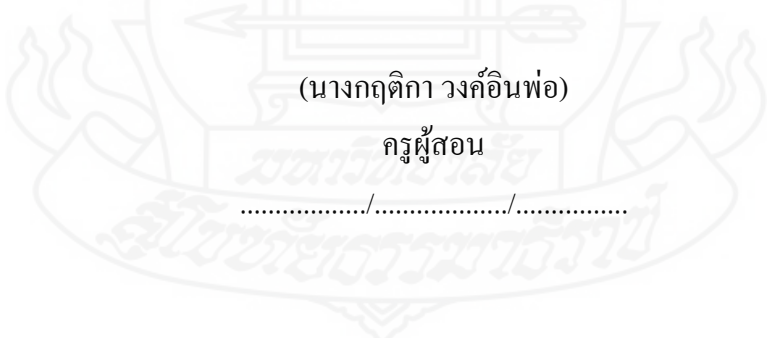
.....

.....

.....

.....

.....

(นางกฤติกา วงศ์อินพ้อ)

ครูผู้สอน

...../...../.....

คำศัพท์

ฐานะ กินจฺ เจ็ดหวด เจ็ดไห

ปริกษา กาลกิณี เหตุการณ์

พิเศษ อุบาย วางแผน ลำพัง

ร้องทวาด กำจัด ลูกน้อง พ่อค้า

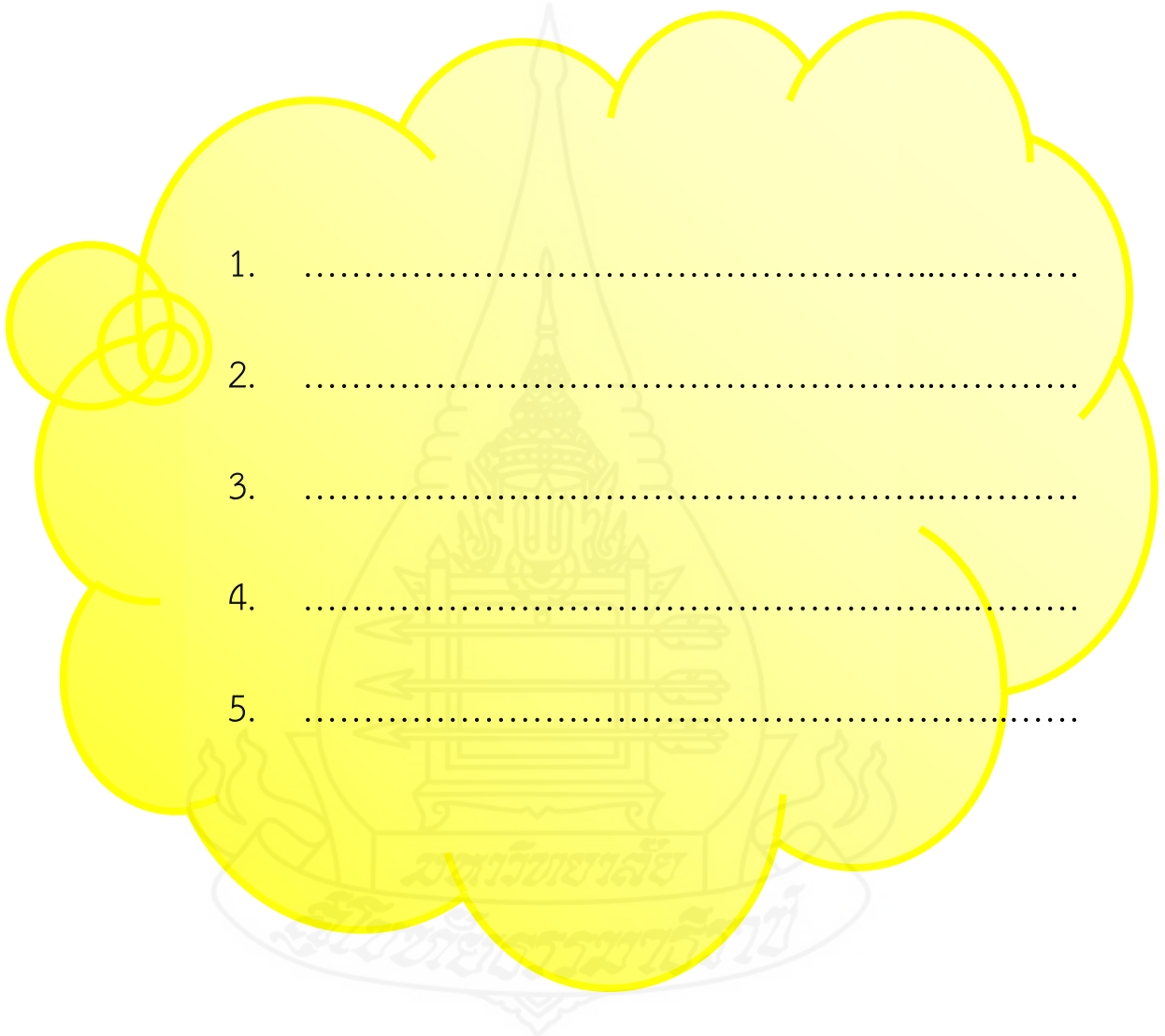
ประกาศ ขอนไม้ รางวัด

เรือสำเภา สัตยูจร

ใบงานที่ 1

การตั้งคำถาม จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห”

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห” จำนวน 5 ข้อ

1.

2.

3.

4.

5.

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน.....

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพประกอบนิทานเรื่อง ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห พร้อมเขียนบรรยายเรื่อง
โดยย่อ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

โรงเรียน.....

ใบงานที่ 3

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนตอบคำถามจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห

1. เพราะเหตุใดพ่อกับแม่จึงคิดกำจัดท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห

ตอบ

.....

2. พ่อกับแม่ใช้วิธีใดบ้างในการกำจัดท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห

ตอบ

.....

3. ทำไมเรือสำเภาของพ่อค้าจึงไม่สามารถแล่นผ่านแม่น้ำได้

ตอบ

.....

4. ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไหมีนิสัยอย่างไร

ตอบ

.....

5. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไร

ตอบ

.....

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนใส่หมายเลขตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลัง

..... พ่อค้าเรือสำเภาให้รางวัลแก่ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห

..... พ่อแม่ออกอุบายพาลูกชายไปคล้องช้างป่า

..... ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไหแบกต้นไม้ใหญ่ไปทิ้งที่แม่น้ำ

..... ลูกน้องพ่อค้าประกาศให้รางวัลแก่ผู้ที่ยกต้นไม้ที่ขวางทางเรือออกได้

..... ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไหต่อสู้กับเล็องจนะ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การอ่านจับใจความ นิทานพื้นบ้านเรื่อง กรรมตามสนอง

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบคำถามได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
3. นักเรียนสามารถบอกประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

นิทานพื้นบ้านเรื่อง “กรรมตามสนอง”

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียน ดู DVD เรื่อง กฎแห่งกรรมใช้เวลาประมาณ 15 นาที แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่ดู
2. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง บาปกรรมที่ทำไว้กับบิดามารดา ว่าถ้าใครไม่มีความกตัญญูต่อบิดามารดาแล้วผู้นั้นจะมีแต่ความเดือดร้อน และเชื่อมโยงเข้ากับนิทานพื้นบ้านเรื่องกรรมตามสนอง ที่กล่าวถึงชายหนุ่มที่ฆ่าแม่ของตัวเองสุดท้ายแล้วเขาก็ได้รับผลกรรมที่ทำไว้
3. ให้นักเรียนออกมาเล่าเรื่องของการทำความดีกับพ่อกับแม่ หรือการทำตัวไม่ดีกับพ่อกับแม่ว่าเป็นอย่างไรบ้าง โดยเล่าเป็นภาษาของนักเรียนเองประมาณ 3-4 คน
4. ครูทบทวนเรื่องความสำคัญและหลักการอ่านจับใจความ ว่าเป็นการอ่านเพื่อให้สามารถจดจำรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้ ผู้อ่านต้องอ่านในใจและมีสมาธิจดจ่อกับเรื่องที่อ่าน โดยอ่านครั้งแรกให้กวาดสายตาผ่านไปอย่างรวดเร็ว ครั้งต่อมาอ่านอย่างใจจดใจจ่อ เมื่ออ่านจบแล้วจะต้องรู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไรและผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร

ขั้นสอน

5. นักเรียนช่วยกันตั้งจุดประสงค์ว่า หลังจากอ่านนิทานพื้นบ้านที่ครูกำหนดให้จบแล้ว ต้องตอบคำถาม ตั้งคำถาม และเล่าเรื่องเรียงตามลำดับเหตุการณ์ได้

6. ให้นักเรียนอ่านในใจนิทานพื้นบ้านเรื่อง กรรมตามสนอง โดยใช้เวลา ประมาณ 15 นาที

7. เมื่อทุกคนอ่านนิทานจบแล้ว ให้ส่งตัวแทนออกมาเล่านิทานที่อ่าน โดยเล่าเป็นภาษา ของนักเรียนเอง

8. ให้นักเรียนจับคู่กันแล้วเปลี่ยนกันถาม – ตอบเนื้อเรื่องจากนิทาน

9. นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเขียนคำถามที่ได้จากนิทานเรื่องที่อ่าน แล้วระบุเพื่อนใน ห้องเป็นคนตอบคำถาม

10. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจคำตอบว่าถูกหรือไม่ ถ้าไม่ถูกให้เฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

11. ครูเขียนคำศัพท์ บนกระดาน ดังนี้ อาศัย ตัดฟัน ภาวะ ลูกสะใภ้ กระเด็น ขยัน ขันแข็ง รำคาญ ประโยชน์ ความชั่ว ครอบงำ สัมภาระ เกวียน กระทบ บาดเจ็บ พูพอง รังเกียจ ผลกรรมเพื่อให้นักเรียนฝึกอ่านและจดคำศัพท์พร้อมหาความหมายจากพจนานุกรม

ขั้นสรุป

12. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้อีกครั้ง ว่า การฆ่าหรือทำร้ายแม่ เป็นบาปซึ่งผู้ที่กระทำจะ ได้รับผลกรรม เหมือนกับลูกชายและลูกสะใภ้ที่คิดและฆ่าแม่ของตน สุดท้ายตัวเองก็ได้รับความเจ็บปวดและทุกข์ทรมาน

13. ให้นักเรียนทำแบบฝึกจากใบงาน นิทานพื้นบ้านเรื่อง “กรรมตามสนอง”

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานพื้นบ้านเรื่อง “กรรมตามสนอง”
2. คำศัพท์
3. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. การวัดผล

- การตั้งคำถาม – ตอบคำถาม
- การตรวจแบบฝึกหัด

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

- แบบบันทึกการตั้งคำถามและตอบคำถาม
- ใบงานที่ 8 เรื่อง “กรรมตามสนอง”

3. เกณฑ์การประเมิน

- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ 3 คำถาม ผ่านเกณฑ์ระดับดี
- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ 2 คำถาม ผ่านเกณฑ์ระดับพอใช้
- ตั้งคำถามและตอบคำถามได้น้อยกว่า 2 คำถาม ไม่ผ่านเกณฑ์

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

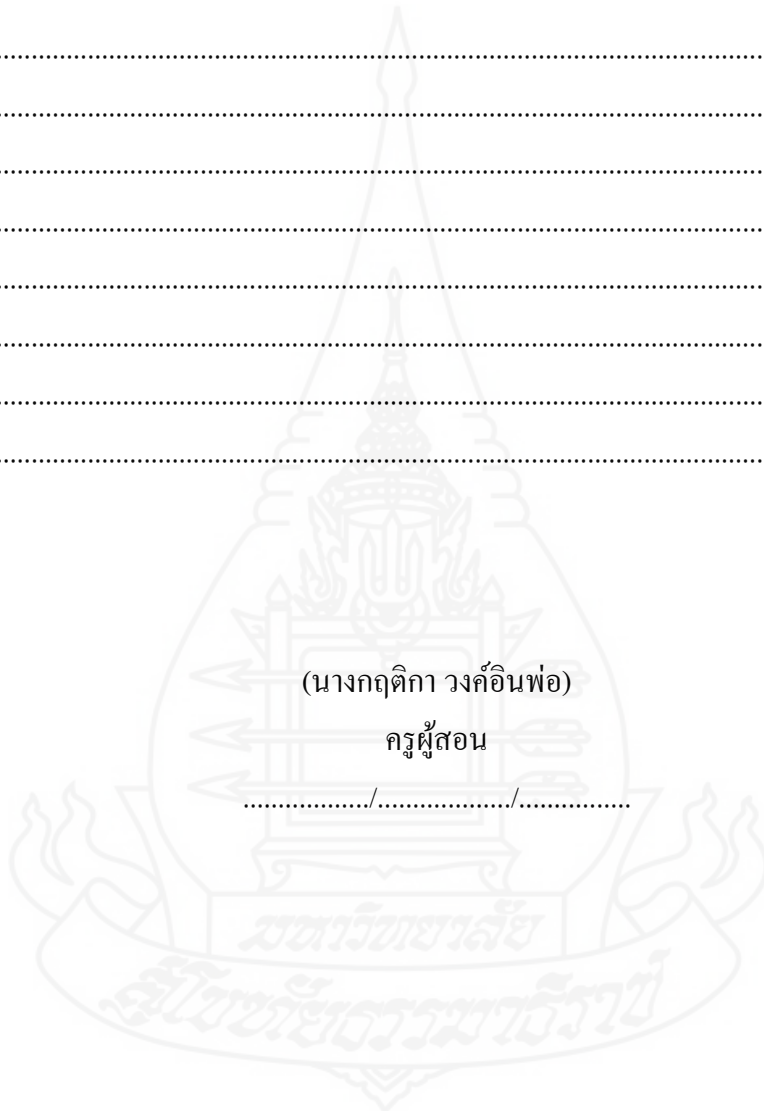
.....

.....

(นางกฤติกา วงศ์อินพ่อ)

ครูผู้สอน

...../...../.....

คำศัพท์

อาศัย ตัดฟัน ภาวะ ลูกสะใจ กระเด็น

ขยันขันแข็ง รำคาญ ประโยชน์ ความชั่ว

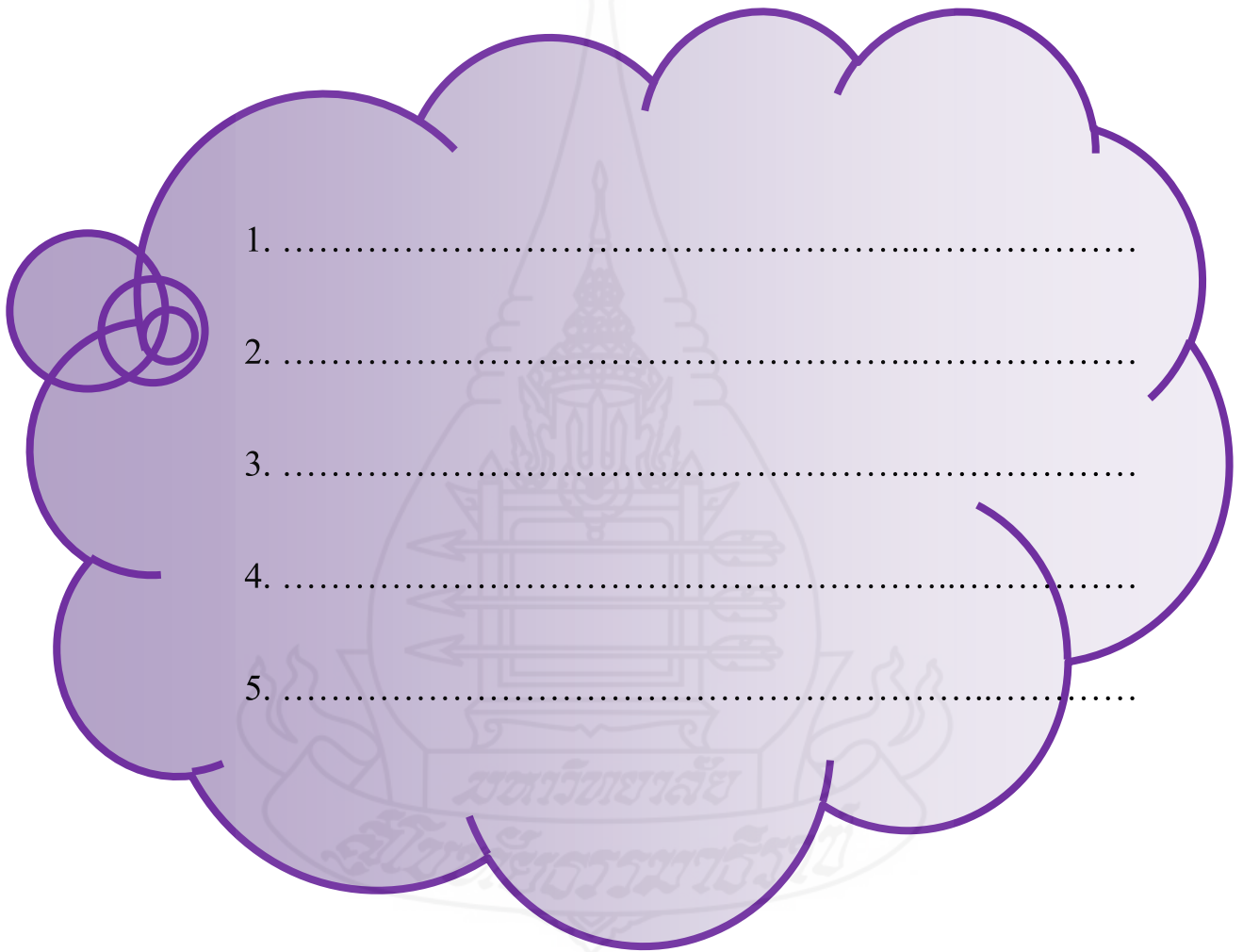
ครอบงำ สัมภาระ เถวียน กระหน่ำ

บาดเจ็บ พูพอง รังเกียจ ผลกรรม

ใบงานที่ 1

การตั้งคำถาม จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “กรรมตามสนอง”

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “กรรมตามสนอง” จำนวน 5 ข้อ

1.

2.

3.

4.

5.

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน.....

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง “กรรมตามสนอง”

แผนภาพโครงเรื่อง

นิทานพื้นบ้านเรื่อง “กรรมตามสนอง”

ตัวละคร →

สถานที่ →

เหตุการณ์ → 1).....

.....

2).....

.....

3).....

.....

4).....

.....

ผลของเหตุการณ์ →

.....

ข้อคิดที่ได้ →

.....

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

โรงเรียน.....

ใบงานที่ 3

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนตอบคำถามจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง กรรมตามสนอง

1. ทำไมแม่จึงตบอด

ตอบ

2. เพราะเหตุใดลูกชายและลูกสะใภ้จึงต้องฆ่าแม่

ตอบ

3. ลูกชายฆ่าแม่ด้วยวิธีใด

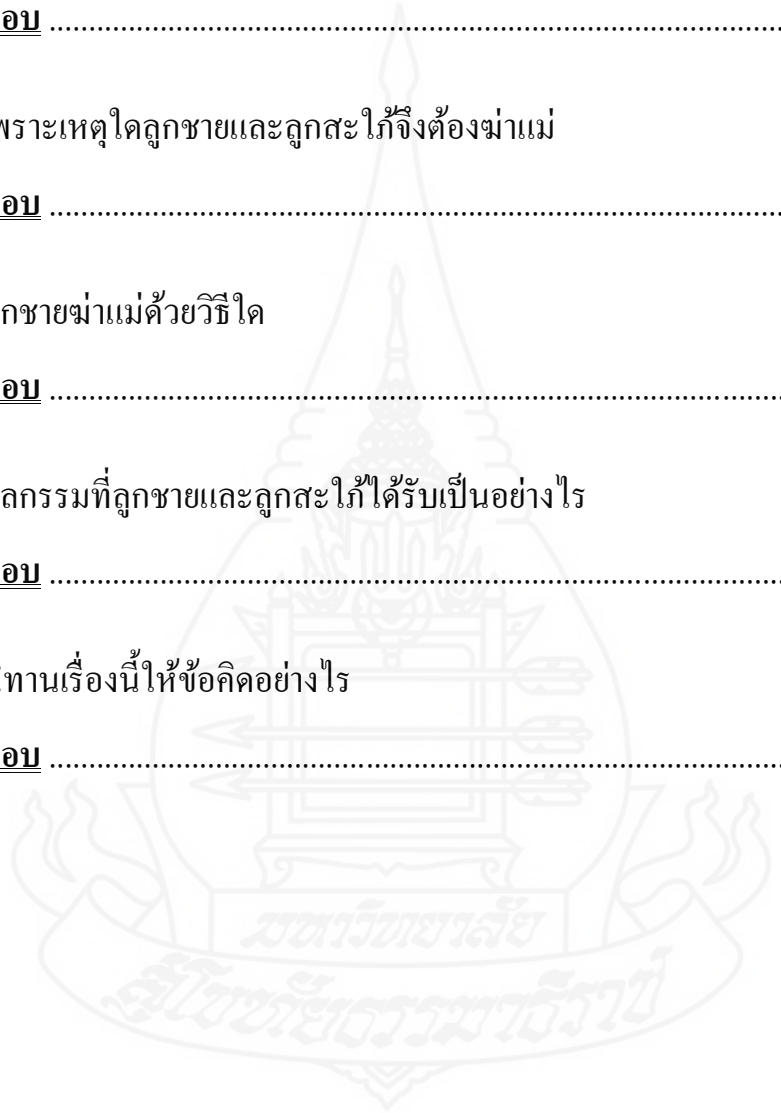
ตอบ

4. ผลกรรมที่ลูกชายและลูกสะใภ้ได้รับเป็นอย่างไร

ตอบ

5. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไร

ตอบ

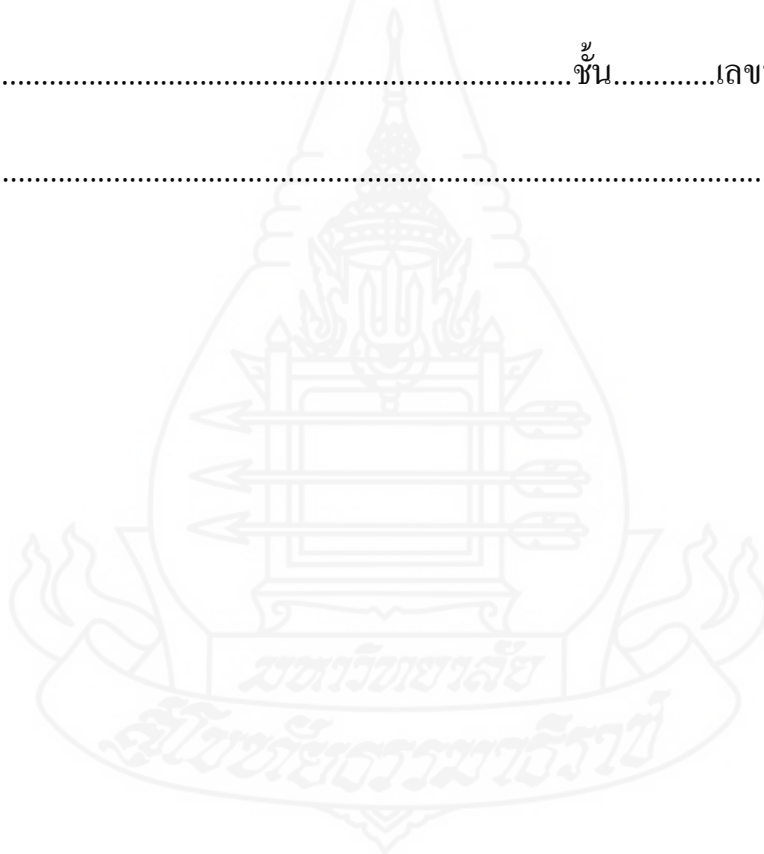

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนใส่หมายเลขตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลัง

- ลูกสะใภ้รู้สึกเบื่อและรำคาญแม่สามีเต็มทน
- ลูกชายพาแม่ไปเยี่ยมญาติแล้วปลอมตัวเป็นโจรป่าฆ่าแม่ตัวเองตาย
- แม่กำลังตัดฟืนอยู่ไม่พินกระเด็นถูกตาทั้งสองข้างจนทำให้ตาบอด
- ดวงตาของลูกสะใภ้ได้รับบาดเจ็บและตาบอดเหมือนแม่สามี
- ลูกชายเนื้อตัวพุงพองน่าเปื่อยเป็นที่รังเกียจของชาวบ้าน

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

โรงเรียน.....

นิทานพื้นบ้าน

นิทาน เรื่อง ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่

เมื่ออดีตกาลนานมาแล้ว มีอยู่ครอบครัวหนึ่ง ซึ่งมีแม่ที่มีอายุมากแล้วและลูกชาย
ที่กำลังอยู่ในวัยหนุ่มอาศัยอยู่ด้วยกัน ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่ชายทุ่ง มีอาชีพทำนา

เมื่อถึงฤดูทำนา ลูกชายจะออกไปไถนาแต่เช้าตรู่เป็นประจำทุกวัน ส่วนผู้เป็นแม่จะ
คอยหุงหาอาหารและเอาไปส่งให้ลูกชายที่ทุ่งนาเป็นประจำทุกวัน ทำให้สองแม่ลูกอยู่
ด้วยกันอย่างมีความสุขตลอดมา

แต่อยู่มาวันหนึ่ง ลูกชายออกไปไถนาแต่เช้าตรู่เหมือนทุก ๆ วันที่ผ่านมา และผู้
เป็นแม่ก็หุงหาอาหารแต่เช้าเช่นเดิม แต่ในวันนี้วันพระ แม่จึงแบ่งอาหารส่วนหนึ่งไปถวาย
พระที่วัด และกว่าที่พระจะฉันอาหารเสร็จก็สายมากแล้ว ทำให้ในวันนี้แม่ไปส่งอาหารให้
ลูกชายช้ากว่าทุก ๆ วันที่ผ่านมา

ฝ่ายลูกชายก็ชะเง้อคอยทางแม่ว่าทำไมวันนี้สายมากแล้วแม่ก็ยัง ไม่มาสักที เขาทั้ง
เหนื่อยทั้งหิว ทำให้รู้สึกโกรธที่แม่มาช้า และในที่สุดเมื่อแม่มาถึง ก็บอกลูกชายไปว่าที่มา
ช้าเพราะวันนี้ตนเองไปทำบุญที่วัดมา ซึ่งลูกชายนั้นไม่พอใจที่แม่มาช้าและรู้สึกโกรธเป็น
ทุนอยู่แล้ว เมื่อมองไปเห็นก่องข้าวที่แม่ถือมา ด้วยความหิวจึงทำให้มองเห็นว่าก่องข้าวนั้น
เล็กเกินไป ตนคงจะกินไม่อิ่มแน่ ๆ แล้ว จึงเกิดบันดาลโทสะ ทำให้คำต่อผู้เป็นแม่อย่าง
รุนแรงที่แม่เอาอาหารมาให้ตนเองน้อยเกินไป แม้ว่าแม่จะบอกว่าอาหารที่นำมาให้นี้ก็เท่า
เดิมเหมือนทุกวัน แต่ด้วยความโมโหหิวลูกชายก็ดูจะไม่ฟังแม่เสียแล้ว มีหน้าซ้ำคำพูดของ
แม่กลับทำให้ลูกชายโกรธมากยิ่งขึ้น แล้วยังคว้าแอกเข้าตีแม่อย่างแรงจนผู้เป็นแม่แน่นิ่งไป

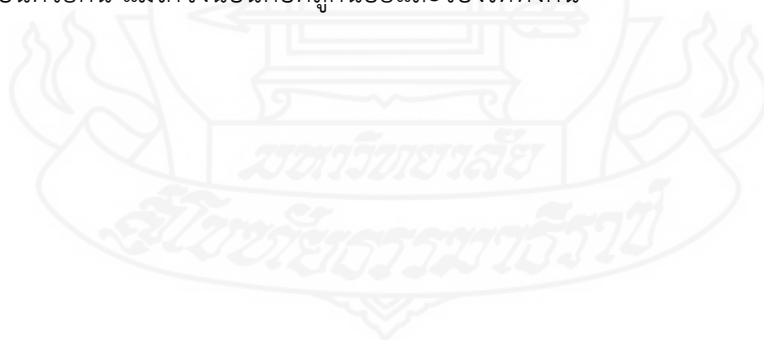
จากนั้นผู้เป็นลูกชายจึงนั่งลงกินข้าวจนอิ่ม แต่ข้าวในก่องก็ยังไม่หมดซึกที่ แม่เขา
จะกินจนอิ่มเต็มที่แล้วก็ตาม ประกอบกับเมื่ออิ่มแล้วก็ทำให้อารมณ์โกรธที่

เกิดจากความหิวก็หายไป เขาก็รู้สึกตัวความคิดใฝ่ดีก็กลับมาและทำให้คิดได้ว่า ไม่น่าตีแม่เลย จึงรีบเข้าไปอุ้มเอาแม่ แต่แม่สิ้นลมหายใจเสียแล้ว ชายหนุ่มเสียใจมากที่ตนเองทำร้ายแม่จนถึงแก่ความตาย เขาได้สำนึกถึงความผิดและบาปกรรมที่ทำกับแม่ จึงขอบวชในพระพุทธศาสนาและปฏิบัติตามพระธรรมวินัยอย่างเคร่งครัดเพื่อเป็นการไถ่โทษและเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แม่ แล้วต่อมาก็ได้สร้างเจดีย์ขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์แก่โยมมารดา ซึ่งเรียกว่า “พระธาตุก่องข้าวน้อยฆ่าแม่” มาจนถึงปัจจุบันนี้

ที่มา : <http://www.nithanin.th/category>

นิทาน เรื่อง ดาวไถน้อย

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีสองตายายคู่หนึ่ง อาศัยอยู่ที่กระท่อมเล็ก ๆ หลังหนึ่ง อยู่ที่ปลายท้องนา และเลี้ยงแม่ไถกับลูกไถอีก 6 ตัว ทุก ๆ เช้า ยายจะเอาข้าวเปลือกมาให้แม่ไถกับลูกไถกินเป็นอาหาร และในแต่ละวันเมื่อกินข้าวเปลือกแล้ว แม่ไถจะพาลูกไถเดินลัดเลาะอยู่หลังกระท่อมไม่ไปไหนไกล และ แม่ไถก็จะคอยสอนลูกๆ ทั้ง 6 ตัว ว่าให้รักและกตัญญูต่อตากับยาย เพราะตากับยายมีบุญคุณต่อแม่ไถและลูกไถ ที่คอยให้อาหารทุกวัน อยู่มาวันหนึ่งมีพระธุดงค์รูปหนึ่งมาปักกรดอยู่หลังหมู่บ้าน ทำให้ตากับยายและชาวบ้านในหมู่บ้านพากันไปกราบไหว้และนำอาหารไปถวายพระ และตอนเย็นวันหนึ่ง เมื่อตากับยายกินข้าวกันอยู่จึงพูดปรึกษากันว่าพรุ่งนี้เช้าจะทำอาหารไปจิ้งห้นพระ แต่ว่าเราไม่มีกับข้าวแล้วทั้งสองจึงคิดว่า จะฆ่าแม่ไถ เพื่อทำเป็นอาหารไปถวายพระ ทำให้แม่ไถที่นอนกกลูกอยู่ได้ยินว่าตนเองจะถูกฆ่าก็เสียใจมากที่จะต้องจากลูก ๆ ไป ใจหนึ่งก็อยากจะทำลูก ๆ หนีไปเพื่อที่จะได้อยู่กับลูก ๆ อีกไม่ต้องตายจากไป แต่ใจหนึ่งก็ต้องการตอบแทนบุญคุณของตากับยาย แม่ไถจึงคิดที่จะยอมให้ตากับยายฆ่า เพราะต้องการตอบแทนบุญคุณของตากับยายที่ให้อาหารเลี้ยงดูตลอดมา คินนั้นขณะที่นอนกอดลูก ๆ อยู่ มันจึงบอกกับลูกๆว่า ให้ลูกทุกตัวรักและสามัคคีกัน น้องต้องเชื่อฟังพี่ และพี่ต้องคอยดูแลน้อง เมื่อแม่ตายแล้วให้ดูแลตัวเองให้ดี ลูกไถเมื่อได้ยินแม่บอกดังนั้นก็พากันร้องไห้ด้วยความเสียใจ และในคืนนี้ก็เป็นคืนสุดท้ายที่แม่ไถและลูกไถจะได้นอนด้วยกัน แม่ไถจึงนอนกอดลูกน้อยและร้องไห้ทั้งคืน

พอรุ่งเช้า แม่ไก่ยังคงอดลูกน้อยไว้เป็นครั้งสุดท้าย และรอคอยความตาย ไม่หนีไปไหน ขอมให้ตาจับแต่โดยดี ขายก็เตรียมต้มน้ำไว้ ส่วนตาก็มาจับแม่ไก่เพื่อนำไปฆ่า เสียงร้องของลูกไก่เมื่อเห็นแม่ไก่ถูกตาจับไปช่างน่าสงสารยิ่งนัก เมื่อลูกไก่เห็นแม่ไก่โดนเชือดคอแล้วยายเอาร่างไปจี่ไฟเพื่อเผาจนอ่อน ทนได้นั้น ไม่มีใครคาดคิดมาก่อน ลูกไก่ทั้งหมด 6 ตัว ก็ตัดสินใจกระโดดเข้ากองไฟเพื่อตายพร้อมกับแม่ไก่ ตากับยายเมื่อเห็นเหตุการณ์ดังนั้น ก็รู้สึกเวทนาสงสารแม่ไก่และลูกไก่ทั้ง 6 ตัวยิ่งนัก แต่ก็ช่วยอะไรไม่ได้แล้ว เพราะทั้งหมดตายในกองไฟพร้อมกันแล้ว และด้วยอานิสงส์แห่งความกตัญญูและความรักที่แม่ไก่และลูกไก่มิให้แก่กัน ทำให้ทั้งหมดกลายเป็น ดาวลูกไก่ ที่ส่องแสงอยู่บนท้องฟ้า

นิทาน เรื่อง มณี – สัจจา

มีสามีภรรยาคนหนึ่งมีฐานะยากจนมาก และมีลูกชาย ๑ คนเป็นพี่ชื่อว่า มณี ลูกสาว ๑ คนเป็นน้องชื่อว่า สัจจา ในทุก ๆ วันจะหาเผือกกับมันให้ลูกกิน เพราะไม่มีเงินที่จะซื้อข้าวปลาอาหารที่ดีกว่านี้

อยู่มาวันหนึ่ง มณีกับสัจจาปรึกษาพูดคุยกันว่า พ่อแม่คงไม่รักเพราะให้กินแต่เผือกกับมัน ไม่เคยได้กินเนื้อหรืออย่างอื่นที่ดีกว่านี้เลย จึงคิดจะหนีออกจากบ้าน และเมื่อพ่อกับแม่ออกไปหาเผือกกับมันเหมือนทุกวัน ทั้งสองพี่น้องจึงหนีออกจากบ้านโดยนำมิดด้ามมากติดตัวไปด้วย ระหว่างทางในป่าสองพี่น้องพบไข่ไบนึงมีขนาดใหญ่โตมาก ด้วยความหิวจึงตกลงกันว่า จะกินไข่ไบนั้นแต่ทั้งสองไม่รู้ว่าเป็นไข่ของสัตว์ชนิดใดและจะมีอันตรายหรือเปล่านั้น มณีผู้เป็นพี่จึงบอกสัจจาผู้เป็นน้องว่า ตนจะกินก่อนถ้าหากเป็นอะไรไปน้องก็ไม่ต้องกิน ก่อนจะกินพี่ชายบอกน้องอีกว่า “ถ้าพี่เป็นอะไรไป น้องก็อย่าแพร่งพรายให้ใครฟังเป็นอันขาด” แล้วพี่ชายก็แบ่งไข่กินครึ่งหนึ่ง สักครู่ร่างของพี่ชายก็กลายเป็นพญานาค น้องจึงไม่ได้กินไข่ แล้วทั้งสองก็ออกเดินทางต่อไป

เมื่อมาถึงแม่น้ำใหญ่สายหนึ่งซึ่งเหมาะที่จะเป็นที่อยู่ของพญานาค พี่ชายก็ลำน้องสาวลงไปใต้มันโดยนำมิดด้ามมากไปด้วย ส่วนน้องสาวก็ไม่รู้จะไปไหนดี จึงนั่งร้องไห้อยู่ตรงนั้น น้ำตาไหลพราก ๆ ด้วยความเสียใจ เกิดเป็นขี้ตาปิดทวาร่าง แล้วพอกพูนขึ้นเรื่อย ๆ มีลักษณะคล้ายจอมปลวก

จะกล่าวถึงพระราชาองค์หนึ่งออกเที่ยวป่า แล้วมาพบกับจอมปลวกซึ่งมีน้ำซึมออกมา จึงสั่งให้ทหารขุดจอมปลวกนั้นดู ก็พบกับนางสัจจา ถึงแม้หน้าตานางจะดูเศร้าหมองแต่ก็ยังมีเค้าความสวยอยู่ พระราชาจึงตกหลุมรักนาง

จึงนำตัวนางสัจจาเข้ามาอยู่ในวัง และแต่งตั้งนางเป็นมเหสี แต่นางสัจจาไม่ยอมพูดจากับใคร ทำท่าทางเหมือนคนใบ้ พระราชาเห็นว่านางไม่ได้เป็นใบ้เพียงแต่ไม่ยอมพูดเท่านั้น จึงทรงหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อทำให้นางพูด แม้แต่ให้ทหารไปโกหกว่าพระองค์ตกช้างตาย เพื่อให้นางสัจจาพูดออกมา แต่ก็ไม่สำเร็จ

อยู่ต่อมาเมื่อนางได้ประสูติพระโอรสองค์หนึ่ง ครั้นเวลานางกล่อมลูกซึ่งมีเนื้อความตอนหนึ่งว่า “เขบอกฆ่าตัวตาย ไม่เสียตายเท่าพี่ชายกลายเป็นพญานาค” พระราชาที่แอบฟังอยู่ เมื่อได้ยินว่านางพูดออกมาเช่นนี้จึงนึกสงสัยแล้วคาดคั้นเอาความจริงกับนาง ทำให้นางสัจจายอมบอกความจริงในเรื่องของพี่ชาย เมื่อพระราชาทรงทราบความจริงแล้ว พระองค์ก็รับสั่งให้หาผู้มีวิชามาทำพิธีให้พญานาคกลายเป็นคน ซึ่งผู้มีวิชาได้ใช้คาถาเรียกภูมาตัวแล้วตัวเล่าก็ไม่ใช่พญานาคที่เป็น พี่ชายสักตัว จนกระทั่งตัวสุดท้ายถือมีดค้ำมามาด้วย นางสัจจาจึงรู้ว่า นี่แหละน่าจะเป็นมณีสู้เป็นพี่ชายของนาง ผู้มีวิชาจึงร้ายมนต์คาถาใส่พญานาคตัวนั้น ไม่นานพญานาคก็กลายร่างกลับคืนเป็นมณีเช่นเดิม

เมื่อทุกอย่างกลับมาเหมือนเดิม พระราชาก็ได้รับพี่ชายของนางสัจจามาอยู่ด้วยกันในวัง แล้วแต่งตั้งให้เป็นมหาอุปราช เพื่อช่วยพระองค์บริหารปกครองบ้านเมืองอย่างสงบสุขต่อไป

ที่มา : <http://www.baanmaha.com>

นิทานเรื่อง กำพรว้า – ผีน้อย

มีเด็กกำพร้าวัยคนหนึ่ง เทียวขอทานเขากินไปเรื่อย ๆ และเก็บออมเงินที่ขอไว้เพื่อที่จะหาซื้อที่ทางสำหรับทำนาทำไร่เลี้ยงตัวเองจะได้ไม่ต้องเที่ยวขอทานตลอดไป เมื่อโตเป็นหนุ่ม เขาก็มีที่ที่มีทางสำหรับทำนาทำไร่พอเลี้ยงตัวเอง อยู่มาวันหนึ่งมีสัตว์ต่าง ๆ เข้ามามากินและทำลายต้นข้าว ซึ่งกำลังออกรวงได้รับความเสียหายหมด เขาจึงทำกับดักสัตว์ขึ้นมาเพื่อดักจับสัตว์เหล่านั้น แต่ก็ดักไม่อยู่ มีหน้าซำกับดักที่เขาทำขึ้นยังถูกสัตว์เหล่านั้นทำลายเสียสิ้น เขาจึงไปขอสายไหมจากคนเฝ้าสวนของพระราชานำมาทำกับดักสัตว์อีก และในครั้งนี้นับดักที่เขาทำขึ้นสามารถดักสัตว์ที่เข้ามาทำลายและกัดกินข้าวของเขาได้ ไม่ว่าจะเป็น ช้าง เสือ อีเห็น พญานกใหญ่ และผีน้อย สัตว์ต่าง ๆ ที่ถูกจับได้ ต่างก็ร้องขอชีวิตจากชายกำพรว้า โดยช้างได้ถองขาให้เป็นการตอบแทน ส่วนสัตว์ตัวอื่น ขอเป็นลูกน้องและจะออกมาช่วยเหลือเมื่อชายกำพรว้ามีเรื่องเดือดร้อน สำหรับช้างนั้นเมื่อชายกำพรว้ากลับไปไว้ที่บ้าน จะมีหญิงสาวชื่อว่าสีดา ออกมาจากงาช้างเวลาที่ชายกำพรว้าออกไปทำไร่นา หญิงสาวก็จะหุงหาอาหารไว้รอทำ เมื่อเขากลับมาเห็น ก็แปลกใจเพราะไม่เห็นมีใครนอกจากเขาคคนเดียว และทุก ๆ วันที่เขากลับมาจากทำไร่นาก็จะเห็นสำหรับกับข้าววางไว้พร้อมแล้ว วันหนึ่งเขาแอบดูก็เห็นหญิงสาวแสนสวยออกมาจากงาช้างและทำกับข้าวเตรียมไว้ให้เขา ชายกำพรว้าจึงทูลบงาช้างนั้นเสียเหล็กละเอียด แล้วได้อยู่กินเป็นสามีภรรยากับนางสีดา และเนื่องจากนางสีดานั้นเป็นหญิงสาวที่งดงามจนเป็นที่เลื่องลือเมื่อพระราชาทรงทราบเรื่องจึงได้มาแอบดูว่านางสีดาจะสวยงามเหมือนที่เลื่องลือหรือเปล่า เมื่อพระราชามองนางสีดา ก็หลงรักในความงดงามของนาง และอยากได้นางมาเป็นพระชายา ครั้นจะขุดเอานางไปคือ ๆ ก็เกรงชาวบ้านจะนินทา จึงทำชายกำพรว้านั้น แข่งขันกันต่างๆ ชายกำพรว้ารู้ดีว่าอย่างไรแล้วตนเองคงจะสู้พระราชาก็ไม่ได้จึงส่งข่าวให้พวกสัตว์ต่าง ๆ มาช่วยการแข่งขันครั้งแรกคือการชนวัว เสือแปลงมาเป็นวัวช่วยชายกำพรว้า และวิ่งเข้าชนวัวของพระราชานวัวของพระราชาก็แพ้ไปที่สุดในที่สุด ครั้งที่สองแข่งขันไก่ อีเห็นแปลงมาเป็นไก่ ดีไก่ของพระราชานพ่ายแพ้แล้วไก่ของพระราชานตายไปด้วย

ครั้งที่สามแข่งเรือ พญานกใหญ่แปลงมาเป็นเรือ จึงวิ่งได้เร็วและแรงทำให้เรือพระราชอาพายแพไปอีกครั้ง และครั้งนี้พญานกใหญ่ก็ได้กินพระราชอาพร้อมด้วยทหารทั้งหมด ฝ่ายพระราชอาเมื่อตายเป็นผีแล้วก็ยังไม่เลิกรา ที่จะเอนางสีดามาเป็นชาย และได้มีบางลั่วตัวหนึ่งคอยให้ความช่วยเหลืออยู่ บางลั่วจะส่งเสียงร้องเรียกวินญาณของนางสีดา ร้องครั้งแรกทำให้นางสีดาป่วย ร้องครั้งที่สองทำให้นางสีดาสลบไสลไม่ได้สติ ร้องครั้งที่สามทำให้นางสีดาสิ้นใจตายแล้ววินญาณของนางก็ได้ไปอยู่ร่วมกับวินญาณของพระราชอาชายกำพรว้าเมื่อเห็นเมียตายจากไปก็เสียใจมาก ไม่รู้จะทำอย่างไร ซึ่งมีฝีน้อยแนะนำว่าอย่าเพิ่งนำศพนางสีดาไปเผา ตนจะสืบคว้าวินญาณของนางสีดาอยู่ที่ไหน เมื่อฝีน้อยไปสืบดูก็รู้เรื่องว่าทั้งหมดเป็นฝีมือของบางลั่วตัวเดียว มันจึงทำทีขอเป็นเพื่อนกับบางลั่ว จนสนิทสนมคุ้นเคยกัน ฝีน้อยหาอุบายจับบางลั่ว โดยนำไม้ไผ่มาสานเป็นข้อง แล้วให้บางลั่วเข้าไปในข้องเพื่อทดสอบว่าข้องจะทนทานแข็งแรงแค่ไหน ซึ่งผลปรากฏว่าข้องแตกขาดบางลั่วออกมาได้ ฝีน้อยยังไม่ละความพยายาม สานข้องใบใหม่ขึ้นมาคราวนี้ทำด้วยลวด แล้วให้บางลั่วเข้าไปอีกครั้ง ปรากฏว่า ข้องนี้แน่นหนา ไม่แตกขาด บางลั่วออกมาไม่ได้ ฝีน้อยจึงรีบปิดฝาแล้วนำตัวบางลั่วไปให้ชายกำพรว้า

ชายกำพรว้าสั่งให้บางลั่วร้องเรียกวินญาณนางสีดาคืนมา ไม่เช่นนั้นจะฆ่าบางลั่วให้ตาย บางลั่วจึงเรียกวินญาณนางสีดาให้กลับมา โดยร้องเรียกร้องครั้งแรกทำให้นางสีดาเคลื่อนไหวได้ ร้องครั้งที่สองทำให้นางสีดาฟื้นได้สติ และร้องครั้งที่สามทำให้นางสีดากลับ เป็นปกติทุกอย่าง จากนั้นชายกำพรว้าก็หลอกให้บางลั่วแลบลิ้นออกมาแล้วตัดลิ้นออกเสียเพื่อไม่ให้ไปร้องเอาวินญาณของใคร ได้อีก นับแต่นั้นเป็นต้นมาบางลั่วจึงร้องไม่ซัดมาจนถึงทุกวันนี้

ฝ่ายชายกำพรว้าก็ได้เป็นพระราชามีนามว่า ท้าวกำพรว้า และได้ปกครองบ้านเมืองแทนพระราชอาที่ตายไปแล้ว โดยมีนางสีดาเป็นพระชายา ปกครองบ้านเมืองอย่างสงบสุขร่มเย็นตลอดมา

ที่มา : <http://www.baanmaha.com>

นิทานเรื่อง นางम्मหอม

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีพระราชองค์หนึ่งพระนามว่า เจ้าแสนคำ ปกครองเมืองวาปี และมีพระมเหสีพระนามว่า เจ้าหญิงแสนคำ ทั้งสองพระองค์อยู่ด้วยกันมาหลายปี แต่ยังไม่ มีพระโอรสหรือพระธิดาเลย ดังนั้นพระราชินีจึงทำพิธีขอบุตรกับเทวดา

หลังจากทำพิธีเสร็จพระราชินีก็ทรงตั้งครุฑและให้กำเนิดพระธิดา พระนามว่า “เสีดา” ครั้นเมื่อพระธิดาเจริญวัย ขึ้นมีพระสิริโฉมที่งดงามกว่าหญิงใด แล้วเมื่อคราวที่พระนางจะพบเนื้อคู่ ก็ทำให้รู้สึกกระวนกระวายพระทัย จึงทูลขอพระบิดาออกไปเที่ยวป่า ขณะเที่ยวป่านั้นมียักษ์ตนหนึ่งไล่จับไพร่พลกินเป็นอาหาร แต่โชคดีที่องค์หญิงหนีมาได้ และเข้าไปแอบอยู่ในโพรงต้นไม้ต้นหนึ่ง

หลังจากที่ยักษ์ผ่านไปแล้วองค์หญิงก็ออกมาตามหาไพร่พลแต่ไม่พบใครเลย จึงต้องเดินทางในป่าเพียงลำพัง เมื่อรู้สึกกระหายน้ำก็ทรงวิ่งน้ำจากรอยเท้าโคผู้ขึ้นดื่มน้ำ แต่กลับทำให้รู้สึกกระหายน้ำมากกว่าเดิม จึงหันไปวิ่งน้ำจากรอยเท้าช้างขึ้นดื่มน้ำ จึงรู้สึกสดชื่นขึ้นและออกเดินทางต่อ จนสามารถเดินทางกลับถึงเมืองได้อย่างปลอดภัย

หลังจากกลับมาหาป่าได้ไม่นาน องค์หญิงก็ทรงตั้งครุฑ โดยที่ยังไม่มีพระสวามีหรือร่วมหลับนอนกับชายใดเลย พระราชาโกรธมากพยายามค้นหาความจริง แต่ก็ไม่ได้ความอะไร เพราะแม้แต่องค์หญิงเองก็ไม่ทราบว่านางตั้งครุฑกับใคร และเมื่อครบกำหนด ๑๐ เดือน องค์หญิงก็ทรงประสูติพระธิดาฝาแฝด องค์โตพระนามว่า “นางम्मหอม” ส่วนองค์เล็กมีนามว่า “นางลูน” เมื่อพระธิดาทั้งสองเจริญวัยขึ้นก็มีพระสิริโฉมที่งดงามเช่นเดียวกับพระมารดา

ต่อมาพระธิดาทั้งสองคิดถึงพระบิดาซึ่งไม่เคยรู้ว่าเป็นใคร ดังนั้นทั้งคู่จึงออกติดตามหาพระบิดาในป่า หลังจากเดินทางในป่าหลายวันพระธิดาทั้งสองก็พบพญาช้างคู่ร้ายเชือกหนึ่งกำลังจะเข้าทำร้าย ทั้งสองจึงอ่อนวอนขอชีวิตและบอกจุดประสงค์ในการเดินทางในครั้งนี้อย่างตรงตามหาพระบิดา พญาช้างเกิดความสงสัยว่าทั้งสองคนนี้อาจจะเป็นบุตรสาวของตนเอง จึงตั้งจิตอธิษฐานว่า ผู้ที่เป็นลูกของตนเท่านั้นที่จะสามารถปีนงาขึ้นมา

นั่งบนหลังตนได้ เมื่อจบคำอธิษฐานก็ปรากฏว่า มีนางผมหอมเท่านั้นที่สามารถปีนขึ้นไป
ได้ ส่วนนางลั่นตกลงมาเสียชีวิตทันที พญาช้างจึงนำนางผมหอมกลับไปที่อยู่ของตนและ
เลี้ยงดูนางอย่างลูกสาว

นางผมหอมอาศัยอยู่กับพญาช้างผู้เป็นบิดา นาน ๕ ปี จนอายุครบ ๒๐ ปี นางอยาก
พบปะกับผู้คนบ้าง ดังนั้นนางจึงตัดผมของนางซึ่งมีกลิ่นหอมใส่ลงในผอบพร้อมกับ
อธิษฐานให้ผู้ที่เป็เนื่อคู่ของนางเท่านั้นจึงจะเก็บและเปิดผอบนี้ได้แล้วให้ได้มาพบกับนาง
จากนั้นนางจึงนำผอบนั้นลอยตามแม่น้ำไป

ผอบนั้นลอยตามแม่น้ำไปจนถึงเมืองรัตนา และไม่มีใครหยิบผอบนั้นได้ แต่มีพระ
เจ้าแพงคำ พระราชาแห่งเมืองรัตนาที่สามารถหยิบและเปิดผอบนั้นได้ ซึ่งกลิ่นหอมของ
เส้นผมนั้นทำให้พระองค์ตกหลุมรักเจ้าของผอบทันทีและตัดสินใจออกตามหานางผมหอม

และในที่สุดพระเจ้าแพงคำก็ตามหานางผมหอมจนพบ ได้อยู่กับฉันสามภรรยา
โดยที่พญาช้างไม่รู้เลย กระทั่งผ่านไป ๓ ปี พญาช้างรู้ความจริง และทั้งสองก็ขอไปใช้ชีวิต
อยู่ในเมืองมนุษย์ ทำให้พญาช้างเสียใจมากจนล้มป่วยเพราะความตรอมใจ ก่อนสิ้นใจพญา
ช้างได้สั่งสอนให้ลูกสาวเป็นภรรยาที่ดี ทำให้ทั้งคู่รู้สึกเสียใจอย่างมาก จึงก้มกราบลาพญา
ช้าง ทันใดนั้นนางข้างหนึ่งของพญาช้างก็หลุดออกมากลายเป็นเรือ อีกข้างหนึ่งกลายเป็นไม้
พาย พระเจ้าคำแพงจึงได้พานางผมหอมลงเรือและพายเรือกลับสู่เมืองของพระองค์ และทั้ง
สองก็ปกครองเมืองรัตนาอย่างมีความสุขตลอดมา

ที่มา : <http://www.baanmaha.com>

นิทานเรื่อง นางหล่ำกับนางลุน

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ยังมีแม่หม้ายกับลูกสาวอีกสองคนอาศัยอยู่ในกระท่อมกลางป่า ลูกสาวคนแรกชื่อ นางหล่ำ ซึ่งเป็นลูกติดสามีมา คนที่สองชื่อ นางลุน เป็นลูกสาวของหญิงหม้ายเอง สามีของนางตายตั้งแต่นางหล่ำกับนางลุนยังเล็กอยู่ หญิงหม้ายรักลูกสาวสองคนไม่เท่ากัน นางจะรักลูกของตัวเองคือนางลุนมากกว่านางหล่ำ ทำให้นางหล่ำต้องทำงานทุกอย่าง ในบ้าน ไม่ว่าจะเป็น ตักน้ำ ต่ำข้าว ฝ่าฝืน หุงหาอาหาร ตลอดจนถึงคอยรับใช้นางลุนด้วย ส่วนนางลุนนั้นชอบความสบายวัน ๆ ไม่ทำอะไร นอกจากแต่งหน้าแต่งตัว และถ้านางหล่ำทำอะไรไม่ถูกใจก็จะถูกตำหนิติเตียน เมื่อเวลาหญิงหม้ายออกไปหาชุดเผือกชุดมันในป่าถ้าได้หัวมันหัวเผือกใหญ่ ๆ นางก็จะเก็บไว้ให้นางลุนก่อนเสมอ ส่วนหัวเล็ก ๆ ก็จะเอาให้นางหล่ำ

วันหนึ่งหญิงหม้ายเข้าป่าเพื่อหาอาหาร นางได้ขุดพบหีบสมบัติ ที่ฝังอยู่ในดิน เมื่อเปิดดูก็พบสมบัติมากมาย นางดีใจมากจึงคิดจะนำกลับไปฝากนางลุน แต่ทันใดนั้น นางก็ต้องตกใจเมื่อได้ยินเสียงบางอย่างตกลงมาจากต้นไม้ พอหันไปดูก็พบงูตัวใหญ่ขวางทางอยู่ นางตกใจมากจะวิ่งหนีก็ก้าวขาไม่ออก งูใหญ่จึงพูดว่า “สมบัตินี้เป็นของข้า ถ้าใครมาลักสมบัติข้า มันผู้นั้นต้องตาย” หญิงหม้ายตกใจมาก นางร้องขอชีวิตและบอกว่าจะเอาสมบัตินี้ไปให้ลูกสาว งูใหญ่จึงยื่นข้อเสนอให้นางนำลูกสาวมาให้เพื่อแลกกับสมบัติในหีบนี้ หญิงหม้ายจึงจำใจต้องนำลูกกลับบ้านไปด้วย และบอกให้งูคอยอยู่ในห้องแล้วนางจะนำลูกสาวมาให้

ฝ่ายหญิงหม้ายก็เรียกลูกสาวทั้งสองมาพบและแบ่งสร้อยคอทองคำให้คนละเส้น โดยสร้อยของนางลุนเส้นใหญ่กว่านางหล่ำ และบอกว่าเป็นสมบัติที่ได้มา

จากเทวดา จากนั้นนางก็บอกนางหล่าให้เข้าไปอยู่ในห้อง ห้ามออกมาไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น ไม่เช่นนั้นนางจะตีให้ตาย แล้วหญิงหม้ายก็เล่าความจริงให้นางลุนฟัง แล้วสองแม่ลูกก็พากันแอบดูนางหล่ากับงูอยู่ในห้อง เมื่องูออกมาพบนางหล่า งูใหญ่ก็กลายร่างเป็นชายหนุ่มรูปงาม เพราะความจริงแล้ว งูใหญ่คือเจ้าชายที่ถูกแม่มดสาปให้กลายเป็นงูนั่นเอง ซึ่งถ้าได้แต่งงานกับหญิงสาวก็จะฟื้นคำสาปกลายเป็นคนได้ดังเดิม จากนั้นเจ้าชายก็พานางหล่ากลับไปยังบ้านเมืองของตน

เมื่อนางลุนเห็นดังนั้นก็เกิดความอิจฉาริษยานางหล่า จึงต่อว่าแม่ตัวเองต่าง ๆ นานา และบังคับให้แม่หางมาให้เหมือนกับนางหล่ามาให้ตนเองให้ได้ หญิงหม้ายจึงปลอบใจลูกสาวและบอกว่าจะหางมาให้ได้และต้องดีกว่านางหล่าอีก หญิงหม้ายจึงออกไปป่าแล้วพบงูตัวใหญ่ตัวหนึ่ง นางด้อนงูเข้ากระบุงและนำกลับบ้านของตน เมื่อถึงบ้านนางนำงูไปไว้ในห้อง แล้วตะโกนบอกนางลุนให้แต่งตัวสวย ๆ และเข้าไปหางูในห้อง ส่วนนางก็คอยแอบฟังอยู่ข้างนอก จากนั้นสักครู่ นางก็ได้ยินลูกสาวร้องบอกว่า “งูกินเท้าแล้ว” หญิงหม้ายก็บอกว่างูหยอก ต่อมานางลุนตะโกนออกมาอีกว่า “ก๊ลินถึงเข้าแล้ว” แม่ก็บอกว่ารักลูก นางลุนก็ตะโกนออกมาอีกว่า “ก๊ลินถึงเอวแล้วแม่” แม่ก็ยังคงตอบว่าเป็นเรื่องธรรมดาของหนุ่มสาวที่รักกัน และไม่นานนักเสียงของนางลุนก็เงียบหายไป หญิงหม้ายจึงเปิดประตูเข้าไปดู ก็ไม่เห็นนางลุนแล้ว เห็นแต่งูซึ่งตัวใหญ่กว่าเดิม จึงรู้ว่านางลุนได้ถูกงูใหญ่กลืนกินเสียแล้ว นางเสียใจร้องไห้จนหมดสติไปในที่สุด

นิทานเรื่อง ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีสามภรรยาอยู่หนึ่งอาศัยอยู่ในหมู่บ้านชายป่า มีฐานะยากจนมาก และมีลูกชายอยู่อีกหนึ่งคน ซึ่งมีนิสัยการกินที่ไม่เหมือนใคร คือกินจุมากในแต่ละมื้อต้องกินข้าวถึงเจ็ดหวดกินอาหารถึงเจ็ดไห ถึงจะอิ่ม ชาวบ้านจึงเรียกชื่อว่า “ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห” พ่อแม่ของเขาเดือดร้อนมากเพราะในแต่ละวันจะต้องทำอาหารครั้งละมาก ๆ ถึงจะพอกิน จึงพูดคุยปรึกษากันว่า “มันเกิดมาเป็นตัวกาลกิณีสร้างความยุ่งยากให้ เราควรกำจัดมันทิ้ง เพื่อที่เราสองคนจะได้อยู่อย่างสุขสบายเสียที” เมื่อทั้งสองคนเห็นพ้องต้องกันจึงออกอุบายจะพาลูกไปคล้องช้างป่า โดยหวังจะให้ช้างเหยียบลูกให้ตาย แต่เหตุการณ์กลับไม่เป็นเช่นนั้น เนื่องจากท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไหเป็นผู้มีบุญและพละกำลังมากเป็นพิเศษทำให้สามารถคล้องช้างได้และขี่กลับบ้านอย่างปลอดภัย ซึ่งทำให้พ่อแม่โกรธมากที่ลูกไม่ตายและไล่ให้เขานำช้างกลับไปปล่อยในป่าเหมือนเดิม

สองสามีภรรยายังคิดอุบายเพื่อที่จะกำจัดลูกอีก คราวนี้วางแผนให้ไปตัดต้นไม้ในป่าเพื่อมาทำฟืน โดยผู้เป็นพ่อจะเป็นคนตัดและให้ลูกชายคอยแบกรับต้นไม้ไว้ พอไปถึงพ่อลงมือตัดต้นไม้ทันที และเลือกแต่ต้นไม้ใหญ่ ๆ หวังจะให้ทับลูกชายตาย ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไหก็สงสัยว่าทำไมพ่อตัดแต่ต้นไม้ใหญ่ ๆ ผู้เป็นพ่อก็บอกว่าต้นไม้ใหญ่ ๆ จะทำฟืนได้มาก ให้ลูกคอยแบกรับให้ดี ลูกชายก็เชื่อฟังพ่อแม่จึงทำตามอย่างว่าง่าย เมื่อต้นไม้ใหญ่ล้มลงทับลูกชายจนจมลงไปนอน พ่อกับแม่คิดว่าลูกชายตายแล้วจึงพากันกลับบ้าน แต่ด้วยความกตัญญูของท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไหที่มีต่อพ่อแม่ ทำให้เทวดาช่วยเหลือด้วยการให้พลังเพิ่มและเขาก็สามารถแบกต้นไม้ใหญ่กลับบ้านไปให้พ่อกับแม่ได้ แต่แทนที่พ่อกับแม่จะดีใจกลับโมโหที่ลูกชายไม่ตายสมใจสักที จึงบอก ลูกด้วยความโมโหว่าให้แบกต้นไม้ไปที่แม่น้ำ

และคราวนี้สองสามีภรรยาออกอุบายว่าจะพาลูกชายไปเอาแมวมมาเลี้ยง แต่ความจริงเป็นลูกเสือโดยคิดจะให้เสือกัดลูกชายตนเองให้ตาย พอไปถึงถ้ำเสือก็ให้ลูกชายเข้าไปเพียงลำพังแล้วทั้งสองก็รีบกลับบ้าน ส่วนท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไหก็ได้ต่อสู้กับเสือและเอาชนะเสือได้ แม่เสิวิ่งหนีไป เขาจึงนำลูกเสือกลับไปเลี้ยงที่บ้าน เมื่อพอกับแม่เห็นก็ตกใจกลัวแม่เสิวิ่งจะวิ่งมาหาลูก จึงร้องทวาดด้วยความโกรธว่าให้ลูกชายนำลูกเสือกลับไปไว้ในถ้ำเช่นเดิมเดี๋ยวนี้

สองสามีภรรยายังไม่ละความพยายามที่จะกำจัดลูกชายของตัวเองให้ได้ จึงพากันปรึกษาและคิดวิธีที่จะกำจัดลูกชาย ขณะที่กำลังปรึกษากันอยู่นั้น ก็ได้ยินเสียงลูกน้องของพ่อค้าเรือสำเภาระกาศว่า มีขอนไม้ใหญ่ขวางเรืออยู่ ทำให้เรือผ่านไปไม่ได้ ถ้าใครสามารถยกหรือเอาขอนไม้ออกได้ จะมีรางวัลให้ เมื่อสองสามีภรรยาได้ยินดังนั้นก็นึกรู้ทันทีว่า ต้องเป็นขอนไม้ที่ลูกชายนำไปทิ้งไว้ตามคำสั่งของตนเองแน่ จึงสั่งให้ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไหไปยกออกเพื่อที่จะได้รางวัล ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไหจึงรีบไปยกออกตามคำสั่งของพ่อค้าแม่ ทำให้เรือสำเภาสัญจรไปมาได้ตามปกติ พ่อค้าเรือสำเภาจึงให้รางวัลเป็นข้าวปลาอาหารและแก้วแหวนเงินทองมากมาย ซึ่งทำให้พ่อแม่เขาดีใจมากและไม่คิดที่จะกำจัดลูกชายอีก พวกเขาจึงอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขตลอดมา

นิทานเรื่อง กรรมตามสนอง

มีครอบครัวหนึ่ง ประกอบด้วยพ่อ แม่ และลูกชาย พวกเขาอาศัยอยู่ในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง พ่อลูกชายโตขึ้นพ่อกับแม่ก็หากรรยาให้ ต่อมาพ่อเขาเสียชีวิตทำให้ครอบครัวของเขาเหลืออยู่สามคนคือ แม่ ตัวเขาเองและภรรยาของเขา ด้วยความยากจนแม่เขาจึงทำงานด้วยการตัดฟืนขายเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระและหารายได้ช่วยลูกชายและลูกสะใภ้ แต่อยู่มาวันหนึ่งขณะที่แม่ของเขากำลังตัดฟืนอยู่ ไม้ฟืนกระเด็นลูกตานางทั้งสองข้างจนทำให้นางตาบอดและตั้งแต่นั้นมานางจึงไม่สามารถทำมาหากินช่วยลูกชายได้อีก แล้วยังตกเป็นภาระของลูกชายและลูกสะใภ้ที่ต้องเลี้ยงดูคอยป้อนน้ำป้อนอาหารให้

ฝ่ายลูกชายก็เป็นคนขยันขันแข็งแม้จะมีฐานะยากจนเขาก็ไม่ยอมให้เมียและแม่ต้องลำบาก ทุกวันก่อนออกไปตัดฟืนหาของป่ามาขายเขาจะสั่งให้ภรรยาดูแลแม่ให้ดี ซึ่งภรรยาของเขาก็รับปากและดูแลแม่สามีเป็นอย่างดีเสมอมา แต่เมื่อนายวันเข้าลูกสะใภ้ก็รู้สึกเบื่อและรำคาญแม่สามีเต็มทน เพราะคิดว่าไม่ใช่แม่ของตนและคิดอยู่ในใจว่าจะต้องหาทางกำจัดแม่สามีให้ได้ นางจึงแกล้งทำดีเอาใจสามีตัวเองให้รักและหลงมากขึ้น แล้ววันหนึ่งนางก็พูดกับสามีว่า เราน่าจะฆ่าแม่ทิ้งเสีย เพราะรู้ สึกรำคาญแม่มากและถึงอยู่ไปแม่ก็เป็นภาระไม่มีประโยชน์อะไร ชายหนุ่มรู้สึกลำบากใจมาก โดยขอเวลาคิดก่อนว่าจะทำอย่างไรดี ถ้าจะฆ่าแม่ก็เป็นแม่แท้ ๆ ของตน แต่ถ้าไม่ฆ่าแม่เมียก็จะตีสอก เขาจึงใช้เวลาคิดอยู่หลายวันที่เดี๋ยวก็คิดว่าจะตัดสินใจได้

ในที่สุดชายหนุ่มก็ตัดสินใจเลือกเมียตัวเอง เพราะความชั่วเข้าครอบงำจิตใจทำให้เขาคิดเข้าข้างตัวเองว่า แม่นั้นเกิดมานานแล้ว อยู่ไปก็เป็นภาระไม่มีประโยชน์อะไรต่อเขา และเมียเลย จึงออกอุบาย แล้วชวนแม่ว่า “แม่จ๊ะ.....ตั้งแต่

พ่อตายไปเราไม่เคยไปเยี่ยมญาติที่หมู่บ้านฝั่งโน้นเลยวันนี้ฉันจะพาแม่ไป แม่จะ
ไปไหมจะ” แม่ได้ยินก็ดีใจมากที่จะได้ไปเยี่ยมญาติพี่น้องเพราะนานมาแล้วที่ไม่ได้ไป
ไหนเลย และไม่รู้ว่าพวกเขาเป็นตายร้ายดีประการใดบ้าง ฝ่ายลูกสะใภ้ก็เตรียมข้าวของ
สัมภาระต่าง ๆ ไว้ให้แม่และสามี ส่วนลูกชายก็นำวัวมาเทียมรถพาแม่ไปเยี่ยมญาติ และ
ในขณะที่เดินทางเข้ากลางป่า ลูกชายก็ออกอุบายให้แม่นั่งรออยู่ที่เกวียน ส่วนตัวเองจะไป
ถ่ายทุกข์ก่อนเดี๋ยวจะกลับมา

ชายหนุ่มทำที่ว่าเข้าไปในป่า แล้วปลอมตัวเป็นโจรมาปล้นแม่ตัวเอง แม่ที่ตาบอด
ร้องด้วยความตกใจกลัว และบอกโจรว่าตัวเองนั้นตาบอด ไม่มีเงินทองอะไร ถ้าหากอยาก
ได้ก็รอลูกชายมาก่อน โจรก็บอกนางว่า โจรนั้นได้ฆ่าลูกชายนางตายแล้ว และตอนนี้กำลัง
จะฆ่านางให้ตายเหมือนกัน เมื่อพูดจบ ลูกชายที่ปลอมเป็นโจรก็ใช้ไม้ค้ำเกวียนกระหน่ำตี
แม่ตัวเองจนตายโดยไม่สนใจเสียงร้องอันเจ็บปวดของแม่เลย เมื่อแม่ตายแล้วชายหนุ่มก็ขับ
เกวียนกลับบ้านและทำเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น

ต่อมาไม่นาน ผลกรรมที่ลูกชายและลูกสะใภ้ได้ทำไว้กับแม่ก็เกิดกับตัวเอง ผู้เป็น
ลูกสะใภ้ นั้น ดวงตาทั้งสองข้างของนางได้รับบาดเจ็บโดยไม่ทราบสาเหตุและในที่สุดก็
กลายเป็นคนตาบอดมองไม่เห็นเหมือนแม่สามีตัวเอง ส่วนตัวลูกชายนั้นตามเนื้อตัวของเขา
จะพุพองเน่าเปื่อยเป็นที่รังเกียจของชาวบ้าน และนี่คงจะเป็นผลกรรมที่เขาได้กระทำต่อแม่
ของตนเองนั่นเอง

ที่มา : <http://www.fungdham.com/fable-locl.html>

ภาคผนวก ง

การหาประสิทธิภาพเครื่องมือวิจัย

แบบตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้นิทานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยผักขะ จังหวัดบึงกาฬ
ชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	ความคิดเห็น			หมายเหตุ
	+ 1	0	- 1	
1. สาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้ สามารถใช้เป็นกรอบในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้				
2. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องและครอบคลุมสาระสำคัญ และเป็นพฤติกรรมที่วัดได้				
3. โครงสร้างเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้				
4. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหา				
5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นการใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อการเรียนรู้				
6. สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกิจกรรมและช่วยให้เกิดความสามารถในการอ่านจับใจความ				
7. สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน				
8. สื่อการเรียนรู้สามารถจัดหาได้ง่าย				
9. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้				
10. แผนการจัดการเรียนรู้สามารถทำให้นักเรียนอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยได้				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)

แบบตรวจสอบคุณภาพนิทาน

คำชี้แจง แบบตรวจสอบคุณภาพนิทานนี้ จัดทำขึ้นเพื่อประเมินคุณภาพนิทานที่นำมาใช้เป็นสื่อในการสอนอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยผักชะ อำเภอลำดวน จังหวัดบึงกาฬ

ขอความร่วมมือจากท่านแสดงความคิดเห็น โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับแสดงความคิดเห็นและเสนอข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

รายการ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
	+ 1	0	- 1	
1. เนื้อหานิทานเหมาะสมกับวัย				
2. การนำเสนอที่น่าสนใจ				
3. เนื้อหานิทานเหมาะในการใช้เป็นสื่อการสอนอ่านจับใจความ				
4. การใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับวัย สื่อความหมายได้ชัดเจน				
5. คำสำนวน ภาษาเหมาะสมกับวัย				
6. ความยาวของเรื่องเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

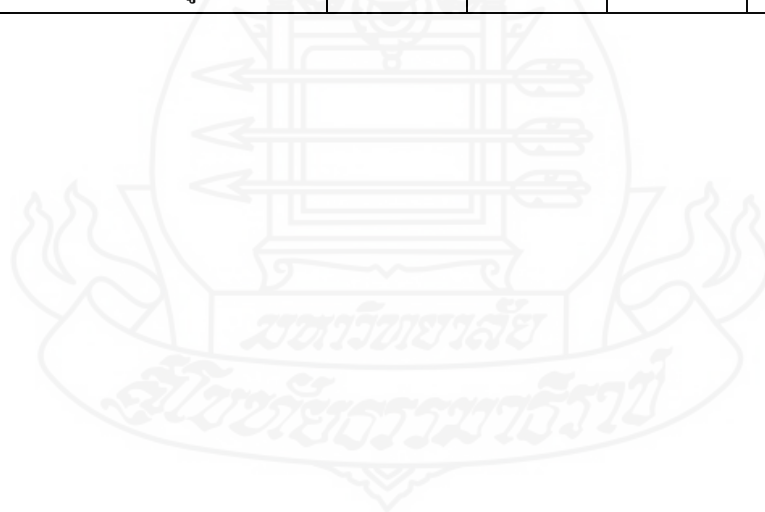
.....

ลงชื่อผู้ประเมิน
 (.....)

ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	สรุป I.O.C.
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	0	+1	+1	2	0.67
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	+1	+1	+1	3	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	+1	+1	+1	3	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	+1	+1	+1	3	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	+1	0	+1	2	0.67
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	+1	+1	+1	3	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	+1	+1	+1	3	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	+1	+1	+1	3	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9	+1	+1	+1	3	1

แบบสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านคุณภาพของนิทาน

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	สรุป I.O.C
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. เนื้อหานิทานเหมาะสมกับวัย	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
2. การนำเสนอที่น่าสนใจ	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
3. เนื้อหานิทานเหมาะในการใช้เป็นสื่อการสอนอ่านจับใจความ	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
4. การใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับวัย สื่อความหมายได้ชัดเจน	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
5. คำ สำนวน ภาษา เหมาะสมกับวัย	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
6. ความยาวของเรื่องเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
	6	6	6	18	1

แบบสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านคุณภาพของแบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียน

แบบทดสอบ ก่อนเรียน ข้อที่	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	I.O.C	ระดับ คุณภาพ	แบบทดสอบ หลังเรียน ข้อที่	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	I.O.C	ระดับ คุณภาพ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3					คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	1	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	2	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	3	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	4	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
5	0	+1	+1	2	0.67	สอดคล้อง	5	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	6	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	7	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
8	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	8	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
9	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	9	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
10	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	10	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
11	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	11	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
12	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง	12	+1	0	+1	2	0.67	สอดคล้อง
13	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	13	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
14	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	14	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
15	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	15	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
16	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	16	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
17	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	17	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
18	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	18	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
19	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	19	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
20	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	20	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
สรุป	19	20	19	58	0.97	สอดคล้อง	สรุป	20	19	20	59	0.98	สอดคล้อง

ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก

แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

แบบทดสอบก่อนเรียน			แบบทดสอบหลังเรียน		
ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (R)	ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (R)
1	0.41	0.46	1	0.55	0.73
2	0.36	0.55	2	0.50	0.64
3	0.59	0.64	3	0.68	0.64
4	0.68	0.46	4	0.73	0.55
5	0.55	0.55	5	0.73	0.36
6	0.50	0.46	6	0.59	0.64
7	0.73	0.36	7	0.73	0.55
8	0.36	0.73	8	0.55	0.55
9	0.50	0.82	9	0.68	0.64
10	0.45	0.91	10	0.59	0.64
11	0.59	0.46	11	0.64	0.73
12	0.36	0.73	12	0.59	0.46
13	0.59	0.82	13	0.68	0.46
14	0.64	0.55	14	0.64	0.55
15	0.50	0.82	15	0.73	0.55
16	0.59	0.82	16	0.64	0.73
17	0.64	0.55	17	0.64	0.55
18	0.68	0.46	18	0.68	0.64
19	0.68	0.27	19	0.73	0.55
20	0.45	0.73	20	0.64	0.55

ภาคผนวก จ

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

ตารางภาคผนวกที่ 1 การแสดงหาค่า \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D ของคะแนนทดสอบ
ก่อนเรียน

นักเรียนคนที่	X_1	X_1^2
1	10	100
2	9	81
3	13	169
4	11	121
5	16	256
6	10	100
7	9	81
8	15	225
9	19	361
10	13	169
11	12	144
12	11	121
13	13	169
14	12	144
15	20	400
16	10	100
17	11	121
18	16	256
	$\sum X_1 = 230$ $\bar{X}_1 = 12.78$	$\sum X_1^2 = 3,118$

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยคำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด.2545 : 106-107)

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

แทนค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียน ได้ดังนี้

$$S.D = \sqrt{\frac{(18 \times 3,118) - 52,900}{306}}$$

$$S.D = \sqrt{\frac{3,224}{306}}$$

$$S.D = \sqrt{10.536}$$

$$S.D = 3.25$$

ตารางภาคผนวกที่ 2 การแสดงหาค่า \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D ของคะแนนทดสอบ
หลังเรียน

นักเรียนคนที่	X_2	X_2^2
1	14	196
2	13	169
3	16	256
4	15	225
5	19	361
6	14	196
7	13	169
8	17	289
9	20	400
10	16	256
11	15	225
12	16	256
13	15	225
14	16	256
15	20	400
16	15	225
17	15	225
18	18	324
$\sum X_2 = 287$		$\sum X_2^2 = 4,653$
$\bar{X}_2 = 15.94$		

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยคำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด.
2545 : 106-107)

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

แทนค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หลังเรียนได้ดังนี้

$$S.D = \sqrt{\frac{(18 \times 4,653) - 82,369}{306}}$$

$$S.D = \sqrt{\frac{1,385}{306}}$$

$$S.D = \sqrt{4.526}$$

$$S.D = 2.13$$

ตารางภาคผนวกที่ 3 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและ
หลังเรียน โดยการวิเคราะห์ ค่า t - test

นักเรียนคนที่	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน X_1 (20 คะแนน)	คะแนนทดสอบ หลังเรียน X_2 (20คะแนน)	ผลต่างของ คะแนน(D)	ผลต่างของ คะแนนยกกำลัง สอง(D^2)
1	10	14	4	16
2	9	13	4	16
3	13	16	3	9
4	11	15	4	16
5	16	19	4	16
6	10	14	4	16
7	9	13	3	9
8	15	17	2	4
9	19	20	1	1
10	13	16	3	9
11	12	15	3	9
12	11	16	5	25
13	13	15	2	4
14	12	16	4	16
15	20	20	0	0
16	10	15	5	25
17	11	15	4	16
18	16	18	2	4
$N = 18$	$\sum X_1 = 230$ $\bar{X}_1 = 12.78$	$\sum X_2 = 287$ $\bar{X}_2 = 15.94$	$\sum D = 57$	$\sum D^2 = 211$

สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ใช้สูตรการทดสอบค่าที่ t - test (Dependent Samples) ใช้สูตร
คำนวณดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.2545 : 112-113)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ $df = N - 1$

t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติ

D แทน ผลต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

$\sum D$ แทน ผลรวมของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคล

แทนค่า สถิติทดสอบสมมติฐาน t -test ได้ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

$$t = \frac{57}{\sqrt{\frac{(18 \times 211) - 3,249}{17}}}$$

$$t = \frac{57}{\sqrt{32.294}}$$

$$t = \frac{57}{5.68}$$

$$t = 10.04$$

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางกฤติกา วงศ์อินพ้อ
วัน เดือน ปีเกิด	14 มีนาคม 2518
สถานที่เกิด	อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
ประวัติการศึกษา	ค.บ. (ประถมศึกษา) สถาบันราชภัฏสกลนคร พ.ศ. 2541
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ จังหวัดบึงกาฬ
ตำแหน่ง	ครู

